

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

PIK CXI

П'ЯТНИЦЯ, 13 СЕРПНЯ 2004 РОКУ

ЧИСЛО 33

VOL. CXI

FRIDAY, AUGUST 13, 2004

No. 33

XXVIII літні Олімпійські ігри

13 серпня, в Атонах відбудеться урочисте відкриття XXVIII літніх Олімпійських ігор, які триватимуть до 29 серпня.

Перша Олімпіада відбулася в Греції в 776 році до н.е. Атени проводять Олімпіаду вдруге в сучасній історії – перші Ігри відбулися в Атонах в 1896 році. Барон П'єр де Кубертен був надхненником перших сучасних Олімпійських ігор. Першу Олімпіаду мав приймати Париж в 1900 році, але Атени стали столицею Ігор на 4 роки раніше. В перших Іграх 14 країн представляли понад 200 спортсменів (хоча більшість з них були греки), які змагалися з 43-ти видів спорту.

Першим олімпійським чемпіоном став американець Джеймс Брендан Конолі в потрійному стрибку з результатом 13 м 71см.

Право провести Олімпіаду-2004 Атени здобули 5 вересня 1997

року, коли перемогли Рим в остаточній турі голосування. На 38 спортивних площах відбудуться змагання з 28 видів спорту. За 16 днів загалом буде розіграний 301 комплект медалів. В Олімпіаді беруть участь понад 10500 спортсменів і 3000 офіційних осіб з 202 держав. Ігри висвітлюватимуть 21500 працівників засобів масової інформації.

За охороною стежитимуть 45 тисяч працівників правоохоронних органів. Гімн Олімпіади написав Джордж Майкл – співак, який народився в Лондоні, за походженням грек, його справжнє ім'я Георгіос Кіріакос Панайоту.

(Закінчення на стор. 3)

Змагаються за медалі для США...

Майкл Фелпс

Плавак, 19-літній студент з Балтимору, надіється дістати нагороду – один мільйон доларів, якщо перевершить рекорд Марка Спіца – сім золотих медалей, досягнутий на Олімпіаді 1972 року. М. Фелпс має можливість перемогти у плаванні на відстані у 200 і 400 метрах вільним стилем і на 200 метрів „метеликом”. У цих трьох конкуренціях він має світові рекорди. Трохи важче буде йому здобути перше місце у змаганнях на 100 метрів „метеликом” і 200 метрів вільним стилем.

Кейті Гоф

На Олімпійських іграх в Атонах Кейті Гоф буде наймолодшим членом олімпійської команди США. Вона народилася 1989 року, саме в часі, коли Яна Клочкова почала займатися плаванням в Україні. Яні Клочковій виповниться 32 роки за тиждень перед обороною свого першого місця на Олімпіаді у плаванні на 400 метрів, Яна у 2003 році перемогла на Олімпіаді в Сиднеї, коли пропливла 400 метрів за 4 хв. 33,59 сек. Її рекорд у 2003 році був 4:36,74 хв.

Пол Гам

Гімнаст з Вискансину, здобув подвійне золото на змаганнях з

гімнастики у своєму штаті, що принесло йому ліцензію на участь в Іграх у Атонах.

Том Папас

Том Папас, який з походження є греком, здобув велику популярність серед грецьких вболівальників, що чекають на його участь у десятиборстві. Він буде одним із найпопулярніших змагунів на Олімпіаді. Але грецькі вболівальники будуть здивовані зовнішнім виглядом Тома, який, як він сам признається, ніяк не подібний до грека.

... і України

Яна Клочкова

Яна Клочкова народилася 7 серпня 1982 року в Симферополі, але зростала в Харкові. Її тренерами з плавання були Ніна та Олександр Кожухи. Вона швидко увійшла в число кращих плавців світу, коли здобула перемоги в змаганнях за Чашу світу, чемпіонату Європи, встановила ряд рекордів Олімпіад. Цікаво, що у Харкові одна з головних вулиць називається Клочковською і на цій вулиці розташований плавальний басейн „Спартак”, де тренувалася Яна. Коли батьки свого часу вирішили переїхати з Симферополя до Харкова, то мали на увазі і басейн „Спартак” – один із найкращих в Україні.

Ірак: Шиїтські бойовики не відступають

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – В іракському місті Ен-Наджафі вже другий тиждень тривають запеклі сутички між військами коаліції та повстанцями. За даними американських військових, починаючи з четверга, 5 серпня, під час боїв убито понад 360 прибічників радикального шиїтського провідника Моктади аль-Садра. Він заявив, що продовжуватиме опір, доки усі чужоземні війська не вийдуть з Іраку. У зв'язку з цим міністерство внутрішніх справ Іраку запровадило комендантську годину в шиїтському районі Багдаду, де сутички між військами коаліції та бойовиками аль-Садри стали щоденними. Комендантська година розпочалася в понеділок, 9 серпня, і діятиме щодня від 4-ої години по обіді до 8-ої години ранку. У понеділок, 9 серпня, Генеральний секретар ООН Кофі Анан висловив глибоку стурбованість загостренням ситуації у Ен-Наджафі. Також стало відомо, що на півдні Іраку, в найбагатшому на нафту районі, у вівторок, 10 серпня, припинено її видобуток. Представник іракської державної нафтової компанії не подав причин припинення виробництва, однак визнав, що це сталося з міркувань безпеки. У тому ж районі почалися гострі сутички між шиїтськими бойовиками і британськими військами.

У вівторок, 10 серпня, американські військові оголосили через гучномовці, що коли прибічники аль-Садри негайно не залишать Ен-Наджафа, то будуть знищені. Також запропоновано усім мирним мешканцям залишити місто. Шиїтський командир відкинув цей ультиматум. Влада Іраку вважає, що радикальні шиїти, які воюють з військами коаліції в Ен-Наджафі, отримують зброю з Ірану.

Тим часом нова іракська влада спричинила критику на свою адресу з боку правозахисників. Дві міжнародні організації захисту прав журналістів закликають перехідний уряд Іраку скасувати заборону на діяльність в Іраку працівників арабської телевізійної компанії „Аль-Джазіра”. Комітет захисту журналістів, з осідком в Нью-Йорку, назвав цю заборону „відчутним ударом проти свободи слова в Іраку”. Міжнародна федерація журналістів також заявила, що не погоджується з рішенням іракської влади заборонити діяльність „Аль-Джазіри” в Іраку. Перехідний іракський уряд та командування сил коаліції продовжують звинувачувати цю телевізійну компанію в тому, що вона підтримує терористів, передаючи в етер відео- та аудіозаписи провідників

(Закінчення на стор. 3)

Крута дорога на Ай-Петрі...

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – Як і слід було очікувати, передвиборні перегони в Україні, у зв'язку з відомим протистоянням між владою і її кандидатом та опозицією, не можуть обходитися без, м'яко сказавши, неетичного втручання палиці в колеса. Зокрема й особливо влада прагне загальмувати агітаційний „віз” Віктора Ющенка.

У вівторок, 10 серпня, В. Ющенко зі своїми найближчими помічниками зібрався продовжити нехитру агітаційну акцію збирання сміття, обравши на цей раз гору Ай-Петрі в Криму. Раніше він зробив це на карпатській Говверлі. І тоді, і тепер в оточенні провідника „Нашої України” і одного з двох найголовніших кандидатів на посаду президента країни перебували пильні хлопці з Управління державної охорони. Пильні – це не перебільшення. Ще перш ніж В. Ющенко мав виходити на Ай-Петрі, він зустрівся з дружиною і дітьми, які тим часом відпочивали на морському узбережжі біля Ялти і поїхав з ними на прогулянку до Севастопо-

поля – уже там охоронці виявили, що за опозиційним кандидатом хтось ретельно стежить.

Стеження не припинилося, коли група В. Ющенка вирушила в гори, в ній були депутати Верховної Ради від „Нашої України” Червоненко, Третьяков і Мартиненко та Іванов з депутатської фракції „Центр”. Саме вони, з активною підтримкою охоронців В. Ющенка, затримали трьох осіб, котрі стежили за мандрівниками. Всі троє були працівниками міліції. Один з них мав надчутливий мікрофон спрямованої дії, який дає можливість підслуховувати розмови на значній віддалі. Виправдовувався цей „Шерлок Голмс” дуже непереконливо: мовляв, ми не за вами стежимо, а виконуємо зовсім інше завдання, і те, що ми тут – фатальний збіг обставин, не більше.

Насправді було набагато більше. Вище по дорозі до Ай-Петрі депутатська група натрапила на авто, начинене „шпигунським устаткуванням”. Подальший розвиток по-

(Закінчення на стор. 3)

„Свобода” інформуватиме читачів про хід змагань, зокрема про участь у них збірних США і України. Першу добірку „Олімпійської мозаїки” подаємо сьогодні на 25 стор.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Закінчено реєстрацію кандидатів на президента

КИЇВ – Центральна виборча комісія 10 серпня завершила реєстрацію кандидатів на посаду президента України – з рекордною кількістю зареєстрованих. Голова ЦВК Сергій Ківалов сказав, що 26 кандидатів є остаточним числом. Останніми зареєстрованими стали самовисуванці Микола Рогожинський і Микола Грабар. ЦВК відмовила в реєстрації 9 самовисуванців. Основними причинами для відмови були неналежне оформлення ними документів та невнесення на спеціальний рахунок ЦВК застави в сумі 500 тис. грн. 9 серпня Центральна виборча комісія прийняла постанову про надання кандидатам на пост президента України радіо- і телеестеру, а також друкованих площ для проведення передвиборчої агітації за рахунок державного бюджету. Час на загальнонаціональному теле- і радіоканалі буде надано кожному кандидату у три етапи, починаючи з 16 серпня по 8 жовтня. На телебаченні кожен кандидат зможе виступити 3 рази по 10 хвилин, на радіо – тричі по 15 хвилин. Крім цього, кожному кандидату буде надано по 30 хвилин етерного часу для проведення передвиборчої агітації на регіональних телеканалах і по 20 хвилин – на регіональних радіоканалах у кожному з 27 регіонів. Порядок показу агітаційних виступів кандидатів 10 серпня визначено жеребкуванням. Теледебати будуть проведені після завершення передвиборчих виступів кандидатів на телебаченні і радіо. Очікується, що вони розпочнуться 10-12 жовтня.

В. Ющенко хоче вивести війська з Іраку

КИЇВ. – Провідник блоку „Наша Україна“ Віктор Ющенко оприлюднив намір в разі перемоги на президентських виборах вивести українських військових з Іраку. На зустрічі з виборцями в Криму він сказав, що не хоче відновлення демократії в Іраку коштом придушення демократії в Україні. За словами В. Ющенка, в Іраку вже є законний уряд, який опікується питаннями безпеки, а тому настав час виводити звідти українських вояків. Раніше намір вивести український контингент у разі перемоги на виборах висловив інший кандидат у президенти – комуніст Петро Симоненко. Віктор Янукович на початку виборчої кампанії заявляв про потребу зменшити український контингент в Іраку.

Включено другий енергоблок Хмельницької АЕС

НЕТИШИН, Хмельницька обл. – 8 серпня Президент України Л. Кучма взяв участь в пуску другого енергоблоку Хмельницької АЕС, яка належить до найпотужніших підприємств Хмельниччини. Кожна восьма кіловат-година електроенергії атомних станцій України вироблена цією АЕС. Пуск першого енергоблоку відбувся 22 грудня 1987 року. Будівництво другого енергоблоку АЕС розпочалося у 1983 році. Реакторна установка нового блоку належить до найсучаснішої серії енергетичних реакторів, конструкція якого не має тих недоліків, що спричинили аварію на ЧАЕС.

Готується запуск спільного супутника Землі

МОСКВА. – Перший українсько-російський супутник нового покоління для дистанційного зондування Землі „Січ-1М” буде пущено наприкінці жовтня Федеральним космічним агентством Росії з північного космодрому „Плесецьк” за допомогою української ракети-носія „Циклон-3”, яку створено у тісній кооперації з російськими спеціалістами. На супутнику встановлена апаратура для спостереження за поверхнею Землі в оптичному, інфрачервоному і НВЧ-діапазонах. Отримана інформація використовуватиметься для оцінки льодової обстановки і проведення кораблів, визначення найбільш сприятливих для рибальства районів океану. Крім того, супутник дозволить робити точні прогнози танення снігів та оцінювати вологість ґрунту, що дозволить вчасно прогнозувати повені.

Росія скасувала податок на експорт енергоносіїв

МОСКВА. – 5 серпня Державна Дума Російської Федерації схвалила законопроект, який скасовує податок на додану вартість за нафту і газ, які експортують в Україну. Оглядачі вважають, що таким чином Москва платить за приєднання України до Єдиного економічного простору. Досі операції на постачання нафти і газу з Росії на Україну мали податок в розмірі 18 відсотків. Ці відсотки можуть тепер потрапити до українського бюджету. Кремль цією акцією підтримує Віктора Януковича, який неодноразово виступав за скасування російського податку на енергоносії.

Фестиваль національних меншин

ОДЕСА. – 9 серпня в Ізмаїлі почався Всеукраїнський фестиваль національних культур, в якому беруть участь понад 400 учасників з 22 делегацій різних регіонів України. На святі виступлять греки, болгари, кримські татари, роми, росіяни, закарпатські угорці, румуни з Буковини, німці, євреї, азербайджанці, корейці, караїми, поляки, чехи, вірмени. Завершиться фестиваль на центральному стадіоні Дунайського пароплавства великим концертом.

Найдовша в Європі залізниця

РІВНЕ. – Рівненська вузькоколійна залізниця увійшла до ілюстрованого довідника про малі залізничні Європи, виданого 9 серпня у Німеччині. Вузькоколія на Рівненщині є однією з найдовших у Європі, її довжина складає 105 км. Ширина колії вузькоколіїної залізниці становить 700-760 мм, тоді як звичайна має ширину 1668 мм. На межі XIX-XX ст. тисячі кілометрів вузькоколіїних залізниць були прокладені у Карпатах, на Волині, а також у Житомирській та Вінницькій областях. Маленькі поїзди стали тоді неодмінним атрибутом карпатських лісозрубів. Однак за радянських часів вузькоколії були визнані нерентабельними і переважно зникли. Цього року за проектом „Карпатський трамвай”, який охоплює вузькоколії Львівської, Івано-Франківської та Закар-

патської областей, заплановано залучити 780 тис. євро для відновлення вузькоколійки Вигода - Студений в Івано-Франківській області.

Американці обдарували закарпатських інвалідів

УЖГОРОД. – 9 серпня благодійна організація „Колеса для людства” (Каліфорнія, США) за проектом „Інвалідні візки для Ужгорода” передала Закарпатській обласній адміністрації вантаж гуманітарної допомоги – 150 нових інвалідних візків для дорослих та дітей, 175 пар милиць, допоміжні стільці, рамки, а також 60 ляльок та 10 комп'ютерів. Американські лікарі особисто підбирали візки хворим, навчали їх користуватися допоміжними засобами. Організаторами проекту є громадяни США – уродженець України Роман Кульчицький, батько й син Лері та Александер Рекліни, Памела Снайдерман і Розалі Ванг. Усі вони – лікарі-фізіотерапевти, які лікують нерухомих інвалідів.

О. Гордієвський: „Російських шпигунів у Києві - сотня”

ЛОНДОН. – Колишній полковник КГБ Олег Гордієвський, який 1985 року утік на Захід і зараз живе у Лондоні, розповів Бі-Бі-Сі про агентуру Росії, спецслужби і російсько-українські взаємини. В Києві резидентура КГБ і ГРУ, сказав він, нараховує понад 100 осіб. Усі обласні і крайові управління ФСБ мають завдання вербувати агентуру в Україні з числа тих, хто приїздить до Росії у відрядження чи в родинних справах. Спецслужби Росії повністю здатні здійснювати убивства за кордоном. „Хоча після розвалу Радянського Союзу В. Примаков заявив, що Москва відмовляється від колишньої практики убивств за кордоном, але тепер, за В. Путіна, настав новий режим”, – сказав полковник.

Спільна молитва

ЗАРВАНИЦЯ, Тернопільської області. – 8 серпня відбулася спільна молитва вірних римо-католицького та греко-католицького обряду за замирення між двома народами, в якій взяли участь близько ста тисяч українців та поляків. У спільній молитві взяли участь глава Римо-Католицької Церкви Польщі кардинал Юзеф Глемп та Верховний Архієпископ Української Греко-Католицької Церкви Любомир кардинал Гузар.

Незвичайне поповнення академії

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – 4 серпня 32 незрячих вступники стали студентами Дніпропетровської національної металургійної академії. Вони здобуватимуть фах економіста за звичайною програмою у звичайному режимі. Сьогодні отримати вищу освіту людям із вадами зору досить складно, однак за інтелектуальними здібностями сліпі люди не поступаються здоровим і здатні навчатись у вузах. Щодня із студентами працюватиме психолог. Національна металургійна академія – один із найстаріших вищих навчальних закладів України, який готує інженерів-металургів вже понад 100 років.

Дні української культури на Криті

КИЇВ. – 8 серпня в місті Ретімно відкрилися Дні української культури, що проводяться в рамках культурних заходів під час Олімпіади-2004. 8-31 серпня відбувається виставка українського живопису, концерти виконавців класичної європейської музики, в яких бере участь тріо „Колекція Розумовських”, буде представлено Одеський національний театр опери і балету. У виставковому залі „Стара фортеця” відкрита виставка сучасного українського живопису „Барви України”.

Три українці пропали безвісти на вершині Хан-Тенгри

БІШКЕК, Киргизія. – Троє громадян України пропали безвісти після сходження лавини з гори Хан-Тенгри (Тянь-Шанський гірський хребет, 6 тис. 995 метрів над рівнем моря) в Киргизії 5 серпня. Сніжна лавина призвела до загибелі 6 альпіністів, в числі яких двоє росіян, чех, а також троє громадян України. Рятувальники знайшли тіло чеського альпініста, про українських спортсменів нічого не відомо. Ще одне тіло рятувальники не можуть дістати, оскільки воно затиснуто льодом.

Негода завдала значної шкоди Прикарпаттю

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Природна стихія на Прикарпатті впродовж минулого тижня завдала економіці області збитків на десятки мільйонів гривень. В області зруйновано 9 мостів 49 населених пунктів залишилися без електроенергії, 650 будинків підтоплено. Загинуло від блискавок 10 осіб. Разом з мостом через річку Бистриця у воду впав пасажирський мікроавтобус з трьома людьми, один пасажир загинув.

Контрабандне сало

ЛУГАНСЬК. – Сім центнерів сала намагалися ввезти до України двоє українців, що намагалися перетнути російський кордон і в'їхати до Луганської області. Вантаж було затримано, проводиться перевірка. Два тижні тому подібний випадок відбувся на польському кордоні, де українець намагався без документів провезти з Польщі дві з половиною тонни сала.

Найкращі вина – кримські

ЯЛТА. – 5 серпня в Ялті завершився конкурс вин, коньяків та інших алкогольних напоїв „Ялта – Золотий грифон 2004”. Першу нагороду отримала горілка „Сердар”, створена на честь президента Туркменістану Сапармурата Ніязова (дивно, що мусульманська країна зайнялася виробництвом горілки. – Ред.). Нагороджені також кримські вина „Мускат білий – Магарач”, „Мускат червоного каменя – Масандра” і колекційне шампанське „Левголітен” з Нового Світу. На конкурсі були представлені понад 300 зразків алкогольних напоїв з країн СНД, Балтії, Ізраїлю, Німеччини і Франції. Конкурс у Ялті відбувся вдесяте.

За повідомленнями інформаційних агентств

XXVIII літні...

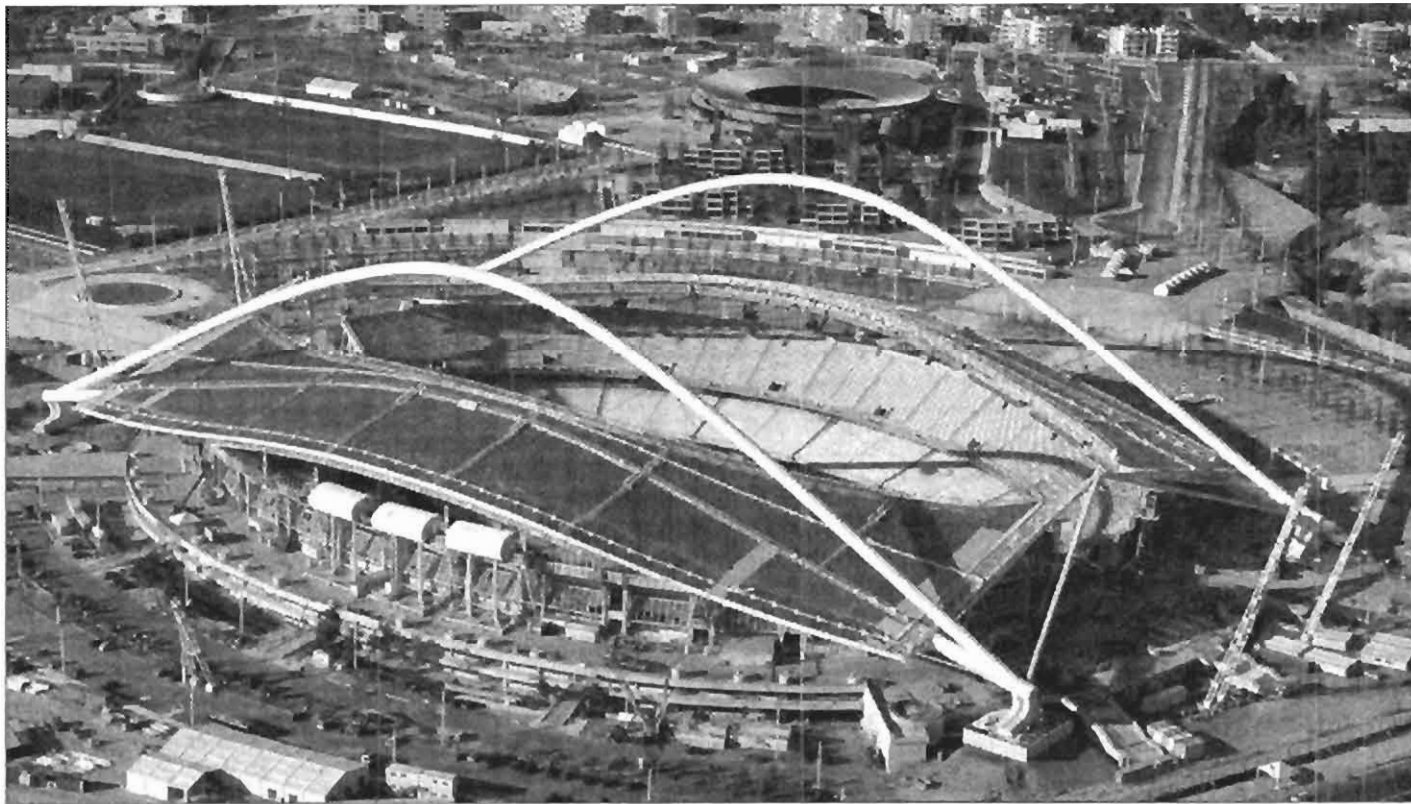
(Закінчення зі стор. 1)

Талісманами Олімпіади названі брат і сестра Феб і Атена. В давньогрецькій мітології Феб (Аполон) – бог світла і музики, а Атена – богиня мудрости, покровителька Атен.

Олімпійський смолоскип нагадує оливковий листок і важить 700 грамів. На емблемі Олімпіад зображений оливковий вінок. В давнину такими вінками нагороджували олімпійських чемпіонів.

Атени. Давній храм Зевса, біля якого тривали Олімпіади

Атени. Головний олімпійський стадіон. Фото: Олімпійський комітет США

У Києві 10 серпня увечері відбулася урочиста церемонія проведів української збірної на Олімпіаду в Атени. На церемонії були присутні прем'єр-міністр України, голова Національного олімпійського комітету Віктор Янукович, посадник Києва Олександр Омельченко, віцепрем'єр Дмитро Табачник.

Колона спортсменів і тренерів пройшла від Бессарабської площі по Хрещатику до Майдану Незалежності. Її очолили ветерани україн-

ського олімпійського руху, керівництво НОК і Державного комітету спорту. Державний прапор України ніс чемпіон світу з штовхання кулі Юрій Білоног. У колоні, зокрема, пройшли молоді спортсмени, що їдуть на Олімпіаду вперше – гімнастка Ганна Безсонова, легкоатлет Денис Юрченко, фехтувальниця Дарія Недашківська.

В. Янукович підкреслив, що спортсмени зміцнять статус України на світовій спортивній арені. О.

Омельченко заявив, що кожному спортсменові, що завоює медаль на Олімпійських іграх, Київська адміністрація надасть можливість стати повноправним господарем і жителем Києва. Після завершення проведів української делегації до Атен відбувся грандіозний феєрверк.

Загалом у змаганнях візьме участь 243 українських спортсмени. За оцінками українських оглядачів, збірна може розраховувати на 22-25 медалей.

Крута дорога ...

(Закінчення зі стор. 1)

дії коментує прес-секретар В. Ющенко Ірина Геращенко: „Міліціонери не здатні були пояснити свої дії. В авті було виявлено 12 автових номерних плит, радіостанції, фотоапарат і дві відеокамери. Ми передивилися відео – на ньому було зафільмовано весь день В. Ющенко у Севастополі, де він перебував з родиною... Також були знайдені документи: завдання щодо стеження, записи, з ким В. Ющенко зустрічався напередодні, хто і коли до нього приїжджав“.

Логічно діючи, депутати викликали кримську міліцію, щоб скласти офіційний протокол з приводу „несанкціонованого стеження за кандидатом у президенти“. Можливо, сценарій шпигування передбачав різні варіанти і „проколи“, бо коли депутати стали вима-

гати від головного „спостерігача“ пояснень, він раптом упав і почав, як у провінційному театрі, вдавати серцевий припадок.

Годі тут подивуватися з гарячої емоційної реакції В. Ющенко на брутальне шпигування за ним, і з його непарляментської лексики: „Досить символічно, що цей інцидент трапився під час акції „Очистимо Україну від бруду!“, бо подібні люди в погонах теж оскверняють не лише свої структури, а й закон і країну в цілому. І цей офіцер, який вдавав зомління, аби не показати своє службове посвідчення, насправді просто наклав у штани, бо він знає, що служить „паханам“, а не законам“.

Але найцікавіше – як zareагувало на всю цю негарну історію Головне управління внутрішніх справ Криму. З його центру громадських зв'язків в середу, 11 серпня, вишла заява, в якій авторитетно стверджується, що чорне – це ціл-

ком, ну цілковито є білим, і що кримська міліція, несхитно стоячи на сторожі законности, зокрема закону України „Про вибори президента“, випрацювала „комплекс заходів запевнення особистої безпеки усіх кандидатів у президенти“. Таким чином, порушення законности сталися не з боку працівників міліції, а з боку групи В. Ющенко, яка перешкоджала мілі-

ціонерам виконувати важливе державне завдання.

Не здивуємося, що у випадку поразки В. Ющенко тих міліціонерів нагородять орденами чи медалями. Але коли переможе В. Ющенко, будемо сподіватися, що він дотримає слова і припинить ганебну практику стеження за людьми в Україні.

П. Ч.

Варіяції на теми передвиборних портретів...

У двох попередніх числах „Свободи“ було вміщено світлини, зроблені в центрі Черкас. На першій з них було показано галерею з восьми портретів кандидата на президента України Віктора Януковича з пропозицією вибрати кращий з них. Наступна світлина показала ті ж самі портрети, заклеєні закликами не голосувати за В. Януковича. А ще через день ситуація на площі змінилася: портрети виявилися за огороженою з написом „Просимо вибачити за тимчасові незручності“. Невідомо, чи напис стосується тільки портретів чи усієї України?

Фото: Ф. Хмельковський

Шиїтські...

(Закінчення зі стор. 1)

екстремістських угруповань, які діють в Іраку.

У понеділок іракське правосуддя видало ордер на арешт двох чільних політичних діячів – вихідців однієї родини: Салема та Ахмада Чалабі. Першого з них звинувачують у причетності до вбивства генерального директора іракського міністерства фінансів, а другого – у фінансових зловживаннях. Проте наразі ні одного, ні другого нема в країні.

Можливо, саме через ускладнення загальної ситуації в Іраку,

Варшава заявила, що очолювані її командирами багатонаціо-

нальне військо передає американцям контроль над двома іракськими провінціями. Причина – значне погіршення становища в Наджафі, де сутички між військом коаліції і бойовиками шиїтського радикала Моктади аль-Садра стають щоразу запеклішими. Під час зустрічі Дж. Буша з польським прем'єр-міністром Марекком Белькою у Вашингтоні 9 серпня, Президент США високо оцінив зусилля Польщі в Іраку.

Прем'єр М. Белька сказав, що поляки не мають бажання залишатися в Іраку безконечно довго, однак про терміни виведення польського війська з Іраку мови під час зустрічі не було.

За повідомленнями ЗМІ

АМЕРИКА І СВІТ

Бен Ладен плянує річницю 11.09

ПЕРТ, Австралія. - Очікуйте щось від Осамі бен Ладена у вересні. Так сказав єдиний закордонний журналіст, що мав досвід отримання інтерв'ю від найбільш розшукуваної людини в світі після 11.09. Він вважає, що бен Ладен не дозволить минути третій річниці нападу на США без жодних нагадувань про себе. Пакистанський журналіст Гамід Мір брав інтерв'ю в керівника „Аль-Кайди“ тричі і провів багато часу в його таборі, добре ознайомившись з цією організацією та її провідником. Гамід Мір є керівником відділу „Geo TV“ в Ісламабаді. Він шість років досліджував біографію бен Ладена, а також мав особливий доступ до нього. 8 серпня журналіст сказав: „Я думаю, що на одному з арабських каналів з'явиться дуже важливе відео- або аудіоповідомлення“. В той же час, 10 серпня Білий Дім оприлюднив інформацію від секретних служб, застерігаючи, що „Аль-Кайда“ плянує здійснити терористичний акт ранньої осені цього року.

Є кандидат на посаду голови ЦРУ

ВАШІНГТОН. - Президент Джордж Буш у понеділок, 9 серпня, запропонував на посаду нового голови Центрального розвідувального управління (CIA) представника Республіканської партії, керівника розвідувального комітету в Конгресі Портера Госа - колишнього агента ЦРУ, який активно обстоював ідею ґрунтового реформування американських розвідувальних служб. Представляючи П. Госа законодавцям, Дж. Буш сказав, що той є одним з чільних борців з тероризмом, і запевнив, що П. Гос буде бездоганним провідником цієї організації, оскільки знає її „як своїх п'ять пальців“. Якщо остаточне призначення відбудеться, П. Гос замінить на посаді керівника ЦРУ Джорджа Тенета, який подав у відставку в липні цього року.

Військова делегація США в Києві

КИЇВ. - Вчора, 12 серпня, почалася дводенна візита до України американської військової делегації на чолі з секретарем Департаменту оборони Доналдом Рамсфелдом. Сьогодні, 13 серпня, візита проходитиме в Криму і під час неї має відбутися зустріч віч-на-віч керівника Пентагону з міністром оборони України Євгеном Марчуком.

Відновилися переговори між Москвою і Тбілісі

МОСКВА. - У понеділок, 9 серпня, Росія і Грузія поновили діалог на високому рівні в надії зменшити напруженість довкола двох бунтівних грузинських республік - Південної Осетії та Абхазії. Грузинський міністер оборони Георгій Барамідзе прибув до Москви на триденні переговори з російськими урядовцями. Його візита розпочалася на тлі протестів офіційної Москви через інцидент минулого

тижня, коли в Південній Осетії була обстріляна російська делегація. У відповідь Грузія заявила, що російські військові літаки порушили її повітряний простір. Південна Осетія та Абхазія, явно і таємно підтримувані Москвою, підіймали збройні повстання проти центрального грузинського уряду на початку 90-их років. Тбілісі наполягає, що вони залишаються частиною Грузії, і звинувачує Москву у втручанні в грузинські справи. Міністер закордонних справ Грузії Саломе Зурабішвілі засудила вторгнення російського літака в грузинський повітряний простір і ствердила, що певні елементи у Москві і далі не сприймають ідеї державної незалежності Грузії, а грузинський міністер внутрішніх справ Іраклій Окруашвілі попередив Росію, що її наступний літак у грузинському небі буде збито.

Європейський корпус в Афганістані

КАБУЛ, Афганістан. - Від понеділка, 9 серпня, Європейський військовий корпус почав перебирати на себе командування міжнародними силами з організації безпеки в Афганістані. Це перша місія корпусу за межами Європи. Командувачем Єврокорпусу на наступні пів року призначений французький генерал Жан-Луї Пі. До складу Єврокорпусу входять військові з Бельгії, Німеччини, Іспанії, Люксембургу та Франції. Вони слідкуватимуть за безпекою в Кабулі, а також у деяких районах на півночі та на північному сході Афганістану, зокрема під час президентських виборів у жовтні.

Вибухи у Стамбулі

СТАМБУЛ, Туреччина. - В понеділок, 9 серпня, у двох готелях Стамбулу сталися вибухи, у висліді яких двоє осіб загинуло, а семеро зазнали поранень. Поліція підозрює, що це була терористична акція з використанням вибухівки. Наступного дня, у вівторок, 10 серпня, ще два вибухи пролунали на бензиновій станції в передмісті Стамбулу. На цей раз обійшлося без людських жертв. Покищо жодне екстремістське угруповання не взяло на себе відповідальності за ці злочинні акції.

На Гуантанамо почали діяти трибунали

ГУАНТАНАМО, Куба. - Щоб вирішити долю полонених афганських бойовиків, котрі утримуються на американській базі Гуантанамо на Кубі, влада США прийняла рішення розпочати діяльність воєнних трибуналів. Майже 600 в'язнів отримають першу можливість оскаржити свій арешт в Афганістані за підозрою у причетності до терористичної організації „Аль-Кайда“. Відповідальний за діяльність трибуналів урядовець Гордон Інґланд запевнив: „Йдеться про високопрофесійний процес, дуже ретельний і дуже справедливий. Ми надаємо можливість затриманим постати перед судом і подати їхні справи. Гадаю, у минулому було вісім визначень чи поглядів на ста-

тус представника ворожої сторони. Тепер ми маємо справу з новими стандартами і, можливо, з огляду на нові стандарти, буде ухвалено рішення, що деякі зі затриманих не є ворожими бійцями. Але я, звичайно, не очікую, що кількість таких випадків буде аж такою значною“. Згідно з останніми повідомленнями американських військових, більше половини в'язнів Гуантанамо, які мали право на перегляд їхнього статусу, відмовились постати перед трибуналом.

НАСА послала апарат до Меркурія

КАНАВЕРАЛ, Флориди. - Американська космічна агенція НАСА послала безпілотний дослідний апарат до Меркурія - найближчої до Сонця планети. Пуск космічного корабля „Messenger“ з Канавералу на Флориді відкладався на добу через потужні вітри. Апарат летітиме до Меркурія майже сім років, а потім упродовж року вивчатиме планету. Досі до цієї планети вислалі лише один дослідницький корабель - майже 30 років тому. „Messenger“ оснащений керамічними щитами і дзеркалами на сонячних батареях, щоб захиститися від потужного сонячного проміння, яке піднімає температуру на Меркурії до майже 500 градусів за Цельсієм. Апарат збиратиме інформацію про будову Меркурія та його атмосферу, що допоможе з'ясувати, як зформувалася та планета. Дослідники сподіваються, що апарат може підтвердити існування криги в глибині кратерів на поверхні планети, де холод сягає мінус 200 градусів.

Аварія на атомній станції в Японії

ТОКІО. - В понеділок, 9 серпня, на атомній станції Міґама, на західному узбережжі Японії, стався аварійний викид пари з турбіни, внаслідок цього загинуло четверо осіб, а щонайменше десять працівників зазнали сильних опіків, декілька з них лежать в лікарні не прижиттє. Представники японської агенції з ядерної і промислової безпеки запевняють, що радіоактивні елементи в атмосферу не потрапили, оскільки реактор автоматично вимкнувся. Викид пари стався нібито тому, що забракло води для охолодження. Це найсерйозніший інцидент в країні від часу аварії на атомній станції в місті Токаймура в 1999 році. Тоді через недотримання норм безпеки загинуло двоє людей. Відомо, що третина японської електроенергії виробляється на атомних станціях.

У Грузії скасовано 1 вересня, „нав'язане СССР“

ТБІЛІСІ, Грузія. - Відтепер навчальний рік у Грузії розпочинатиметься 20 вересня і буде закінчуватися 1 липня. Таке рішення ухвалив 5 серпня міністер освіти Грузії Каха Ломая „Перенесення початку навчального року на пізніший термін пов'язане з кліматичними умовами Грузії і специфікою туристичної сфери країни“, - сказав міністер. Керівник грузинської систе-

ми освіти вважає, що початок навчального року 1 вересня - не грузинська традиція, і вона „нав'язана комуністичним режимом Советського Союзу“. Згідно з рішенням міністра освіти, кожен новий учбовий рік починатиметься у третій або четвертий понеділок вересня, а завершуватися наприкінці червня.

У Німеччині поставлять пам'ятник Катерині II

БОНН. У Німеччині, у місті Цербст, що у федеральній землі Саксонія-Ангальт, незабаром з'явиться перший пам'ятник російській цариці Катерині Великій. Бронзову статую вже виготовляють в Санкт-Петербурзі. Про це повідомила Ангелет Майнцер, яка очолює міжнародне об'єднання імені Катерини Другої, до якого входять митці й науковці з Росії, України, Західної Європи, Японії та США. В містечку Цербст принцеса Софі Августа Фридерика, яка стала російською імператрицею, провела свою юність. На російський трон вона сіла 1762 року під іменем Катерини Другої і правила 34 роки. Сучасні експерти відзначають, що російська цариця німецького походження була визначною особистістю, яка принесла європейський стиль мислення в Росію. До її заслуг прираховують і запрошення до Росії цілої низки визначних німецьких митців, вчених та торговців. Щодо її „вкладу“ в життя України недовозначно і неспростовно написав Тарас Шевченко.

В Боснії знайдено ще одне масове поховання

ФОКА, Боснія. - Члени державної комісії з питань зниклих безвісти виявили на сході країни, в шахті поблизу міста Фока, масове поховання з багатьма трупами. Судові медичні експерти кажуть, що в могилі є щонайменше 300 трупів. Припускають, що це останки мусульман, яких боснійські серби утримували в концентраційному таборі під час війни в Боснії на початку 1990-их років.

Коров'ячий сказ повертається до людей

ЛОНДОН. - Коров'ячий сказ заподіяв величезні збитки британській економіці. 5 серпня професор Джеймс Айронсайд, один з провідних дослідників хвороби Кройцфельда-Якоба або людського різновиду коров'ячого сказу, попередив, що набагато більша кількість людей, які живуть у Британії, рано чи пізно можуть бути вражені нею, ніж вважалося раніше. Вчений остерігає, що нові відкриття спростували попередні уявлення про те, що хвороба Кройцфельда-Якоба буцімто зникає. Професор Дж. Айронсайд згадав нещодавній випадок, коли одна жінка заразилася хворобою у результаті переливання крові, але її генетичний профіль відповідає генетиці половини британського населення. Раніше вважалося, що жертви хвороби Кройцфельда-Якоба належать до маленької генетичної підгрупи.

За матеріалами ЗМІ

Чому в Москві не вірять, що Україна - не Росія?

Олександр Морозов,
депутат Верховної Ради України,
член блоку „Наша Україна“

Я часто буваю у Москві, у мене там багато друзів, з якими цікаво і корисно спілкуватися, у вільний час ходжу по книгарнях. Деякі новинки мене просто вражали. Останні ж політичні події в українсько-російських взаєминах демонструють, що книжкові тези реалізуються в конкретних діях. Самі назви книг, виданих у 2004 році, вже кажуть про багато що: „Український сепаратизм. Ідеологічні джерела самостійності“ і „Історія ‘українського’ сепаратизму“. В обох книгах найбільш агресивно виглядають передмови, які часом виглядають як інструкції до дії. Хочу запропонувати декілька цитат, і повірте, вони не вирвані з контексту:

„‘Українець’ - насамперед не етнічне, але політичне поняття. ‘Українець’ означало прихильника антиросійської партії в Южноруських землях“.

„‘Українці’ - це люди, які ухилилися від загальноросійського типу у бік відтворення предків чужої тюркської крові, які стояли в культурному відношенні значно нижче російської раси“.

Що таке ‘українська культура’? Лише первісна кустарна діяльність, спроба на трьохсотному, провінційному матеріалі створити висококласну світову культуру“.

„‘Українство’ - це агресивне ніщо, нізвідки і нікуди не рухоме, що застоялося в своїй гордовитій нікчемності“.

„‘Українство’ спочатку створювалося як підризна ідеологія, мета якої - відокремлення України від Росії з тим, щоб максимально Росію ослабити“.

„‘Українство’ - етнічний проєкт експансії європейського католицького світу в світ слов'янський. Етнічний кордон російського світу з Заходом залишається відкритим всім ідеологічним і військовим експансіям, в тому числі військами НАТО“.

„Південноруському населенню пропонують відмовитися від всього найціннішого в своєму ‘Я’: від Православної Церкви, від російської літературної мови, від великої російської літератури Пушкіна і Достоевського, тому що вона створена геніями, етнічно чужими ‘українським’ сепаратистам“.

„‘Українці’ бажають знищити ‘москалів’, тобто переважну більшість російського народу“.

З цих, на погляд авторів, аксіом - такі висновки:

„На український проєкт чекає той же результат, що і радянський - крах на очах одного або двох сучасних поколінь. Усе, що вибудуване на міті, неминує руйнується“.

„Розвал держави ‘Україна’ забезпечено її станом і політикою“.

Далі - серйозніше:

„Уже сьогодні ми повинні жорстко стати на позицію, що південноруські і малоруські землі - невід'ємна частина Російської держави, що немає ні ‘українського народу’, ні української мови, що все це - ідеологічний фантом“.

„Дивно, як не розуміють в ‘Україні’, що їх доля поза Росією неможлива“.

„Перше ж прохання Донбасу і Криму про повернення до Росії повинно бути задоволено і буде задоволено, якщо при владі в Росії утримуються сьогоднішні політики“.

„З усуненням ‘українства’ з ідеологічного простору Росії навряд чи виникнуть якісь питання. Існуючи з етносами кавказького походження, зуміємо ужитися і з кровними братами“.

„Тимчасовість і химерність проєкту ‘Україна’ очевидна, і нам, росіянам, треба не гаяти часу для захисту своєї історичної спадщини від остаточного розграбування українством“.

„Ідея імперії, як суть політики великої держави, спливає в свідомості нації як необхідність. Росію майбутнього росіяни бачать Державою-Імперією“.

„Політична еліта Росії різних напрямів, вловивши народні почуття, почала вводити в свій політичний словник поняття, які раніше не вживалися в позитивному контексті. З'явилися дивні словосполучення ‘радянський імперіалізм’ (газета російських комуністів ‘Завтра’) або ‘ліберальний імперіалізм’ (Чубайс)“.

„Всі сили, які бажають залишатися в політичному житті Росії, визнали, що воля нації складається з бажання побудови великої держави, тобто відновлення імперської традиції“.

„Старовинний лозунг збирання земель сьогодні вже носить в повітрі. Територіальні втрати дуже важливі для Росії земель (споконвічно російські землі), сприяють воєнним імперським почуттям. Зовнішнє затишшя в нашій політиці, ймовірно, не зможе тривати довго“.

„Політики, які виступають з позиції заперечення необхідності возз'єднання російських земель, викидають себе на узбіччя політичного життя Росії“.

28 липня на “Громадському Радіо” відбулася дискусія з участю українських політологів А. Мішина і В. Полохала, а також російського, С. Маркова.

Мій друг С. Марков, якому я неодноразово пропонував відмовитися від боротьби за мої права як росіянина, який мешкає в Україні, не хоче опинитися на узбіччі. Тому він йде далі цих цитат і розкриває нове, ‘позитивне’ значення імперії:

„Імперія - це величезний простір, де особистість важливіша, ніж етнічність, де права людини важливіші, ніж права нації“.

Щоправда, для нас С. Марков має іншу пропозицію: „Росія зацікавлена в тому, щоб Україна була демократичною країною“. Напрошується висновок: або лукавить, або бажає нам зла.

У ‘чудових’ книжкових новинках є і ‘цінні’ поради. Вочевидь, автори досить добре орієнтуються в українському політичному просторі:

„У ситуації, що склалася, всі надії і Кучмі, і Росії потрібно покласти на ‘донецький клан’. ‘Штабовський’ ставленик Ющенко під боком Росії не потрібен“.

Залишається сподіватися, що викладені тези не включені у доктрину політики В.Путіна по відношенню до України, і що висловлювання про ‘агентів з-за бугра’ не стосується противників відродження Російської імперії за рахунок ліквідації української державності.

Читаючи ж ці опуси з нових книжкових надходжень Росії, ставиш те ж, що й автори, запитання: „Як же зрозуміти, чому росіяни ненавидять свою ‘русскость’ як щось їм чуже і огидне?“.

„Українська правда“ з 3 серпня

Українська тема у Варшаві

Думки з приводу конференції Асоціації Досліджень Національностей (ASN), що проходила у Варшаві 18-21 липня ц. р.

Лариса М. П. Залеська Онішкевич
голова НТШ в Америці

Наукову організацію „Association for the Study of Nationalities“ (Асоціація досліджень національностей) або ASN заснував в Америці тодішній член Управи НТШ проф. Стефан Горак в 1971 році, і від того часу НТШ Америки є членом Асоціації і підтримує її. Асоціація має членів по цілому світі, які вивчають різні аспекти проблеми національностей, зокрема Східної Європи, проводить кожного року велику міжнародну конференцію в Нью-Йорку, а також що два роки - в Європі. Цього року така конференція відбулася у Варшавському університеті: там можна було зазирнути велику зміну щодо зацікавлення Україною. Дев'ять років тому, коли там же проходила подібна конференція, на панелі, де було чотири колишніх прем'єр-міністрів і міністрів Польщі, про майбутнє країни - про Україну була тільки одна згадка: про залізничну лінію з Варшави до Москви. По книгарнях майже не було книжок про Україну.

Цього року, крім доповідей і дискусій на конференції, можна було зазирнути поживлене зацікавлення Україною, зокрема у

польських книгарнях. Не тільки можна тепер знайти переклади українських видань і творів на польську мову, але і видання польською мовою про українську культуру, літературу: „Прощання з імперією“ Олі Гнатюк, працю Агнешки Кононенко про авангардизм в українській культурі, Стефана Козака - про передромантизм в українській літературі; навіть можна знайти переклади діяпорних поетів по-польськи (збірка Остапа Тарнавського). Варшав'янка Оля Гнатюк має дістати у жовтні високу університетську нагороду за свою книжку.

Поодинокі видавництва мали свої стенди на конференції - і також майже кожне мало видання про Україну. Студії україністики розростаються надзвичайно успішно у кількох польських університетах; багато поляків спеціалізуються в україністиці, досліджують історію, літературу, мову України. Польські університети мають договори співпраці з університетами України. Наприклад, Варшавський університет підписав договір співпраці з Чернівецьким університетом. Минувлої осені у Варшавському універ-

(Закінчення на стор. 12)

Пам'ятник Т Шевченкові у Варшаві, відкритий в 2001 році

Росіяни не перестали співати своєї...

В цьому числі „Свободи“ одна публікація напевне зверне на себе загальну увагу і викличе бурхливу реакцію наших читачів. Це розповідь депутата Верховної Ради, члена бльоку „Наша Україна“ Олександра Морозова (див. стор. 5) про те, які настрої щодо України і українців панують сьогодні в інтелектуальному середовищі нібито нової, нібито демократичної Росії. Передбачаємо зливу справедливого обурення, але, мабуть, дехто буде просто здивований: мовляв, невже ж росіяни зовсім нічого не навчилися від кривавої історії своїх імперій, царської і советської, що тепер, з початком XXI сторіччя, знову відроджують зловісну химеру великодержавного шовінізму? Невже цей народ справді навіки заражений бацилою завойовництва і нездатний зрозуміти, що інші народи мають невід'ємне право на самостійне життя і власну державу? Невже сьогоднішні російські інтелектуали так і не доросли до розуміння гуманних, глибоко демократичних істин, що їх висловлювали найгідніші сини Росії, її справжні патріоти – Лев Толстой, Олександр Герцен, Петро Чаадаєв, Микола Бердяєв, Володимир Соловйов, Андрій Сахаров? „Якщо Росія не зуміє спертися, як на міцні опори, на національні особливості народів своєї імперії, то вона перетвориться в одноманітну купу піску, яку розвіє перший сильний вітер“, – писав великий християнський мислитель Вол. Соловйов. Саме так сталося і з царською Росією, і з комуністичною.

Як же низько впала сучасна російська історична наука, вже не кажучи про їхню політологію, якщо так затято реставруються припалі порохом вигадки про „штучність“ української мови, про те, що української нації насправді не існує, що вона – витвір цісарської Австро-Угорщини. На ці абсурдні інсинуації наша „Свобода“ вичерпно відповіла вже 100 років тому. Полемізуючи з москвофільським „Светом“, „Свобода“ писала 15 вересня 1904 року: „Українська мова – це факт, який визнають всі вчені світу, лише „Свет“ не годен цього зрозуміти. Української мови ніхто не видумував і не міг би видумати, якби навіть хотів. Люди видумували різні мови – воляг'юк, есперанто та інші, і що показалося? Що ті видумані мови скоро загинули або вживає їх дуже мале число людей. З українською мовою річ зовсім інша. То жива мова. Нею говорять десятки мільйонів людей, вона живе в наших піснях, в нашому письменстві. Як же не встидно „Светові“ після того називати українську мову видуманою?“.

Російські ідеологи продовжують дурити свій народ і самих себе імперськими ілюзіями й утопіями (М. Бердяєв колись зауважував, що всяка утопія – реакційна), і не мають мужности, щоб подивитися в очі неспростовній історичній правді: українці як феноменальний народ вижили за умов найнестабільнішої в світі „коридорної“ території, по якій з заходу на схід і зі сходу на захід пройшли майже всі народи Євразії. По багатьох вже й сліду не залишилося в історії. Тим часом українці живуть, співають тих самих пісень, вирощують ту саму пшеницю, що й у сиву давнину. Якщо Москва не спроможеться зрозуміти це, якщо знову зазіхне на свободу нашого народу, то її чекатиме нездоланий опір і така боротьба, яка врешті-решт поставить під сумнів існування Росії.

З цього приводу незабутній Джеймс Мейс писав: „Я переконаний, що ніколи не припиняться тертя між Україною і Росією, якщо Москва продовжуватиме виводити джерела своєї історії від матері міст руських Києва, а не займатиметься впритул проблемою ідентифікації власного народу та ролі власної держави, сприйнявши і опрацювавши матеріал, нагромаджений не тільки українськими істориками, а й російськими. І доки в тих або інших формах буде реанімуватися російська ідея – чи у формі православ'я, чи великоруськості, чи комуністичної ідеології, в якій російська ідея грала роль цементуючого клею у створенні нової історичної спільності – радянського народу, на ґрунті русоцентризму, неросійським народам нелегко буде придушити в собі почуття історичної образи. І вони завжди прагнутимуть захистити себе... перед загрозою, що її постійно генерує Росія...“.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про таке потрібне повернення

Постійно читаємо і пишемо про різні форми „повернення в Україну“ не лише осіб, але їхніх творів чи інших надбань, що повинні доконче бути там, де вони приналежні. Це повинно так статися не з любови до батьківщини, але передусім, щоб усе це добро було і вже залишилося в Україні та її культурно збагатило. Тут важливе також і ознайомлення населення України з цими надбаннями, які постали або були виявлені за межами батьківщини і про них не знають її громадяни, а вже зокрема не знає молоде покоління.

Тому стаття Лесі Храпливої-Щур про „співця епохи слави“ – Романа Купчинського дуже потрібна. Та ще вона інформує про ідею музею Р. Купчинського в селі Розгарів, де добре нашому поколінню відомий „трубадур“ народився.

Але саме ця ідея, і як і необізнаність молодих поколінь в Україні з творчістю поета-фейлетоніста та гумориста Р. Купчинського, призвели до ствердження, що не тільки про Р. Купчинського мало знають в теперішній Україні, але така сама доля зустрічає цілу плеяду письменників, які впродовж останніх десятиріч творили на Заході, видавали збірки своїх творів. Про це дуже мало знають в теперішній Україні, а зокрема дуже мало, а то й нічого не знають молоді українці, що зараз навчаються у школах і хочуть прилучитися до культурного життя.

Ось перед нами лист до редакції „Свободи“, в якому учителька зі Суходолу, де жив колись широко відомий в США письменник Івась

Керницький і де зовсім недавно встановили на його честь пропам'ятний камінь просить, щоб прислати його книжкові твори, які вона могла б використати в школі де про нашого Ікера „нічого не знають“. Але рівночасно запитує у листі за Еком, тож, правдоподібно, не мають і ніколи не бачили „Лиса Микити“.

Рівночасно на моєму столі лежить лист від одного з редакторів „Енциклопедії Коломийщини“, який просить про підшукування матеріалів на Заході про відомих наших культурних діячів, як родини Гординських, Дядинюків та інших. Значить, відомості про культурних діячів на американському чи європейському континентах ще й сьогодні, на 13-му році незалежності є дуже скупі. Такі відомості мають стати обов'язковими для молоді, яка домагає, щоб бути стрижнем нашого народу і його культурним провідником. Як потрібно, знаючи про цей стан, допомагати Україні, щоб збагатити та усвідомити про наших культурних діячів шкільну та університетську молодь.

І на це є різні способи. Багато робить і надіємося буде далі робити ККДУ, про звіт якого ми саме писали, але, здається, кожен із нас може допомагати, висилаючи на адресу шкіл чи учителів книжки, які видають тут впродовж останніх п'ятдесяти років. Саме це буде найвідчутнішим поверненням з діаспори в Україну, про яке ми так любимо з патосом говорити...

О-КА

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ ВІДЗНАЧАЄ 13 РІЧНИЦЮ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

вівторок, 24 серпня, 6 год. по полудні

спільно з Генеральним Консульством України
в м. Нью Йорк
та Постійним Представництвом України при ООН

у програмі

Музичний Концерт
Показ фільму
Презентація мистецької виставки Миколи Стороженка

2 East 79th Street
New York, NY 10021
Tel: 212.288.8660 • Fax: 212.288.2918
e-mail: programs@ukrainianinstitute.org
web: www.ukrainianinstitute.org

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор — Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“
Адміністратор Володимир Гончарик
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська
Передплата — Марійка Пенджола

(973) 292-9800 (дод. 3041)

(973) 292-9800 (дод. 3040)

(973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Олег Бізяєв і досі непритомний

До вас звертається за допомогою громада Української православної церкви св. Апостола Андрія Первозваного в Бостоні.

На початку липня на міській вулиці, в 6-й годині ранку, знайшли непритомну людину з розбитою головою. Це був студент з України, 28-річний Олег Бізяєв. Він вчиться на 4-му курсі аспірантури Бостон-коледжу. Успішний студент і гарна людина. Зараз він перебуває в госпіталі „Beth Israel” в непритомному стані. Йому зроблено операцію – зрізано частину черепа, щоб звільнити мозок від тиску. Біля нього увесь час знаходиться мама і брат, котрі прилетіли

з України. На дальше перебування Олега в госпіталі потрібні гроші. Лікування займе довгий час. Горе матері в цій ситуації передати неможливо.

Дозвольте звернутися до вас, люди з добрим серцем, з проханням допомогти родині зробити все можливе, щоб повернути до життя їхнього сина. Будь ласка, хто може, надсилайте свої пожертви на адресу: „Ukrainian Fraternal Federal Credit Union”, P. O. Box 185, Boston, MA 02132-0185. Чеки виписувати: „Account St. Andrew Church 1085”.

Галина Путятіна,
Бостон, Мас.

Пригадуючи історичні події і видатних діячів

Перед святом Незалежності України в листах читачів тижневика усе настійніше з'являються роздуми про історичне минуле і сучасність молодій державі, її видатних діячів. Два цікавих нариси надіслав з Луцька наш постійний автор **Володимир Рожко**. У статті „Отець Михайло Тележинський – незабутній душпастир Волині” він розповідає про православного священика Михайла Тележинського, який від 1911 року був завжди в першій лінії борців за Україну і в червні 1941 року загинув від рук більшовицьких катів у в'язниці міста Володимира, разом з іншими в'язнями. В статті „Читаю аркуші поживлі” Володимир Рожко пише про Єпископа Рівненського УАПЦ Платона в роки Другої світової війни. По вірній він був Єпископом в Торонто, де й помер в серпні 1951 року.

Сучасні проблеми української історичної науки були темою наукової конференції УВАН, що відбулася в Нью-Йорку 2 травня. На жаль, редакція отримала розповідь шановного автора **Миколи Французенка-Вірного** про цю подію лише 26 липня, а тому не змогла своєчасно подати повідомлення про конференцію. Просимо інформувати тижневик про громадські події не пізніше двох тижнів від дати їх проведення.

Аналіза сучасного політичного та економічного стану України стала провідною темою добірки матеріалів журналу „Прозріння” української громади в Австралії (журнал видає товариство „Соборна Україна”), які надіслав до редакції **Федір Габелко** з Мельбурну.

Д-р В. Трембіцький з Нью-Йорку надіслав статтю К. Ачиної і Ф. Румянцева „Путін зазирнув в майбутнє Співдружності” („Новое русское слово”, 20 липня) з власним коментарем, у якому розглядає не тільки негатив, а й успіхи України в контексті її участі в СНД.

Докладну розповідь про 29-ий український фестиваль на оселі „Верховина” зі світлинами надіслала **Тамара Ганенко** з Нью-Джерсі, але, на жаль, запізно, тому що подібна розповідь про цю подію вже з'явилася у ч. 31 нашого тижневика. Дякуємо Тамарі Ганенко за увагу і подаємо її світлину зі свята.

Олександр Михалюк з Філадельфії зауважив, що „Свобода” не досить уваги присвятила цього року святкуванню Дня незалежності США (цій події було присвячено в ч. 27 тільки редакційну статтю „Ідеї і Чин незалежності” – Ред.). Думаємо, що пан Михалюк має рацію і наступного року редакція подасть більше матеріалів про національне свято США.

Ансамбль „Сизокрили” на „Верховині”. Фото: Т. Ганенко

Болить душа за бідних жінок

Коли читаю у „Свободі” про торгівлю жінками, мене огортає глибоке душевне пригноблення. Ці жалюгідні події з життя українських жінок переносю з боєм серця. Хотів би з кимось поділитись моїми переживаннями, бо живу самотньо, у моїй місцевості нікого з українців немає. Тяжко зрозуміти, чому український уряд не має ні пошани, ні людських почувань до своїх громадян та зовсім не дбає за їхній життєві потреби. Адже правителі добре знають про становище незалежної української жінки, проте це їх не тривожить. Таке ставлення до українського народу можна тільки пояснити їхніми застарілими поглядами, нав'язаними комуністичною доктриною. Вони дбають тільки про свій матеріальний добробут.

За статистикою більшість жінок не має праці, а коли деякі працюють, то їх платня є меншою, ніж в

чоловіків. Не дивно, що 400 тисяч жінок покинули Україну, своїх рідних, та виїхали за кордон на заробітки. Крім фізичної праці, деякі жінки з меншою особистою гордістю продають себе за гроші.

Коли я жив у західній Україні під польською окупацією, то ніколи не чув і не читав у часописах про такі жалюгідні події. Пам'ятаю, що деякі люди, головні чоловіки, виїздили до США та Канади на заробітки. Заробивши певну суму грошей, поверталися додому. Деякі забирали жінок до себе в Америку. Це були зовсім нормально.

Коли читаю про виїзд людей з великої, багатой та урожайної України на заробітки, мені нагадується випадок, коли я був у Словаччині в німецькій армії. Один раз запитав мене німецький старшина, якої я національності. Я відповів, що я – українець. Тоді він мені каже, що Україна є найбагатшою країною в Європі. Я запитав, звідки він це знає. Він відповів, що був в Україні і бачив сотні тягарових автомашин, наладованих землею, яку вивозили до Німеччини. Коли я запитав, чому це так, він відповів, що українська земля є дуже урожайна, не потребує добрив. Мені було досить приємно почути його пояснення. Тепер з багатой, урожайної країни люди, головні жінство, виїжджають в інші держави на заробітки.

Якщо взагалі говорити про українське жінство, то народ має належну пошану до них. Вони не тільки управляють домашніми ділами, вони є матерями дітей, які є майбутнім українського народу. Багато освічених жінок займають високі посади в наукових та господарських установах. І не тільки в Україні, а й в США, Канаді, в інших країнах. Коли думаю про жалюгідне становище певної частини українського жінства, то, крім матеріальної та душевної допомоги, молю Бога за них та за краще майбутнє народу.

Всеволод Седов,
голова Фондації ім. Д. Бурлюка,
Симферопіль

Вартість передплати з доставленням летунською поштою – 75 дол. до кінця року. – Ред.

Д-р Ярослав Павліський,
Талагасі, Флориди

Випишіть „СВОБОДУ”!

Ціни за передплату (в американських доллярах):

	Рік	Півроку
Член УНСоюзу	45.00	30.00
Не член УНСоюзу	55.00	35.00

☐ Передплата включена

☐ Прошу надіслати мені рахунок

Прошу вислати „Свободу” на адресу:
(Print in English):

Name _____

Address: _____

City: _____ State: _____

Country: _____ Zip code: _____

Tel.: () _____

☐ Член УНСоюзу, _____ Відділ

Відділ передплати: (973) 292-9800, додатковий 3042

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Довідкове бюро УНСоюзу

Шановний Осипе!

Моя дружина не перестає турбувати мене в справі придбання життєвого забезпечення. Нам обом – по 40 років, добре працюємо і не сподіваємося дітей. Чому я повинен витратити гроші на життєве забезпечення?

Василь

Шановний Василю!

На превеликий жаль, життєве забезпечення розраховане для тих, кого ви залишаєте після себе. Достовірним фактом є й те, що чоловіки помирають у молодшому віці, ніж жінки. Служба соціального забезпечення тільки забезпечує посмертну виплату в розмірі 255 доларів.

Бувають випадки, коли працедавець оплачує своїм працівникам життєве забезпечення, таке життєве забезпечення є груповим, розрахованим для всіх працівників компанії і підлягає виплаті тільки тоді, коли ви є їхнім працівником. Якщо трапиться випадок, що людина помирає в період пошуку нової праці, або працює як контрактор, в такому випадку його дружина не отримує ніякої посмертної компенсації. Це також правда, що коли ви маєте полісу життєвого забезпечення, на якій наростає грошова вартість, ви можете збільшувати ваш прибутковий капітал, при тому заощаджуючи при оплаті податків, ви можете отримувати позички за вигідними процентами ратами, а також мати підписні знижки на „Свободу” і „Український Тиждень”, оплата за відпочинок на Союзівці також включатиме знижку для вас, а також має право отримати знижкову картку на ліки за рецептом, але, крім того, великі гроші

*Осип Гаврилюк,
професійний продавець
забезпечень УНСоюзу,
штат Нью-Йорк*

були б виплачені після смерті вашим спадкоємцям.

Ви можете запитати, для чого їй потрібні ті гроші? Я припускаю, що при двох заробітках, без дітей, ви провадите досить високий рівень життя.

Великий будинок (відповідно, велика позичка на хату), чудові автомобілі (позички на авто), можливо, маєте і човен у своєму розпорядженні, який також фінансований кредитними установами. Тому, Василю, ваша дружина буде потребувати ці гроші, щоб продовжувати сплачувати позички – в той час, коли їй буде потрібно пристосуватися жити на одну заробітну платню. Вона, очевидно, також хотіла б сплатити ваші останні медичні рахунки, всі похоронні ритуали здійснити на належному рівні і, звичайно, мати можливість влаштувати тризну у широкому колі друзів, щоб з ніжністю пом'янути вас, як дбайливого чоловіка.

Нема то, як на Союзівці, ... і немає весілля кращого, як на Союзівці!

Як батьки молодої, хочемо підтвердити, що справді такого весілля як на Союзівці, ніде немає! Це завдяки цілому професійному штабові Союзівки, котрий вміло і фахово все переводить.

На чолі – Нестор Паславський, управитель Союзівки, котрий радить і допомагає, як може, і за його порадою все дуже успішно виходить. Андрій Соневицький – знаменитий кухар, смачно підготовляє весільне прийняття та перекуси. В кухні Люся, Світлана-велика і Світлана-мала добре працюють. Михась Химинець гарно обслуговує у ресторані. Пані Шпак вміло переводить бенкетом. Спільними силами творять незабутню весільну гостину. Цим разом говоримо про весілля

Ксені Круль і Джері Гокинз, котре відбулося 29 листопада 2003 року.

За кілька місяців до весілля і навіть після весілля Соня Семанишин дала цінні поради, бо має багато років практики в підготованні весіль. Леся Гуран терпеливо приймала замовлення кімнат гостям і робила все, щоб усіх задовольнити.

Оркестра „Темпо”, хоч не є частиною Союзівки, теж долучилася до успіху вечора. Якщо хочете мати прекрасні спогади з вашого весілля, то зверніться до Союзівки, бо нема кращого весілля, як на Союзівці!

Соня і Петро Круль,
батьки молодої
Сільвер Спринг, Мд.

Український Народний Союз

Ukrainian National Association, Inc.

УНСоюз уділяє своїм членам
Низькі Рати! *по доступних відсотках*
Гіпотечні позички
*****MORTGAGES*****

Потелефонуйте сьогодні!
(800) 253-9862 дод. 3036

Байройтців вітатиме мальовнича Союзівка

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Цьогорічний з'їзд байройтців відбудеться 10–12 вересня 2004 року на Союзівці. Минає вже 60 літ з того часу, як багато українців з різних причин залишили рідну Україну й опинились в Німеччині, Австрії чи інших країнах Західної Європи. Одні були забрані на примусові роботи, другі втікали від комуністичної навали. Всі вони хотіли зберегти себе для вільної України.

Після німецької капітуляції союзники пішли біженцям назустріч і утворили для них табори. В американській зоні такий табір було засновано в місті Вагнера – Байройті, в „Леопольд Касерне”. Українці там розбудували релігійне, освітньо-шкільне, культурне, громадське, політичне, пластове, суміське та спортове життя, яке дивувало не тільки американців, але і німців.

В Байройті була заснована народна школа, директорами яких були Іван Бурка, Степан Стечик і Володимир Феданків. Українську гуманістичну гімназію очолював д-р Кость Кисілевський, а пізніше – Степан Подоляк, а реальну – інж. Константин Сімінський. Там ще були інші школи та багато курсів. Таборовики жили дружно, а в учнів та студентів зав'язалась щира дружба, яка триває й сьогодні.

У вересні-жовтні попереднього року д-р Ярослав і Віра Русанівська-Білинські, Борис і Звєня Захарчуки, Ярослав та Євгенія Ликтеї, Юлія Гайдукевич-Прокопик, д-р Ігор і Наталка Палідвор-Соневицькі, Роман та Іванка Гайдукевич-Федики і Алла Жорнікова-Федусь під проводом Бориса Захарчука відвідали Байройт, Мюнхен, Інсбрук, озеро Люцерн, Женеву, Тиш, Люгано, Венецію, Відень і Зальцбург.

На зустрічі байройтчани поділяться з присутніми своїми враженнями з вельми приємної подорожі та покажуть свої відео, знімки, поштівки та сувеніри. Комітет сподівається, що колишні байройтці з приємністю прийдуть, щоб на порозі 60-ліття своєї мандрівки знову зустріну-

тись зі своїми друзями, побачити, як виглядає Байройт сьогодні. Просимо не чекати до останньої хвилини, а негайно зголоситись до Іванки Кочерган-Луцишин, щоб комітет міг належно приготуватись і замовити обіди. Також просимо замовити кімнати на Союзівці. До приємної зустрічі!

Ярослав Ликтей

Учасники подорожі „Слідами юних днів у Байройті” в парку біля колишнього українського табору „Леопольд Касерне” в Байройті, Німеччина. Зліва: Борис Захарчук, Ярослав і Євгенія Ликтеї, д-р Ігор Соневицький, д-р Ярослав і Віра Білинські, Наталка Соневицька, Юлія Прокопик, Звєня Захарчук, Іванка та Роман Федики.

Дисидент, в'язень, щаслива людина...

Р.Л. Хомяк

КИЇВ. – „Я відчуваю себе щасливою людиною. Весь мій життєвий шлях пройшов так, як хотів. І я б, не замислюючись, його повторив“.

Хто це говорить – зірка естради зі званням Народного артиста? Олімпійський чемпіон на пенсії? Президент державного підприємства типу „Укрзакордоннафтогазбуд“, який іде у відставку?

Ні, це слова 74-річного Михайла Гориня, який ні в яку відставку йти не збирається, який рухається швидше, ніж його співробітники у штабі Української Всесвітньої Координаційної Ради (УВКР), і який постійно організовує чергові заходи з метою піднести престиж української діаспори, зокрема в країнах колишнього Союзу і соціалістичного блоку. Перелом ноги два роки тому не сповільнив його діяльності: приходив до праці на милицях і не звертав уваги на те, що гіпс на нозі не дозволяє зручно сидіти за робочим столом. А коли фінансування УВКР з державного бюджету запізнювалось, виплачував співробітникам аванси зі своєї не надто великої пенсії.

Нині в Україні величезна більшість населення нарікає на своє життя. Чимало з ностальгією згадують стабільність і дешевизну (забуваючи про постійні „дефіцити“ харчів, виробів, житла) в колишній „країні рад“. А тут, в інтерв'ю в газеті „Дзеркало тижня“ від 17 липня, Михайло Горинь називає себе щасливою людиною, яка успішно пройшла бажаний життєвий шлях. Подивімося на цей шлях:

Михайло Горинь народився в червні 1930 року на Львівщині, „за Польщі“. У советській Україні (Львівському університеті) здобув вищу освіту індустріального психолога. Працював учителем, директором школи, інспектором шкіл і індустріальним психологом на виробництві.

Серпень 1965 року: арештований за видання і поширення самвидаву.

Квітень 1966 року: засуджений на 6 років таборів суворого режиму в Мордовії.

Липень 1967 року: засуджений на 3 роки у Володимирській тюрмі за поширення самвидаву серед в'язнів.

Серпень 1971 року: звільнений і працює кочегаром, а згодом – заводським психологом у Львові.

Грудень 1981 року: арештований за видання „Бюлетеня Української Гельсінської Спільноти“. (Це, до речі, шість років після того, як Советський Союз приєднався до Гельсінської угоди.)

Червень 1982 року: засуджений до 10 років ув'язнення в таборі особливо суворого

режиму і 5 років заслання за відмову свідчити проти іншого політичного в'язня.

Липень 1987 року: звільнений.

Березень 1990 року: обраний депутатом Верховної Ради УРСР. Це та Рада, яка в липні 1990 року прийняла Деклярацію про суверенітет Української ССР і в серпні 1991 року проголосила Україну незалежною державою.

Я вперше зустрів Михайла Гориня в серпні 1987 року у Києві, кільканадцять днів після його звільнення з ГУЛаг-у. Він зовсім не виглядав як „зек“. Навпаки – був одягнений в елегантний темний костюм, білу сорочку, мав пристойну краватку – виглядав, як лікар або психолог. Тоді він, з іншими „рецидивістами“ і ворогами советської системи, обмірковував черговий крок у здобутті прав України. (Згодом я довідався, що елегантний костюм Михайла Гориня колись належав українському лікареві в Америці; приклад гуманітарної допомоги Україні за умов перебудови).

Нині Михайло Горинь очолює Українську Всесвітню Координаційну Раду. На відміну від Словацьчини чи Словенії, влада в Україні не розуміє або не хоче розуміти потенціалу організації, яка має можливість мобілізувати українську діаспору по всьому світі. Принаймні те, що влада дає з бюджету на УВКР – це значно менше, ніж на подібні організації витрачають уряди Словацьчини чи Словенії. А з тим, що на такі цілі десятиліттями виділяють Франція чи Німеччина, смішно навіть порівнювати.

Безумовно, Михайло Горинь волів би оперувати більшим бюджетом, більшими інвестиціями в діяльність, яка країні повернула б солідні дивіденди. Але він – людина, яка не уміє сидіти і роздумувати над тим, „що було б, якби було“, натомість діє з тим, що має. Я зараховую його до тієї жменьки українців, які підхоплюють нездійсненні ідеї і ... здійснюють їх.

Наприклад, поїздка активістів УВКР і журналістів до українських етнічних регіонів Росії не тільки піднесла на душі тамтешніх українців, але зробила пропаганду для УВКР в Україні, де подорожуючі журналісти висвітлювали цей рейд в газетах і на телебаченні. Читачі і глядачі дізнались про незavidне життя своїх у „братній“ країні, а також про УВКР. До речі, пересічний українець ще дуже мало знає про існування і працю УВКР, дарма, що до її складу входять сотні громадських і наукових установ.

А в інтерв'ю в газеті „Дзеркало тижня“ Михайло Горинь розповідав про іншу поїздку УВКР: „Ми проїхали по Далекому Сходу, там українці живуть понад століття, але ситуація така сама. В масі своїй українці залишаються пасивними. Наше завдання полягає в тому, щоб активних людей в українських громадах було якнайбільше. Щоб вони утверджували наші ідеали, народне мистецтво, жили повноцінним життям, а не тільки заробляли на кусень хліба“.

При тому, Михайлові Гориневі доводиться воювати за розуміння не тільки з боку української влади, але й нашого діаспорного Світового Конгресу Українців (СКУ), який не пропускає нагоди, щоб висловити своє незадоволення діяльністю УВКР і його голови зокрема.

На здоровий розум, СКУ, який ми створили 1967 року в Нью-Йорку як Світовий Конгрес Вільних Українців, мав би згорнути свою діяльність після того, як українці в Україні також стали вільними. Але не все здоровий розум перемагає. Нині СКУ є й складовою частиною УВКР, і організовує українські громади в різних частинах світу, в тому числі на території колишнього СРСР, під своєю егідою. А недавно, – згадував Михайло Горинь, – СКУ почало робити заходи, щоб мати своє представництво у Києві (хоч

Михайло Горинь
Фото: архів „Свободи“

президент СКУ Аскольд Лозинський є одночасно заступником голови УВКР).

Михайло Горинь і за таких умов не втрачає оптимізму. Він каже: „Чи буде в нас досить розважливості і патріотизму для того, аби ці дві міжнародні українські організації не марнували часу на взаємне поборювання, а разом стали в один ряд і робили одну велику справу консолідації світового українства? Можливо, це романтика, але прагнути цього треба. СКУ формально є членом УВКР, і ми сподіваємося на тісну співпрацю“.

І ще: „Є щось фаталістичне у світогляді українців. Пригадайте, як розкололася на два крила міцна, могутня ОУН. Я вважаю, що наступний форум українців матиме дуже важливе завдання: домогтися тісної співпраці, взаєморозуміння і поділу функцій між цими двома міжнародними організаціями“.

Останніми роками в українському лексиконі з'явилося таке слово – „драйв“ (англійське „drive“). Його застосовують до молодих зірок естради, до „крутих“ підприємців, але в даному випадку воно також доречно до діяльності 74-річного Михайла Гориня, який вважає себе щасливою людиною. Цей драйв його мотивує вже майже сім десятиріч. Ось що він розповів в газеті „Дзеркало тижня“:

„Я дуже швидко політично дозрів. Коли мав шість років, у нас відбувалися різні засідання українських селян. Сиділи, вечеряли і дискутували: як-то буде добре, коли Україна стане незалежною державою. Я слухав, ліз на горище, лягав на сіно і мріяв про те. Для мене Україна була найбільшою цінністю вже у ті роки. І тому я завжди кажу, що став свідомим ще в 1936–1937 роках. Моя свідомість була подібна до котла, до якого додавалися окремі факти, а погляди на життя не змінювалися. Для мене ідея української держави була головною, ідея незалежності, боротьби проти традиційних ворогів українського народу – чітко визначеними. Отже, ідейні переконання для мене були дуже важливими і в шкільні роки, і в 60-ті, коли почався процес національного відродження, і в незалежних 90-их. Українська незалежна держава для мене навіть сьогодні важить більше, ніж мої особисті статки. Попри всі негаразди зі здоров'ям, я відчуваю себе щасливою людиною. Весь мій життєвий шлях я пройшов так, як хотів. І я б, не замислюючись повторив його“.

Видано матеріали конференції монашества

ЛЬВІВ. – Через 12 років після виходу Української Греко-Католицької Церкви з підпілля, 21-26 липня відбулася конференція монашества „Преображення у Господі“, на якій розглянуто історію чернецтва від древніх часів до недавніх пережитих років переслідувань і підпілля, стан богосвяченого життя в Україні за останніх 12 років і приготування до Собору монашества, запланованого на 8-11 вересня 2004 року.

Сьогодні монашество УГКЦ налічує 19 жіночих і 9 чоловічих монастирів і згромаджень, разом 1540 монахів і монахинь.

Видавництво „Свічадо“ видало матеріали конференції в книжці „Преображення у Господі“. Книжку можна придбати у книгарнях видавництва „Свічадо“ (post@svicha-do.com).

Пресове бюро УГКЦ

УНСоюз оголошує

нову послугу для членів

до 21%*
ЗНИЖКИ

Аптеки, які беруть участь в цій програмі:

Alberstons	Rite Aid
Brooks Pharmacy	Schnucks
Duane Reade	Snyders
Eckerd	Super D Drugs
Kerr Drugs	Target
Kmart	Winn Dixie
Kroger	
Osco Drug	
Publix	та інші...
	031104.UNA

Додаткові послуги!

- до 60%-знижки на окуляри і лінзи
- 15%-знижки на понад 70 моделей слухових апаратів
- Знижки на допоміжну дихальну апаратуру та на перевірку рівня цукру в крові діабетиків
- 15-60%-знижки на певні фізико-медичні препарати і прилад

Виповніть нижче
подану анкету і
відішліть нам!

Дзвоніть до УНСоюзу 1-800-253-9862 за дальшими інформаціями

з нагоди 110-ліття служіння громаді

ЗНИЖКОВА КАРТКА
НА ЛІКИ ЗА РЕЦЕПТАМИ

SCRIPTSAVE

**SCRIPTSAVE-картка безкоштовно
доступна для всіх членів УНСоюзу!**

- в середньому, знижка—понад 21% , можлива знижка до 50%*
*на підставі середньостатистичного рівня заощадження в 2003 році
- в програмі бере участь понад 33,000 аптек Америки
- додаткові знижки на певні ліки
- безплатний доступ до інформації на різні теми загального здоров'я
- для учасників програми SCRIPTSAVE інформативне бюро готове відповісти на всі ваші запитання: 1-800-700-3957. Перекладачі на українську та інші мови

—Ця програма не замінює полісу медичного страхування. Знижки можна одержати тільки в аптеках, які беруть участь в цій програмі.

Виповняйте ТІЛЬКИ англійською мовою і друкованими буквами. Вишліть на адресу — UNA ScriptSave, 2200 Route 10 West, P.O. Box 280, Parsippany, NJ, 07054

Last Name.....First Name.....MI.....Birthdate.../.../....

Mailing Address.....Apt #.....

City, State, Zip.....

Email.....UNA Policy #.....

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

УККА готується до ХІХ конвенції

ВАШІНГТОН. – Від часу свого заснування у 1940 році Український Конгресовий Комітет Америки (УККА) представляє інтереси українців Америки перед Урядом США та працює в ім'я покращення долі України. Від часу розпаду Советського Союзу та відновлення української незалежності, УККА допомагає демократизації та встановленню ринкової економіки в Україні, водночас підтримує активну українську громаду в США. Пріоритети праці УККА на майбутнє визначаються на щочотирічному конгресі українців Америки. Цього року у місті Філадельфія, від 24 до 26 вересня відбудеться ХІХ конгрес українців Америки в Crowne Plaza Philadelphia при 1800 Market Street (на розі 18th та Market Streets). Ця конвенція УККА включає представників різних українських організацій та відділів УККА з цілої країни і є важливою подією в житті українців Америки. Представники громадських організацій та ієрархи Української Католицької Церкви також братимуть участь у Конгресі. УККА намагатиметься представити на конгресі всі точки зору та всі групи української діаспори в Америці. Попередній конгрес вирішив, що УККА повинен сконцентруватися на об'єднанні української громади США, щоб повніше представляти інтереси українців Америки у Вашингтоні та Києві.

Окрім внутрішніх справ, включно з сесіями конгресових комітетів та вибором проводу УККА, делегати конгресу матимуть можливість обговорити під час робочих сесій важливі питання: збереження нашої ідентич-

ности; об'єднання української американської громади; використання засобів масової інформації (ЗМІ) для поширення наших іноформаций; наш голос в американській політиці; підтримка України: продовження демократизації та українізації; програми включення нових іммігрантів та молоді. Також буде проведений робочий полуденок про торгівлю людьми. Такий форум дасть можливість плянувати загальну програму та стратегію майбутньої праці Українського Конгресового Комітету Америки.

Основну увагу ХІХ конгрес зверне на об'єднання української американської громади. Протягом останніх років УККА активно працює над цим завданням, ініціювавши декілька засідань з провідниками українських громадських організацій США. На цих засіданнях обговорювалися стратегії об'єднання громади та основні питання, які цікавлять українську громаду Америки. Організації, які не є в системі УККА запрошені взяти участь у конгресі зі статусом спостерігачів. УККА прагне представляти інтереси всіх українців Америки і разом наша громада набагато посилить свій вплив на політику так в США, як і в Україні.

Організаційний Комітет запланував дві спеціальних імпрези – прийняття у п'ятницю, 24 вересня, та формальний конгресовий бенкет у суботу, 25 вересня. Багато високоставлених офіційних осіб з США та України запрошені взяти участь у конгресовому бенкеті, який розпочнеться о 6-й годині ве-

Готель „Crowne Plaza“, в якому відбудеться конвенція

чора в суботу. Під час бенкету визначним членам громади буде вручена Шевченківська Грамота Волі за їхню активну працю у організованій українській громаді. Цю грамоту також отримають і не-українці, які вклали свій труд та зусилля, щоб допомогти українській громаді зберегти нашу ідентичність.

Вступ на бенкет коштуватиме 100 дол. за особу. В справі резервування місць на бенкет просимо звернутися до Ігоря Кушніра, голови відділу УККА у Філадельфії, за числом телефону (215) 498-1697 або поштою на адресу:

Mr. Ihor Kuszniir, 500 E. Gravers Lane, Wyndmoor, PA 19038-8411

Також в п'ятницю ввечері відбудеться концерт місцевих талантів, а в суботу, від 10-ої вечора до 1-ої ранку, буде забава. Вступ на забаву коштуватиме 25 доларів.

УККА запрошує всю громаду взяти участь в ХІХ конгресі українців Америки, щоб розповісти про питання, які Вас цікавлять і внести ці

питання у плян праці УККА на наступних чотирі роки.

Щоб зареєструватися для участі в конгресі або отримати додаткові інформації, просимо контактуватися з Крайовою канцелярією за числом телефону (212) 228-6840 або електронною поштою на адресу ucsa@ucsa.org.

УККА отримав знижкову ціну на готель (99 дол. за ніч), в якому проводитиметься конгрес (Crowne Plaza Philadelphia). Вона буде дійсна, лише якщо Ви замовите кімнату до 31 серпня.

Подаємо контактні інформації готелю: Crowne Plaza Philadelphia Center City Hotel, 1800 Market St., Philadelphia, PA 19103, Телефон: (215) 561-7500. Факс: (215) 561-2556 та (215) 561-7500.

Електронна пошта: salesphiladelphia@ichotelsgroup.com

Інтернетова сторінка: <http://cpphiladelphia-centercity.felcor.com/>

УНІС

О
Б'
Є
Д
Н
А
Й
М
О
С
Ь

**ОБ'ЄДНАНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЬО-ЙОРКУ**

Відділ УККА

УКРАЇНСЬКА АМЕРИКАНСЬКА КООРДИНАЦІЙНА РАДА

Відділ Нью-Йорку

запрошують на відзначення

**13-ОЇ РІЧНИЦІ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ**

яке відбудеться

**в неділю, 29 серпня 2004 року,
о 2-гій год. по пол.
в Українському Народному Домі,
140 Друга Авеню, Нью-Йорк**

у програмі:

❖ доповідь Генерального Консула України в Нью-Йорку

СЕРГІЯ ПОГОРЕЛЬЦЕВА

❖ виступ артистів Української Драматичної Студії в Нью-Йорку
під покровом УКЦ Св. Юра

Програму святкового концерту готує
культурний референт Об'єднаного комітету
Народний артист України

ІВАН БЕРНАЦЬКИЙ

Вступ – 15 дол.

Чи Ви знаєте, чому ми є такі щасливі?

**Наші батьки, бабусі і дідусі вклали капітал
в наше майбутнє, закупивши
від Українського Народного Союзу
для кожного із нас, поліси життєвого
забезпечення кляси „Endowment” і „Life”.
Вони купили поліси, наперед передплачені
за низькими платними ратами для наших
вікових категорій.**

**Якщо б Ви хотіли бути такими усміхненими,
як ми, просимо запропонувати
Вашим батькам, або бабусі і дідусеві
зателефонувати до УНСоюзу
на число телефону: 1(800) 253-9862,
де будуть раді Вам допомогти.**

Українська...

(Закінчення зі стор. 5)

ситеті відсвяткували 50-річчя катедри україністики, при цьому три професори дістали різні високі польські державні відзначення, а голова катедри Стефан Козак – також і від уряду України.

У пресі і на телебаченні польські політики виразно поширюють думку про важливість членства України в Європейському союзі. В Польщі є понад 300 недержавних організацій (NGO), які здійснюють спільні проєкти з різними українськими організаціями по різних містах України.

У Варшавському університеті тепер була велика виставка тих же НДО під назвою „Співпраця Польщі й України у недержавних організаціях”; посередині великий напис стверджував, що Польща й Україна – разом в Європі. У Варшаві також недавно відкрили пам'ятник Т. Шевченкові. Всі ці деталі можуть служити тлом до досить проукраїнської теперішньої атмосфери у Польщі, яка хоче мати Україну як „буферну зону” зі Сходу.

Конференція „ASN” мала загальну тему „Національності і плюралізм: від Старого до Нового світу”, з увагою на Східно-центральну Європу і післярадянські країни: нації, національності, культура, релігії, історія і політика. Організацією займався Центр східно-європейських студій. На конференцію приїхали понад 300 дослідників і науковців з 23 країн, переважно з Європи (з Америки було всіх приблизно 30).

На відкритті, крім представників Варшавського університету та „ASN”, промовляв заступник міні-

На прийнятті промовляє д-р Андрій Дециця, праворуч – голови НТШ в США д-р Лариса Онишкевич і Польщі – Стефан Козак.

стра закордонних справ Польщі Якуб Т. Вольський. Він заторкнув тему політичного поділу Європи і прокоментував, що, помимо цього факту, „ми не повинні забувати своїх сусідів”. Він говорив, що Польща має подібну культуру з Україною, Білоруссю і Литвою, і тому дві перші і Молдова можуть мати вплив на демократизацію Росії. Міністер звернув увагу на співпрацю з Україною і на Європейський союз (все це було тиждень перед 26 липня і нарадою у Ялті).

Крім загальних пленарних засідань і спеціальних виступів (як от Леха Валенси) були три дні самих доповідей, які проходили у 13-15 паралельних сесіях. Можна підсумувати, що майже одна третина се-

сій/панелів заторкувала теми України; 7 панелів були виключно присвячені Україні (від теми ідентичності до кордонів та етнічних меншин), і 50 окремих доповідей були виключно на українську тематику. НТШ-А організувало панель на тему „Література як дзеркало/вікно європейської ідентичності: українські післярадянські прояви/аспірації”; участь у панелі брали: Марія Зубрицька з України, Любіца Баботова зі Словаччини, Лідія Стефанівська і Оля Гнатюк з Польщі, і Лариса Онишкевич (на тему: „Сприймання героїв нових українських п'єс не-українців як індивідуалів, а не як стереотипів”). Серед тем інших панелів були такі: „Геноцид як посилювач національної ідентичності (масакра вірмен, Голодомор і розстріли у Катині) – Ярослава Білинського; „Проблематика української культури у польській міжвоєнній пресі” – Агнешки Стец (Польща); „Київський ‘Телеграф’ як голос українофілів 1875–1876 рр.” Йоганнеса Ремі (Фінляндія); „Політика історії в Україні: зміни ідеології і функції від часу перестройки” Вілфріда Ільге (Німеччина); „Автостереотипи у сучасному українському дискурсі ідентичності” – Олі Гнатюк (Польща).

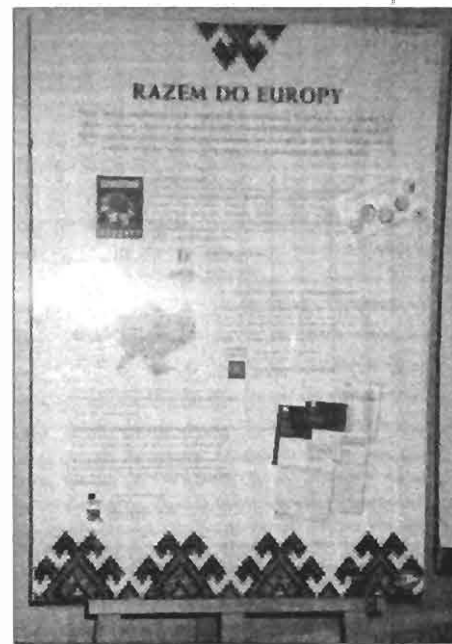
Після доповіді Мирослава Іваніка (Канада) про українські організації в діаспорі в пошуку нової форми дії, в дискусії виникли питання, чи не краще діаспорі або асимілюватися, або займатися своїми проблемами, а не сподіватися, що мала діаспора зможе „врятувати Україну від Росії”. Дуже важливо, що в різних панелях про Україну доповіді мали також німці, фіни, поляки, італійці. Зокрема поляки, німці й фіни дуже серйозно займаються українською тематикою і видають важливі книжки, присвячені цим дослідженням. З північно-американського континенту було нас четверо, що доповідали на українські теми; з того з Америки – двоє (Я. Білинський і Л. Онишкевич).

Для того, щоб усі українці могли разом зустрітися, НТШ-А разом із НТШ у Польщі (голова С. Козак) організували вже традиційну товариську зустріч у т. зв. „золотій залі” ректорату. Помило того, що в цей самий час в іншій залі показували фільми Кшиштофа Зануссі, який туди прийшов, на нашу зустріч завіта-

ло 35 українців і представники Посольства України.

З України, крім кількох відомих авторів і дослідників (Миколи Рябчука та Володимира Кулика), були близько 20 з різних міст: Львова, Тернополя, Рівного, Херсону, Криму, Харкова і Києва. Багато з них – молоді і вперше на міжнародній конференції. Майже всі доповіді на конференції відбувалися англійською мовою, і тепер, коли вже підросла генерація молодих дослідників зі знанням західних мов, молоді науковці намагаються бути на таких конференціях. На жаль, в Україні є великі проблеми з поширенням інформації про такі наукові конференції. Молоді дослідники навіть змушені купувати інформації – бо у їхніх університетах чи інститутах або не повідомляють, або не знають про такі пляни.

НТШ Америки нормально висилає такі повідомлення на всі можливі адреси зацікавлених. Щоб хоч трохи зарадити в цій справі і допомогти науковцям з України, від вересня на електронній сторінці НТШ-А (www.shevchenko.org) будуть окремі віконця з повідомленнями про міжнародні конференції та американські гранти для науковців і докторантів, зокрема в галузі україністики та славистики. НТШ-А старається сприяти, щоб українська тематика завжди була представлена на відповідних наукових конференціях і щоб у них мали змогу брати участь науковці з галузей україністики.

На виставці „Разом до Європи”

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

Інформаційно-Освітній Центр УККА
для новоприбулих „УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЦЯ”

сердечно запрошують Вас

на урочисте відзначення

13-ОЇ РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

у п'ятницю, 20 серпня 2004 р.,

о год. 6:30 веч.

У ПРОГРАМІ:

1. Доповідь редактора газети „Національна трибуна”, члена Спільки письменників України **ЛЮБИ ДМИТРИШИН-ЧАСТО**.
2. Музично-поетична композиція „Ми діти твої, Україно!” у виконанні вокального ансамблю новоприбулих **УКРАЇНСЬКА РОДИНА** (керівник **О. ЛИХОВИД**).
Солісти: **В. КАНІНСЬКА, Л. ГУЛОВИЧ, С. ПОПУХ, Г. МЕЛЬНИК**
і **ХРИСТИНКА МАХНО**.

Ви зможете також оглянути виставку творів
Мистецької студії Центру УККА (керівник – В. Барабаш)

Наша адреса: Мангеттен, 203 Друга Авеню,
другий поверх (конференційна зала). Даток – 5 дол.

Весь дохід від імпрези буде переданий на conto УККА „Четверта хвиля”
для розвитку Центру УККА для новоприбулих.

Річні збори Українського музею

Ольга Гнатейко,

голова Управи Українського Музею

НЬО-ЙОРК. – Річні загальні збори Українського музею відбулися 27 червня в залі НТШ в Нью-Йорку. Головував на них проф. Іван Лучечко. Ці „особливі збори” відбулися в приємній атмосфері, бо на 6-й вулиці в Нью-Йорку вже пишасться прегарний триповерховий будинок, збудований з гладкої червоної цегли та скла, з великим написом над головним входом – „The Ukrainian Museum”. З великим сподіванням громада очікує відкриття та продовження діяльності Музею в „новій хаті”.

Ольга Гнатейко, голова Управи музею, сердечно подякувала за довголітню підтримку будівельного проєкту членам і добродіям музею, шанувальникам української культурної спадщини, організації

ям, підприємствам, всій українській громаді в Америці та Канаді. Вона також дала признання членам Управи УМ за їхню самовідданість. Голова повідомила, що будівництво нового будинку УМ закінчене, Управа чекає на дозвіл адміністрації міста уживати будинок (Certificate of Occupancy).

Голова Будівельного комітету Микола Андреадіс пояснив, що одержання дозволу – це складна процедура, яка вимагає інспекцій, а на них треба довго чекати. Також місто поставило вимогу, щоб будинок мав систему фільтрування диму (smoke purge system). Ця робота також затримує передання власності будинку Управі.

О. Гнатейко говорила про різні аспекти праці музею в новому будинку – приєднання молоді, збільшення числа відвідувачів та членства, новий статус нашої інституції в Нью-Йорку, але особливо затрималася на фінансах, роля яких критична в існуванні та дальшому розвитку музею. Найважливіше тепер є придбати системи забезпечення (security system), комунікації (телефонів), та компютери, меблі.

Також важливе є фінансування інавгураційних виставок, особливо першої – виставки творів світової слави українського скульптора Олександра Архипенка. Цією виставкою Український музей відкриє двері нового етапу свого існування. Тому що влаштування виставок є коштовним, вже зголосилися до допомоги кілька спонзорів. По 3,000 надійшло від індивідуальних осіб та по 5,000 дол. від корпорацій.

О. Гнатейко закликала не забувати, що перед нами стоїть поважне завдання фінансово забезпечити утримання будинку і ширший масштаб праці. Вона підкреслила, що кошти провадження великого, діяльного музею – досить значні, і дала до зрозуміння, що проєкт нового музею не закінчився з хвилиною, коли будинок став готовий до ужитку. Цей проєкт продовжується у формі активного, багатогранного центру української культури, а відповідальність за його успішне існування лежить на нас усіх.

З огляду на видання річного звіту, в якому деталізовано працю музею в 2003 році, Марія Шуст, директор УМ, у своєму слові зосередилася на темі підготування інавгураційних виставок. Куратором першої виставки є проф. Ярослав Лешко, який вже написав аналітичну статтю до двомовного ілюстрованого каталогу. Твори О. Архипенка позичені з колекцій приватних власників і з музеїв, з ціллю показати багатогранний талант мистця з різних періодів його творчості. Найбільшу кількість творів скульптора позичено від його вдови Франціс Архипенко-Грей.

М. Шуст повідомила присутніх, що, за старанням УМ, виставка творів О. Архипенка пізніше експонуватиметься в Elvehjem Museum of Art у Висконському університеті в Мадізоні, та в Smith College of Art, в Northampton, штат Массачусетс. Крім вище згаданих музеїв, інші музеї також повідомили про своє зацікавлення позичити виставку. „Створення такої пересувної виставки є для нас важливим, бо це не лише дасть розголос виставці і нашому музеєві, поширить і відновить зацікавлення О. Архипенком у мистецькому світі, але й допоможе з коштами виставки”, – сказала директор музею.

При кінці 2003 року, на прохання Постійної місії України при ООН, музей влаштував виставку для вшанування 70-их роковин Великого голоду на Україні та видав інформативну брошуру. Виставка під назвою „Голодомор – зумисне створення голоду в Україні 1932-1933” експонувалася в ООН майже цілий місяць. Директор М. Шуст прочитала деякі ко-

ментарі відвідувачів виставки, з яких можна винести тільки позитивні думки про необхідну роль Музею не лише в українській громаді, але на користь української громади на полі міжнародного спілкування у великому місті Нью-Йорку.

Ірина Куровицька, голова Союзу Українок, привітала УМ від своєї організації і пообіцяла, що відділи та Округи США продовжуватимуть свою щедрі підтримку Українського музею.

Привіт зложив також д-р Олег Романів, голова НТШ України, який був присутній на зборах. Під час зборів звітували члени Управи музею про виконання своїх завдань чи про працю комітетів та комісій, які вони очолювали. Також вибрано нових членів до Управи.

Український музей – це унікальна інституція. 28 років його діяльність спрямована на збереження української культурної спадщини для нашої сучасної громади і для майбутніх поколінь, на те, щоб люди з різних кутків світу запізналися з її багатством. По сьогоднішній день праця музею втішалася успіхами, які свідчать про великий потенціал нашої інституції. Цей потенціал буде нагода реалізувати в новому будинку – з вірою у дальшу і щедрі підтримку нашої громади.

Склад Управи українського музею на 2004/05 рік.

Екзекутива: Ольга Гнатейко – голова; Ірина Куровицька – заступник голови; Тетяна Тершаковець – заступник голови; Марія Томоруг – заступник голови; д-р Яр Моцюк – скарбник; Катря Червоняк – секретар; Оріся Волошин – секретар. Вільні члени: Орест Глют, Микола Андреадіс, Іреней Юрчук.

Члени Управи: Анна Аліськевич, Микола Галів, Андрей Ганкевич, Софія Геврик, Уляна Кобзар, Лідія Крушельницька, Андрій Ленчик, Зенон Масний, Ростислав Мілянчик, Марія Пазуняк, Марія Полянська, Анна Рак, Ольга Ставнича, Оксана Тритяк, Рома Шуган.

Контрольна комісія: Василь Сосяк, Ігор Гайда, Володимир Нагун, Надя Цвях, Донна А. Чихович.

Марта Бачинська

Спілка Української
Молоді в Америці
Крайова Управа

Ukrainian American
Youth Assoc., Inc
National Board

Telephone: (212) 477-3084 Fax: (212) 505-2577 E-mail: ky-usa@sym.org
Mailing Address: 136 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003

Крайова Управа Спілки Української Молоді в Америці

повідомляє всю українську спільноту,
що за ініціативою
Крайової управи СУМ

**ПЕРШИЙ РАЗ В ІСТОРІЇ
В ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ
24 СЕРПНЯ 2004 р.**

буде освітлений кольорами
Українського національного прапора

СИНІМ І ЖОВТИМ

найбільший будинок в місті НЬО-ЙОРК
EMPIRE STATE BUILDING

Крайова Управа СУМ в Америці

**УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ
ОСЕРЕДОК „ТРИЗУБ“**
Lower State and County Line
Roads, Horsham, PA
215-343-5412

Запрошує всіх відзначити

13-ту РІЧНИЦЮ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

**неділя, 22 серпня 2004 р.,
початок о год. 12-й пол.**

Головна програма – 2 год. по пол.

Після програми відбудуться змагання копаного м'яча

**УСЦАК чемпіонство Північної Америки
„Триzub“ проти „Україна С.К.“ (Торонто)**

Змагання о год. 4:30 по пол.

УКРАЇНА І СВІТ

Трагедія українців в бою під Бродами

Цього року минає 90 років від часу створення легіону Українських Січових Стрільців та 60 років від битви під Бродами. Через майже 30 років галичани пішли слідами своїх батьків, щоб взяти в свої руки зброю в рядах дивізії „Галичина” проти того самого ворога, цим разом не царської, а більшовицької Росії, яка намагалася духовно і фізично повністю знищити український народ.

Перед нами був вибір: розраховувати, що з допомогою Німеччини ми можемо відстояти наступ більшовиків, бо тільки Німеччина в той час боролася проти комуністичної Росії, хоч ми відкидали нацистську ідеологію, або піддатися перемозі Москви. Червона армія отримала тоді матеріальну допомогу від Заходу і сунула на Європу, але на шляху були Галичина і Львів, який вона намагалася захопити з ходу. Саме тоді командування послало дивізію „Галичина” в найбільш висунену вперед і найбільш загрожену ділянцю східного фронту – під Броди.

Очевидно, що одна Українська дивізія не могла мати вирішального військового значення в бойових діях, коли з обох сторін брали участь сотні дивізій, але її виступ мав політичне значення. Світ довідався, що у війну втрутився український народ, який не хотів жити в ярмі, який знайшов в собі силу чинити опір комуністичному режиму. Як твердить український історик Ві-

ктор Ідзьо, який працює в Москві і досліджує російські архіви, Сталін, коли довідався, що Дивізія „Галичина” опинилася на фронті під Бродами, впав у шал, викликав до себе маршала Жукова і наказав негайно, за всяку ціну, знищити дивізію.

В місця прориву маршал Конєв кинув масу військ і техніки, щоб знищити на своєму шляху всякий спротив, бо Сталін пригрозив йому персональною відповідальністю.

Дивізія займала дуже широкий від-різок фронту довжиною понад 35 км, що втричі було більше прийнятної норми.

Вояки дивізії „Галичина” були необстріляні і не мали бойового досвіду, але у них був високий моральний дух і вони були сповнені рішучості боротися з ненависним ворогом.

Перший Український фронт мав перевагу над німцями – п'ятикратну в людях, шестикратну в артилерії, чотирикратну в танках. Моя механізована частина протитанкової артилерії не отримала під Бродами ні літри палива, ні одного гарматного стрільна. Було тільки те, що ми привезли з собою – невеликий запас палива і протитанкових

стрілен, а протипіхотних ми не отримали, як також патронів до найновіших автоматів, що їх довелося замінити на короткі карабіни. Коли почався масовий наступ більшовиків, то сталося те, чого боялося командування дивізії – кинуто в бій не дивізію в цілості, а окремі полки, щоб залатати діри, прорвані в частинах вермахту, який був у першій лінії. Частини дивізії опинилися під шаленим вогнем ворожої артилерії, мінометів, „катюш”, танків. Ворожі літаки вкрили небо, скидаючи бомби і стріляючи з бортової зброї. Це було

пекло, але вояки дивізії чинили впертий опір, несучи великі втрати. Допомога ззовні не надходила.

Треба було прориватися по болотистій місцевості, без важкої зброї, крізь ворожі танки і ворогів, що зайняли вигідні становища, через залізничний насип, а потім весь час – під гору. Зі всіх

сторін сипалися ворожі кулі та гарматні й мінометні стрільна. Але іншого виходу не було – тільки вперед. Ще 24 липня проривалися невеликі групи вояків. З оточення виійшло близько 3,000 осіб. Така ж кількість поодинокі і невеликими групами, не маючи змоги вирватися з котла, вступила в УПА, де „дивізіяники” прославили себе як відважні та стійкі бійці, що володіли сучасною зброєю і помагали вишколювати молодих вояків.

Скільки вояків дивізії загинуло у битві під Бродами, невідомо донині. Багато старшин, даючи приклад стрільцям, рвалися вперед і гинули першими, а також, щоб не потрапити в полон, стріляли самі себе. Тяжко поранені також себе дострілювали. А ще й більшовики добили поранених і стріляли багатьох, пізнаючи по маскувальних уніформах вояків Дивізії.

В битві під Бродами було біля 11,000 вояків Дивізії, отже близько 5,000 загинули або потрапили в полон. В умовах оточення та рухомих боїв, коли села переходили поперемінно з рук в руки, неможливо було це все перевірити. Німецькі архіви, після здобуття Червоною армією Берліну, були перевезені в Москву і засекречені. Радянська влада нищила всі могили українських борців за волю України, як також наші пам'ятки історії і культури, включно з церквами, і тільки при незалежній Україні ми мали змогу вести пошукові роботи, щоб віднайти тлінні останки героїв і перепоховати їх по-християнськи.

Після війни в англійському полоні в Ріміні складено списки полеглих під Бродами та в інших місцях. Але ці свідчення в багатьох випадках були недостовірними. При пошукових роботах, коли знайдено медальйони з зашифрованими даними похованих і їх післано в Німеччину для розшифрування, теж виявилось, що ці дані знаходяться в засекречених російських архівах.

Отже, ми ніколи не будемо знати точної цифри полеглих під Бро-

дами. В даний час на меморіальному цвинтарі встановлено біля 500 хрестів над могилами, де часто поховано по декілька загиблих. Ця праця ще не закінчена, але ми маємо надію, що вона буде завершена до того часу, поки останній ветеран Дивізії відійде у вічність.

Не всі знають, що охороною воєнних могил займається Братство „Броди-Лев” з осідком у США. Це вони вишукують і збирають кошти на дивізіонні цвинтарі в Україні, Австрії та Італії. Їм теж завдячуємо будову пам'ятників під Крутами, під Базаром, на Личаківському цвинтарі у Львові, де споруджено величний пам'ятник Українській Національній Армії з могилою невідомого вояка Дивізії, полеглого під Бродами, а також перепоховано президента ЗУНР Є. Петрушевича та полк. Д. Вітовського з його ад'ютантом Чучманом. Один з керівників Братства „Броди-Лев”, побратим Юрій Ференцевич, докладає багато зусиль, щоб меморіальний цвинтар став місцем, куди будуть приїждити зі всіх усюдів українці, щоб поклонитися героям, які не пошкодували свого молодого життя задля України.

У битві під Бродами полягли, як герої, видатні українці сотник Дмитро Паліїв, колишній хорунжий Українських Січових Стрільців, один з основних організаторів Листопадового Зриву у Львові в 1928 році, пізніше ад'ютант генерала Мирона Тарнавського, видатний громадський і політичний діяч, улюблений і поважаний всіма вояками Дивізії „Галичина”. Загинув майор Микола Палієнко, колишній підполковник Армії УНР, в дивізії – командир дивізіону важкої артилерії. Був поранений герой Базару підполковник Іван Ремболович, що під Бродами командував саперним куренем. Він вилікувався, вступив в УПА, де мав зв'язок з Проводом ОУН. Його ввіймали в с. Космачі у 1949 році, засудили і розстріляли в 1950 році. Загинули під Бродами старшини Зіненко, Петро Макаревич, Ігор Поспіловський, Рудакевич, Кардаш та десятки інших. В дивізії було багато колишніх вояків і старшин УСС, УГА. Армії УНР, легіону ДУН.

Наше Братство завжди виступало за примирення зі своїми колишніми противниками, робило спроби такого примирення, але не отримало відповіді. Щоправда, 7 травня прем'єр-міністр В. Янукович заявив, що він – за таке примирення і за однакові права для всіх ветеранів, але покищо це тільки слова без практичних дій. Політична, військова і економічна могутність України залежить від консолідації українського народу, а це буде тоді, коли всі її громадяни будуть мати однакові права і їх не ділитимуть на „західняків” та „східняків”, на кращих і гірших.

Володимир Малкош,
голова станиці Галицького
братства колишніх вояків
Першої дивізії УНА

JOHN A. LIPOWSKI, ESQ
АДВОКАТ

**60 Washington Street,
Morristown, NJ 07963**

• Компенсації в наслідок аварії на роботі
• Банкрутство

*Безкоштовні консультації
в адвокатському бюро*

(973) 540-9127

To book a room or event call: (845) 626-5641, ext. 141
216 Foordmore Road • P. O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

календар подій

13 СЕРПНЯ –

„Pub night” – до звуків оркестри „Луна”.

14 СЕРПНЯ –

Вибір Міс Союзівки.

Забава – „Луна” – 10 год. веч.

14 – 22 СЕРПНЯ –

Тиждень клубу „Suzie – Q”.

15 СЕРПНЯ –

Фестиваль – день Івано-Франківської області – інформації в наступних числах „Свободи”.

20 СЕРПНЯ –

Pub Night with Midnight Bigus.

21 СЕРПНЯ –

Концерт таборової танцювальної групи ім. Роми Прийми Богачевської і виступ Олі Ходоби-Фриз, год. 8-ма веч.

Забава – „Фата Моргана” – 10 год. веч.

22 СЕРПНЯ –

Фестиваль – день Тернопільської області – інформації в наступних числах „Свободи”.

22 – 29 СЕРПНЯ –

Знижковий тиждень. Переночуйте 3 ночі, і дістанете 25 % знижки.

28 СЕРПНЯ –

Галицький Вечір – інформації в наступних числах „Свободи”.

Забава – інформації в наступних числах „Свободи”.

3 ВЕРЕСНЯ –

Забава – „Луна” – год. 10 веч.

4 ВЕРЕСНЯ –

Забава – „Фата Моргана” і „Темпо”.

4 – 5 ВЕРЕСНЯ –

Виставка ювелірних прикрас.

5 ВЕРЕСНЯ –

Забава – „Темпо” і „Ворони”.

10 – 12 ВЕРЕСНЯ –

КПК Вікенд – Загальні збори та бенкет з нагоди 80-ліття клубу.

З'їзд Байроїтської гімназії та мешканців табору Байроїт. Пласт, Курінна Рада „Лісові Мавки”.

11 – 12 ВЕРЕСНЯ –

Пласт, Курінна Рада „Ті, що Греблі рвуть”.

13 – 16 ВЕРЕСНЯ –

З'їзд колишніх студентів Регензбурзької гімназії.

18 ВЕРЕСНЯ –

Весілля – Мішел Винарчук і Михайло Пітз.

24 – 25 ВЕРЕСНЯ –

Пласт, Курінна Рада „Спартанки”.

Кость Левицький - генератор кооперативного руху в Галичині

Ірина Василик,
аспірантка Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Цього року виповнюється 110 років від часу заснування українського кооперативного банку „Дністер“, співзасновником якого був відомий громадсько-політичний діяч Східної Галичини Кость Левицький. Провідний політик галицьких українців, він плідно працював над розбудовою майже всіх ділянок національного життя.

Його життєвий шлях почався 18 листопада 1859 року у Тисмениці (тепер Івано-Франківська область) в родині священика Антона Левицького. В 1878 році закінчив Станіславську (Івано-Франківську) гімназію і восени вступив до Львівського університету на юридичний факультет, вчився також і у Відні, де в 1884 році захистив докторську дисертацію. З 1890 року займався приватною адвокатською практикою у Львові, захищав інтереси малоземельних українських селян. Кость Левицький у 1889–1907 роках редагував „Часопис правничий“, був багаторічним президентом Товариства українських правників у Львові. В 1899 році виступив співзасновником, а зго-

дом обраний і головою Української Національно-Демократичної партії. В 1899 році увійшов до її вищого органу – Тіснішого народного комітету, а невдовзі очолив його. В 1907 році Кость Левицький був обраний депутатом австрійського парламенту, а в 1908 році – Галицького крайового сейму, керував діяльністю Українського Парламентського клубу у Відні та Сеймового клубу у Львові. З початком Першої світової війни в серпні 1914 року очолив Головну Українську Раду у Львові, а з травня 1915 року – Загальну Українську Раду у Відні, яка, звернувшись з декларацією до всіх „народів цивілізованого світу“, заявила про свою мету створити „Вільну Самостійну Українську Державу“ з усіх українських земель. У жовтні 1918 року Кость Левицький увійшов до складу Української Національної Ради, а 9 листопада очолив Державний Секретаріат Західно-Української Народної Республіки й на цій посаді перебував до грудня 1918 року. Після окупації Галичини польськими військами в 1920–1923 роках був членом закордонного уряду Євгена Петрушевича у Відні, в якому займав пост уповноваженого з питань преси і пропаганди, а з 1921 року – уповноваженого за-

кордонних справ ЗУНР. Після саморозпуску уряду Є. Петрушевича, Кость Левицький в 1924 році повернувся в Галичину, де продовжував громадську і наукову діяльність. Належав до Українського Національно-Демократичного Об'єднання. В 1920–30 роках Кость Левицький очолював Союз українських адвокатів, був членом Начальної Ради адвокатів у Варшаві (1935–39 рр.), редактором журналу „Життя і Право“, директором Центробанку. В 1939 році Кость Левицького заарештували органи НКВС СРСР. 20 місяців він провів в ув'язненні, а напередодні нападу Німеччини на СРСР вийшов на волю і повернувся до Львова. В липні 1941 року Кость Левицький став головою Української Національної Ради у Львові, що мала представляти інтереси українського населення західних областей перед німецькою окупаційною владою (в березні 1942 року УНР, за наказом Г. Гімлера, була ліквідована). Короткий час він ще головував у Раді та невдовзі, 12 листопада 1941 року, Кость Левицький помер. Його творчу спадщину, крім багатьох організаційно-правових порадників для кооперативів, статей на кооперативні, загально-громадські й наукові теми, які були надруковані в різних фахових виданнях, газетах і журналах, становлять цінні твори історично-мемуарного характеру: двотомна „Історія політичної думки галицьких україн-

ців, 1848–1914“, тритомна „Історія визвольних змагань галицьких українців з часу Світової війни 1914–1918 р.р.“, „Великий зрив“. Чимало матеріалів з фахової правничої літератури, зокрема з наукової юридичної української термінології, документів, а також щоденників за багато років пропали під час арешту.

Кость Левицький був ще й практиком, про що свідчить його участь у заснуванні ряду важливих економічних установ Східної Галичини та багаторічне (понад 40 років) керівництво найбільшими кредитними установами краю. Однією з них була „Народна торгівля“ – перша споживча кооперація, заснована у 1883 році в Львові. Він також був засновником і першим секретарем товариства ремісників і промисловців у Львові під назвою „Зоря“, ініціатором заснування ремісничо-промислової бурси у Львові і багатьох інших просвітньо-економічних установ у краї.

На початку XX століття в Галичині створюються перші українські банки і економічні товариства. Від 15 вересня 1892 року у Львові почало діяти „Товариство взаємних забезпечень від вогню, крадіжки та взлому „Дністер““. Його засновниками були адвокати Кость Левицький, Степан Федак, архітектор Василь Нагірний, а також Дем'ян Савчак, Теофіл Бережницький, депутат австрій-

(Закінчення на стор. 22)

Українці в Центральній Європі

Дискримінація українців... по-чеськи

Протягом усієї історії українській людині ніколи і ніде не було легко. Проте так тяжко, як багатьом мільйонам українців живеться сьогодні, теж уже давно не було. Понад сім мільйонів емігрантів з України (переважно дівчат та жінок) поневіряються по різних країнах світу.

До традиційних країн, які приймали українців у попередні сторіччя, приєдналися сьогодні Іспанія, Італія... та демократична Чехія. Слов'янська Чехія, з прекрасними традиціями наукових, культурних та інших зв'язків з Україною, час від часу офіційно-статистично констатує, що українці належать до „найліпших“ новочасних робітників, бо досить швидко засвоюють чеську мову та культуру, досить пристойно поводити себе у побуті, у праці дисципліновані, здатні швидко вивчати складні технології, працюють за неймовірно низьку платню, без будь-яких правових та інших гарантій та не бунтують, як інші новочасні емігранти.

І все ж...

Солідна чеська газета „Literární noviny“ опублікувала в числі 27-28 за цей рік велику оглядову статтю, в якій очима представників українських організацій Чехії на підставі офіційних статистичних даних відкриває картину неймовірної дискримінації всього українського, передусім самих українців, в демократичній чеській країні.

Автори статті цитують десятки відповідей керівних працівників різних державних установ та орга-

нізацій, які відмовляються підтримати будь-яку українську ініціативу – від „Концерту української класичної музики“ до документального фільму „Невидимі люди або Дніпро втікає у Влтаву“. Якщо іншим етнічним громадам заробітчан надаються певні послуги безплатно, то за такі ж послуги від українців вимагають грошей.

Для українців у Чехії – легальних і нелегальних – характерне, однак, і те, що вони не відступають, бо знають свої права громадянина та чужоземця, вміють домагатися свого... Українські скарги на явно протизаконні дії окремих установ та організацій роками лежать на канцелярських полицях.

„Ми розчаровані, – зізнаються представники десятків та сотень тисяч безправних та безпорадних українців (сезонно в Чехії працює їх майже пів мільйона). – Наші зусилля, праця та гроші наших активістів, все було даремним. Ніде ми не полагодили жодних справ. Ніхто в Чеській республіці не хоче усвідомити собі українську проблему“.

Втім, коли б з таким ставленням до українців ми зустрілися тільки в „демократичній“ Чехії, то з тією проблемою були б змушені давати раду перш за все самі „чеські“ українці та залишки „добрих“ чехів, яких в тій країні, ми переконані, ще дуже багато. Однак, коли через подібне ставлення українці позбавлені елементарних умов в усіх інших демократичних державах об'єднаної Європи, то в цьому випадку обов'язком різних міжнародних та світових організацій, (які найчастіше й виникли для допомоги простим людям, що

їх гірка доля та брудна політика вигнала з рідного краю), при активній дипломатичній участі представників „вільної і незалежної“ України є подбати про перемогу права над безправ'ям, демократії над дискримінацією, людяності над свавіллям.

Словаччина знову показала себе...

Минулого року українці Словаччини святкували Рік Духновича – 200 років від народження найбільшого діяча закарпатських українців за всю нашу історію. Було це водночас найбільшим святом в культурному житті всієї Словаччини, бо ніхто інший у країні не святкував в минулому році подібного ювілею.

Нам вдалося домогтися зустрічі з міністром культури Словацької Республіки, ми пояснювали йому значення цього ювілею та просили взяти участь хоча б у найголовніших акціях Року Духновича.

Міністер був абсолютно непоінформований про ці акції, але обіцяв подумати над нашими пропозиціями. А подумавши, вирішив: надіслав нам листа, в якому не дав згоди бути співорганізатором Року чи конференції, нікого на жодну акцію Року не вислав і сам на жодну з них не приїхав, жодним листом жодну акцію Року не привітав, вже не кажучи про те, що міністерство не виділило нам на наші культурні потреби ні копійки. Промовчала це найвизначніше Свято українців Словаччини вся центральна словацька преса, радіо та телевізія...

А 18-20 червня цього року відбулося ювілейне, 50-те Свято культури русинів-українців Сло-

ваччини – найбільше свято наших досягнень за всю післявоєнну історію української національної меншини в Словацькій Республіці!

І Словаччина знову показала себе – абсолютно зігнорувала це Свято! Не тільки зігнорувала: саме напередодні сваткування, коли у Свидник приїздить людина з усього українського світу, щоб узяти участь в художній програмі, відвідати Музей українсько-руської культури та Галерію імені Дезидерія Миллого, – надійшов лист від офіційної влади Словаччини, що вона не дає грошей на Галерію і її треба закрити.

А на саме ювілейне Свято знову – ні делегації від Словаччини, ні якогось бодай привітання тим тисячам громадян, сотням керівників народних художніх колективів та організаторам свят, які вже 50 років своєю самовідданою працею зберігають та прагнуть розвивати свою народну культуру, свою віру й національність, гноблену всіма дотеперішніми режимами. Знову цілковите ігнорування всієї культури та історії нашої національної меншини.

Коли держава чи різні антиукраїнські сили в ній, – при її активній підтримці – ліквідовували, одну за одною, нашу культурну інституцію, установу, організацію, школи, церкву, газету, журнал, книжкове видавництво, радіо та багато інших проявів нашого культурно-національного життя, тоді лише дехто припускав, що йдеться про пляномірну й остаточну ліквідацію всієї національності...

Тепер наша держава дала нам дальші, остаточні докази свого нецивілізованого ставлення до нас.

Юрій Бача,
Пряшів, Словаччина

ВИБОРИ – 2004 В УКРАЇНІ

Програмні обіцянки кандидатів на президента України

Центральна виборча комісія зареєструвала 26 кандидатів на посаду Президента України, за яких голосуватимуть виборці 31 жовтня. Подаємо уривки з перевидбортних програм окремих претендентів на найвищу державну посаду.

Олександр Базиліук

Об'єднуючою ідеєю в Україні є слов'янська ідея, її сила полягає в тому, що більшість громадян країни – слов'яни. У країнах СНД також багато представників цього етносу, особливо в Росії, Білорусі і Казахстані. На відміну від марксизму, лібералізму та інших „ізмів“, що прибилися до нас із Заходу, слов'янська ідеологія є споконвіку нашою, увібравши в себе все найкраще, що було на Русі. Ми борсаємося в пошуках виходу з глухого кута, прислуховуючись до західних порадинок, таких, як МВФ і Всесвітній банк, руйнуючи Україну та втягуючи її в боргову яму, в той час як рішення всіх проблем у нас під ногами. Ми повинні повернутися до традиційних для слов'ян цінностей і будувати економіку, орієнтовану на власні ресурси та співробітництво

слов'янських держав. Слов'яни століттями вели общинний спосіб життя і господарювання, вони цінували артілю праці, їм завжди були властиві колективізм і любов до ближнього. Наші предки не поділяли людей на своїх і чужих по крові. Хто прийняв їх віру і мораль, хто оцінив широчінь і чуйність їхньої душі, той і сам слов'янин, незалежно від свого походження. Незалежну економіку може дати тільки реальна інтеграція з країнами СНД, перетворення Єдиного економічного простору (ЄЕП) в Слов'янський союз незалежних держав з єдиною валютою та власними наддержавними інститутами, і з усвідомленням того, що головну небезпеку світові сьогодні несе прагнення США і НАТО до світового панування.

О. Базиліук народився в 1942 році у Чапаєвську Самарської обл., Росія. Дружина Світлана, діти: Павло, Ксенія і Анастасія. Закінчив Московський університет у 1966 р., філософський факультет, за фахом викладач філософії і суспільствознавства. Понад чверть століття викладав у Донецькому університеті. Беззмінний лідер слов'янського руху України. Голова Слов'янської партії з 1994 року, „староста“ Конгресу російських організацій України, очолює Союз православних громадян України.

Дмитро Корчинський

Принцип виборчої демократії суперечить духові українського народу. Я йду на вибори так само, як виходжу на вулицю, хоч волів би вийти в степ, беру в банку кредит, замість того, щоб кинути туди гранату. Я йду на компроміси з системою не тому, що люблю її, а тому що боюся. Свій страх я можу виправдати тільки грандіозністю наших плянів. Коли йдеш „брати банк“, дотримуйся правил дорожнього руху. Кільцем звільнених зон „Братство“ задушить систему. Спочатку ми візьмемо владу, а тоді вже переможемо на виборах. Якщо вибори на той час ще будуть в моді. Мої опоненти належать до бюрократичної верхівки. Вони гадають, що якщо вони займаються політикою, то всі мухи навкруги мають здохнути з нудоти. А насправді політика – це коли весело. Політика займає місце між літературою і музикою. Це мистецтво тим більше прекрасне, чим більш небезпечне. Ви гадаєте – я балотуюся? Я граю на сопілці!

Ми мешкаємо на містичній території. В назві „Україна“ приховано натяк на те, що це прикордоння. Між світом живих і світом духів.

Наша справжня історія – астральна. Вона вся – по той бік. Її мав би писати не Плутарх, а святий Іван. Вся наша політика – чистої води голівщина, отже – поезія. В наших річках може не стати риби, а русалки в них будуть завжди.

Ми маємо експортувати не металопрокат, а містику. Кабінет міністрів має змінити форму своїх засідань. Їм потрібно придбати кришталеву кулю і споглядати кризі неї свічку. Або взятись за руки й утворити магічне коло. Або піти до церкви і помолитися. Для того, щоб визначитись в міжнародних стосунках, треба спочатку визначитись в поняттях. Європа зобов'язана визволенням від фашизму, насамперед нам, в другу чергу – росіянам і іншим народам Радянського Союзу. Після цього у них вистачає зухвалости вимагати від нас доказів, що ми дозріли до членства в Євросоюзі та інших євроструктурах! Вони всі повинні платити пенсії нашим ветеранам. І нехай вони не плутають свою Другу світову з нашою Великою вітчизняною. Наші заслуги перед західним світом – безмірні, наші жертви – безпрецедентні, наше ім'я залишиться у віках.

О. Корчинський народився 1964 року в Києві. Дружина – Оксана, син – Данило. У 1987 році закінчив Київський університет ім. Т. Шевченка. У 1989 р. – один з фундаторів і керівників Спільки незалежної української молоді (СНУМ). Брав участь в організації перших масових антикомуністичних акцій в Києві. У 1990 р. – один із засновників Української національної асамблеї (УНА) і Української народної самооборони (УНСО), яку очолював до 1997 р. Засновник громадського руху „Братство“ (з 2002 р.).

Петро Симоненко

Зовнішню політику України спрямовую винятково на зміцнення і захист суверенітету України її національних інтересів. В її основі будуть такі принципи: всі спірні питання мають вирішуватися мирним шляхом під егідою ООН; неутралітет України із захистом своїх зовнішніх інтересів, співробітництво з міжнародними союзами і об'єднаннями держав з метою розвитку взаємовигідних відносин; налагодження довгострокових торгівельних зв'язків з Росією, Білоруссю, Молдовою та іншими країнами СНД, забезпечення повномасштабного функціонування угод в рамках Єдиного економічного простору, подальше поглиблення взаємовигідної інтеграції; збереження позабльокового

статусу України, неприпустимість вступу її до НАТО; негайне повернення наших синів з Іраку.

Україні – нову економічну стратегію відродження і розвитку, яка дозволить протягом найближчих п'яти років вирішити такі першочергові завдання: здійснити консолідацію українського суспільства навколо реальної ідеї побудови соціальної держави, реалізувати науково обрнтовану програму, що базується на реально існуючих ресурсах держави. Виконати програму нової економічної стратегії буде нелегко і не просто, але я докладу зусиль і досвіду, аби втілювати її в життя.

Моя життєва позиція була і залишається незмінною: з людьми і для людей!

П. Симоненко народився в Донецьку 1952 року. Донецький політехнічний інститут закінчив з відзнакою в 1974 році, гірничий інженер-електромеханік. З 1975 року на комсомольській роботі. У 1982 - 1988 р.р. – секретар Центрального комітету Комуністичної спілки молоді України, секретар Маріупольського міського комітету Компартії України, другий секретар Донецького обласного комітету Компартії України. У червні 1993 року обраний першим секретарем ЦК КПУ. Член постійної делегації Парляментської асамблеї Ради Європи, заступник голови Союзу комуністичних партій (СКП-КПСС). На президентських виборах 1999 року у першому турі виборів зайняв друге місце, у другому турі поступився Л. Кучмі. Одружений. Має двох синів.

Леонід Черновецький

Мій життєвий шлях був визначений тими можливостями, що давав соціалізм для юриста. Думаю, що багато чого мені вдалося здійснити.

Спочатку я працював старшим слідчим, захистив кандидатську дисертацію з розслідування злочинів, вчинених посадовими особами. Потім був наймолодшим в історії Київського державного університету ім.Т. Шевченка заступником проректора з наукової праці. Відкрив свій консультативний центр права, економіки, соціології і управління. З 1990 року я – один із найбільш публічних соціальних політиків-підприємців в Україні, оскільки я ніколи не приховував своїх прибутків і завжди говорю правду.

У чому суть моєї програми? Я виходжу з тієї аксіоми, що Україна, завдяки Богові та Матінці-природі, є потенційно багатою європейською країною. І для процвітання її громадян, що перебувають за межею бідності, а їх, на превеликий жаль, більше ніж половина у нашій країні, не потрібно придумувати нічого особливого. Крім того, що негайно оголосити поза законом корумпованих чиновників усіх гілок влади. Серед них будуть і медичні, і освітні, і начальники ЖЕКів, і глави адміністрацій, і судді, і хто завгодно, що хабарничають.

Кожен з них повинен неминуче і суворо відповісти за будь-який

свій вчинок, спрямований проти моїх співгромадян. Закони України, закони справедливі і виважені, повинні реально діяти. Тому прокуратура, суди та правоохоронні органи повинні діяти самостійно, керуючись виключно Конституцією і законами України.

Християнство і християнські цінності повинні бути головними в нашому житті, повинні стати свого роду посібником до дії будь-якого чиновника, незалежно від його віросповідання. Оскільки всі основні релігійні течії побудовані на вченні Ісуса Христа про те, що не можна убивати, грабувати, у тому числі і свій власний народ, я вважаю, що потрібно всім чиновникам керуватися засадами: „Чини у житті так, як хочеш, щоб чинили з тобою“ та „Полюби ближнього свого, як себе“. У кожного депутата, судді, Президента, прем'єр-міністра Біблія повинна знаходитися на робочому столі.

Кожен виборний державний діяч, у тому числі і член уряду, повинен обов'язково відвідувати церкву, читати Біблію і керуватися християнськими цінностями та мораллю. При цьому вони не повинні експлуатувати релігійну тему тільки під час виборів, а демонструвати свою прихильність до християнських принципів практичними діями у своєму повсякденному житті. Основи християнської моралі повинні викладатися в школах.

Л. Черновецький народився 1951 року в Харкові. У 1977 р. закінчив Харківський юридичний інститут, кандидат юридичних наук з 1984 р. У 1977-1981 рр. – старший слідчий прокуратури Київської області, пізніше – аспірант Харківського юридичного інституту, викладач, заступник проректора з наукової роботи Київського університету ім. Т. Шевченка, генерального директор комерційного консультативного і науково-дослідного центру „Правекс“, від 1992 року – президент концерну „Правекс“.

Олександр Ржавський

Ніщо не коштує так дорого, як дешева влада. Службовцям та правоохоронцям – гідну зарплату. Перевертням, корупціонерам – тюрми. Я наведу порядок в Україні, використовуючи методи російського президента В. Путіна.

Найголовніше для людини – її сім'я. Україні, як і родині, потрібен не президент, а батько, вимогливий та справедливий.

Ненажерлива і беззуба армія нам не потрібна. Україна відмовляється від армії і стає світовим центром мирних, духовних та

екологічних ініціатив. Я зупиню навалу нелегалів зі Сходу та Африки, що несуть нам СНІД, наркотики, злочинність.

Наші заробітчани за кордоном – суттєва стаття бюджету українських родин. Держава мусить забезпечувати їх пенсійний, соціальний і правовий захист.

Що для Вас важливіше: сильна державна влада чи здоров'я і безпека членів вашої родини, ріст вального продукту держави чи ріст вашої зарплати чи пенсії? Я буду захищати Ваш вибір.

О. Ржавський народився 1959 року в Краматорську Донецької області. Закінчив Полтавський кооперативний інститут та отримав кваліфікацію економіста. Працював матросом, заточником інструменту, шліфувальником, електромонтером, майстром виробничого навчання, гірничоробітником та вибійником на шахті. У 1998 році обраний народним депутатом України. Перший заступник голови комітету Верховної Ради України з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту і туризму, голова Всеукраїнського політичного об'єднання „Єдина родина“. Дружина Лариса, діти Дмитро, Олександр, Олексій, Аліса.

Наталя Вітренко

Метою моєї діяльності на посту Президента України буде забезпечення кожній людині гідних умов життя, захист її прав і свобод, її фізичного, культурного і духовного розвитку.

Буде гарантоване рівноправ'я громадян незалежно від національності. Міжконфесійні відносини розвиватимуться на принципі свободи совісті. Буде ліквідована обов'язковість присвоєння ідентифікаційних кодів. Я забезпечу роботу засобів масової інформації в інтересах розвитку здорового і гармонійного способу життя. Ставлення до засуджених в міс-

цях позбавлення волі буде базуватись на повному виконанні норм міжнародного права з метою ліквідації тортур, приниження, насильства та політичного тиску. Результати реформ Китаю, Білорусі, Індії свідчать про те, що тільки без диктату МВФ можливий вихід з кризи. І Бразилія обрала президентом політика, який запропонував шлях відродження через вихід з МВФ.

Сподіваюсь, що і народ України це зрозуміє і підтримає мене і мою програму. Разом ми пере-можемо.

До перемоги завжди!

Н. Вітренко народилася 1951 року у Києві. Розлучена. Діти – Ольга, Марина, Юрій. Має онука Михайла. У 1973 році закінчила Київський інститут народного господарства за спеціальністю статистика. Доктор економічних наук. Академік Академії будівництва та економічної кібернетики України. У квітні 1996 року створила власну партію (Прогресивну соціалістичну партію України), очоливши її, в 1999 році на президентських виборах зайняла четверте місце. З 2002 року безробітна. З лютого 2004 р. – голова Народного руху України „Навіки з Росією“.

Віктор Янукович

Я син України і прагну, щоб члени нашої великої родини жили і творили у гуманному суспільстві рівних можливостей, захищених законом!

І ми таке суспільство побудуємо! Забезпечимо гідне життя ветеранам Великої вітчизняної війни та праці, учасникам бойових дій у Афганістані, ліквідаторам та тим, хто постраждав від наслідків Чорнобильської катастрофи, їх належне медичне обслуговування, надання в повному обсязі заслужених кров'ю і героїчною працею пільг і привілеїв.

Відновимо справедливі розміри трудових пенсій. Мінімальні пенсії

піднімемо до рівня прожиткового мінімуму. Значно збільшимо соціальні виплати незахищеним верствам населення. Досягнемо міжнародного визнання здобутої в Україні освіти. Ми досягнемо високого рівня економічної свободи та конкурентоспроможності!

Зовнішня політика, участь України у світових та регіональних інтеграційних процесах, євроінтеграційний поступ, співробітництво з Російською Федерацією та іншими державами, які є нашими традиційними партнерами, будуть поглиблені, підпорядковані національним інтересам, зміцненню нашої Держави.

В. Янукович народився 1950 року в Єнакієвому Донецької області. Закінчив Донецький політехнічний інститут, інженер-механік, Українську академію зовнішньої торгівлі, магістер міжнародного права. У 1969 році працював газівником, автослюсарем, механіком автопідприємства. Протягом 20 років обіймав керівні посади на підприємствах автомобільного транспорту Донецької області. З травня 1997 року по листопад 2002 року перебував на посаді голови Донецької обласної державної адміністрації, 21 листопада 2002 року призначений на посаду прем'єр-міністра України. Доктор економічних наук, професор, дійсний член Академії економічних наук України, член Президії Національної академії наук України. Дружина Людмила, сини Олександр і Віктор.

Анатолій Кінах

Я переконаний у необхідності зупинити соціальні експерименти над людьми – ніяких реформ заради реформ. Україні життєво необхідно, концентруючи всі ресурси та виходячи з пріоритету національних інтересів, перейти від тактики виживання до стратегії прискореного розвитку. Поліпшення добробуту і якості життя громадян країни – найважливіший критерій результативності економічного розвитку та ефективності влади. Я забезпечу права громадян на працю. Щорічно має створюватися 500 тис. робочих місць, у тому числі 200-300 тис. високоефективних, із заробітною платою у півтора рази вище за середній розмір за-

робітку по галузі. Жити бідно в багатій Україні – великий гріх!

Я виступаю за проукраїнський вибір у зовнішній політиці як необхідну передумову міжнародного економічного і політичного співробітництва, вільного доступу громадян до європейського та світового ринків. Намагання вступити в Євросоюз не повинні розглядатися як заперечення добросусідських відносин з Росією, іншими країнами СНД.

Я завжди буду свідомим і послідовним прихильником соціального миру між різними верствами суспільства, етнічними, національними та релігійними групами, соціальної справедливості і рівних соціальних прав.

А. Кінах народився у 1942 році в Молдові, закінчив Ленінградський кораблебудівний інститут, працював у Ленінграді, Талліні, Миколаєві. Від 1990 року – у Верховній Раді, від 1992 року – голова Миколаївської обласної ради, прем'єр-міністр.

Віктор Ющенко

Я бачу Україну справедливою і заможною європейською державою. Де кожна людина може реалізувати свої можливості, не шукаючи кращої долі за кордоном. Де кожен, хто бажає працювати, має роботу і гідну зарплату. Де кожна дитина може отримати якісну освіту.

Де кожен громадянин має доступ до належного медичного обслуговування; кожна літня людина отримує гідну пенсію. Де надійно захищене життя – сім'я, материнство і дитинство. Де шанують ветеранів. Де влада користується довірою і повагою громадян. Де державні чиновники компетентні і законослухняні, отримують високу зарплату і не беруть хабарів. Де всі рівні перед законом; де кожен із нас, а не лише багаті, може захистити свої права у суді. Де надійно гарантовані свобода думки, свобода слова, свобода совісті.

Я бачу Україну державою, яку шанують і цінують її власні громадяни і до якої з повагою ставляться у світі. Я бачу Україну, в

якій житимуть, як казав О. Довженко, „по закону Божеському і людському“.

За: створення мільйонів нових робочих місць, економічне зростання, що позначається на добробуті кожного громадянина, кардинальне підвищення зарплат і пенсій, доступність якісної освіти, медицини, пристойне житло для кожної сім'ї, державу, яка захищає інтереси простих громадян, а не прислуговує купці олігархів, зменшення податків, стимулювання виробництва, обмежене втручання держави в життя громадян, незалежний суд, що надійно захищає права простих людей.

Проти: приниження людської гідності, бідності і безробіття, розкрадання державної власності і державного бюджету, репресивних податків, що не дають підприємствам працювати, а людям отримувати гідну зарплату, зловживання владою, обмеження прав і свобод простих громадян, корупції і хабарництва, на чому тримається нинішня влада.

В. Ющенко народився у 1954 році, економіст, народний депутат України, безпартійний, проживає у місті Києві, голова Національного банку України (1993-1999), прем'єр-міністр України (1999-2001), провідник найбільшої парламентської фракції. Дружина Катерина. Він батько п'ятих дітей.

Олександр Мороз

За порядок у державі, однаковий для всіх закон, за чесну, ефективну владу, відповідальну перед кожним громадянином, за виборність керівників місцевої влади; за контрольовану цінову політику та державну монополію на стратегічну сировину, енергетику, горілчану, тютюнову галузь, і на цій основі – підвищення протягом року мінімальних зарплат і пенсій до прожиткового рівня не менше 400 гривень; за позабюджетний статус України, здій-

снення проукраїнського зовнішньополітичного курсу, розвиток рівноправних взаємовигідних стосунків із сусідами, найперше – Росією та Європейським союзом. За негайне виведення українських військових з Іраку.

Моя мета – добробут кожної сім'ї, сильна, демократична, суверенна держава. Таким бачу демократичний соціалізм і європейський вибір України.

За впевненість у завтрашньому дні!

О. Мороз народився 1944 року в селі Буда, Таращанського району Київської області. Одружений, має двох дочок і чотирьох онуків. У 1965 році закінчив Українську сільськогосподарську академію, інженер-механік, у 1983 році – закінчив Вищу партійну школу при ЦК Компартії України, політолог. З 1976 по 1990 рік перебував на партійній та профспілковій роботі. З 1989 року і до цього часу – народний депутат України. В 1994-1998 рр. – голова Верховної Ради України. Один із засновників Соціалістичної партії України.

Приятелі української книжки в Криму

Спочатку щонайкортший експрес-курс у минуле. З настанням ХХ століття твори Г. Квітки-Основ'яненка, Т. Шевченка, П. Куліша, О. Кониського, І. Нечуя-Левицького, П. Мирного, П. Грабовського та інших авторів у Симферополі, що був тоді центром Таврійської губернії, розповсюджувала книгарня М. Загородського.

Однак з посиленням урядових репресивних заходів після революційних подій 1905 року ширення української книжки в Криму припинилось. До 1954 року, коли Крим увійшов до України, наші видання були представлені в тутешніх бібліотечних фондах лише поодинокими примірниками. В наступний період справа, звичайно, змінилася, і все ж не настільки, щоб навіть головні книгозбірні півострова могли похвалитися повнотою продукції київських видавництв, не кажучи вже про випуски видавництва регіональних.

Ось такою була загальна картина, на тлі якої при симферопольській міській бібліотеці ч. 9 почав діяти створений за проєктом „Відродження“ Українсько-канадський відділ. Його відкрито 1 листопада 1996 року з ініціативи Марії Фішер-Слиж, Івана Кузика, Ярослава Семчишина, Степана Горлача та інших добровольців з Торонто.

Згодом, побувавши разом з Я. Семчишином на відзначенні п'ятиріччя заснування відділу, С. Горлач сказав: „Наше товариство в Канаді вже більше десяти років займається відкриттям „заморських“ українських центрів. Матеріали для них не купуємо, їх нам дарують наші добродії. Канадсько-українські центри з'являються там, де населення найбільш зрусіфіковане. Ними користуються не тільки українці, а й люди інших національностей. Вони їх сприймають як святині. Ми не хотіли щось пропагувати, а намагалися пред'явити ту правду, яка існувала за межами Радянського Союзу... У нас були різні думки щодо Криму, не були впевнені, що щось вдасться зробити, адже населення зрусіфіковане, фльота поділена, чимало інших несприятливих чинників. Але зараз цей симферопольський центр, здається, є найкращим в Україні після Донецька. І я приходжу сюди, як до рідної хати“.

Загалом 1996 року для відділу його фундатори передали близько 10 тисяч примірників друкованих видань, при цьому майже всі вони випускалися за кордоном і, відповідно, в підрадянській Україні були читачам недоступні.

З того часу поповнення книгозбірні випущеними на різних континентах науковими розвідками, альманахами, художньою літературою, довідниками, бюлетенями відбуваються завдяки безкорисливій допомозі наших щирих приятелів.

Коли завідувачка бібліотеки Любова Тарахтій звернулася через газету „Свобода“ до заокеанських друзів, першими на її поклик відгукнулися упорядник фотоальбому „Пласт у Монреалі“ Адольф Гладилевич і Павло Дрозд з міста Грімзбі (Онтаріо, Канада), котрий прислав касети із записами пісень і фільм, а Марія Кадзьола з міста Шарлот (Північна Кароліна, США), передплатила для відділу найстарішу з українських газет – „Свободу“. Дітячу літературу та газету „Мета“ регулярно отримуємо від Зиновія Квіта з Філадельфії, „Бюлетень Наукового Товариства ім. Т.

Шевченка в Америці“ – від члена редакційної колегії цього органу д-ра Ореста Поповича. Так само, безпосередньо з редакції, надходить кварталник СФУЖО „Українка в світі“. Серед давніх наших приятелів – північноамериканські автори Іван Буртик, Володимир Васків, Євстафій Кметь, чиї твори обговорювалися на проведених бібліотекою читальних конференціях.

Дуже вдячні бібліотечні працівники і читачі магістрові Орестові Городиському, який – почасти з власної збірки, почасти за сприяння українських організацій в Чикаго – передав у Симферополь кілька сот примірників цінних і тепер уже рідкісних видань. Така ж подяка знайомому акторові Ростиславу Василенкові, літераторам Володимирі і Ользі Гриньковим за коштовні книжки, аудіо та відеокасети і матеріальну допомогу відділові.

Завжди ділився кожною своєю книжкою вже, на жаль, покійний громадський діяч Юрій Семенко, котрий жив у Мюнхені (Німеччина). Творчому доробкові цих авторів не раз присвячувалися у відділі спеціальні конференції, а позаторік особливо пам'ятною стала презентація спогадів Ростислава Василенка „Життя в гримі та без“, на яку, будучи в той час у батьківському краю, приїхав автор.

Зі здобутками української громади на Зеленому континенті нас знайомлять чоловіки провідники Союзу Українок Австралії ім. Княгині Ольги і видавництва „Рідна мова“, яке подарувало кримським школярам буквар і читанки, впорядковані Марією Дейко, інші навчальні посібники, підручники та словники.

В останні роки свого життя тривкі стосунки з кримчанами мав незабутній Дмитро Нитченко. Нині у відділі є постійно діючий стенд, присвячений патріархові українського письменства в Австралії. А батькову справу продовжує письменниця Леся Ткач. Зовсім недавно симферопольським навчальним закладам і бібліотекам передано її черговий дарунок – 30 двочастинних касет, на яких записані гуморески Павла Глазового.

Книгозбірня має також власну мережу приятелів книжки, з-поміж яких насамперед відзначимо Фундацію ім. Д. Бурлюка в Симферополі (співголова – Олександр Капітоненко) і Любу Брух зі Львова, через посередництво якої діаспорні видання доходять до Криму.

Вже можна сказати, що українсько-канадський центр (вул. Крейзера, 14, бібліотека ч. 9, м. Симферополь, 95006) усталився не тільки як один з головних осередків української духовності в Криму, а як до певної міри й науковий осередок. Тут працюють над матеріалами і документами для своїх розвідок дослідники, призбируються потрібні, в основному діаспорні джерела для майбутніх дисертацій. І своїм звичаєм триває щоденна просвітницька праця.

У книзі відгуків група школярів пише: „Люба наша бібліотеко! Ми, учні всіх шкіл Симферополя, дякуємо тобі за те, що ти є. Такого добору українських книжок та різної літератури як тут, нема в місті. Ми вдячні тобі і за те, що допомагаєш нам пізнавати нові сторінки науки та життя, в тому числі й розселених у світі українців“.

Григорій Рудницький,
Симферополь

„Чому найкрасивіші у світі українські жінки не посміхаються?“

Це питання порушила на слуханнях у Верховній Раді України народний депутат Оксана Білозір. Вона вважає, що жінки повинні становити третину депутатів у Верховній Раді. В багатьох європейських парламентах відсоток жінок є багато вищий. Тепер у складі Верховної Ради є тільки 5 відс. жінок. Як відомо, її законопроект не пройшов у парламенті. Були навіть коментарі, яких „культурні“ депутати не повинні були б висловлювати. На думку О. Білозір, усі біди українських жінок, що шукають праці за кордоном – це наслідки деструктивної політики, що її проводять Л. Кучма і В. Янукович.

„Наша Україна“ започаткувала проведення слухань „Становище жінок в Україні, реалії і перспективи“. Вислідів не слід лякатися. За словами депутата і голови Союзу Українок Лілії Григорович, „7 мільйонів громадян України перебувають на вимушеній еміграції – 80 відс. з них жінки. Якщо не прийде поліпшення економіки в державі, то вже за 10 років населення України зменшиться на 7 мільйонів“. Провідник „Нашої України“ Віктор Ющенко на зустрічі з представниками жіночих громадських організацій зауважив, що праця в парламенті була б значно успішніша, якби в ньому було більше депутаток.

В київському тижневику „Без цензури“ з'явилася стаття Віктора Ющенка „До жінки – з любов'ю“. Подано декілька речень-думок з цієї статті: „Іван Франко не раз повторював, що про цивілізованість суспільства можна судити з його ставлення до жінки. У його часи вимога поступу на шляху емансипації жінок лунала в програмах українських партій. Багатьом тоді здавалося, що варто лише поширити для жінок виборче право – і проблема буде вирішена. Проте Франко вже тоді твердив: для фактичної рівності самих законів мало, потрібна реальна рівність у можливостях. З точки зору його справедливих вимог, нинішньому українському суспільству ще багато треба зробити, щоб вважатися цивілізованим щодо жінок“.

„Нинішня влада, – продовжує В. Ющенко, – любить перелічувати десятки конвенцій, декларацій і законів, що стоять на сторожі інтересів жінок. Проте в реальному житті Україна на наблизилася до

Віктор Ющенко закликає
дбати про жіноцтво

європейських стандартів у сфері захисту їхніх прав. Українська жінка і більшість суспільства живуть у злиднях, у страху перед майбутнім. Жінка несе на своїх плечах надто важкий життєвий тягар. За європейськими стандартами, мінімальна платня жінок у 1,5 – 2 рази перевищує прожитковий мінімум. Європейка знає, що її заробітку достатньо, щоб прогодувати себе і своїх дітей. В Україні мінімальну платню знижено урядом до 205 гривень, або 56 відс. прожиткового мінімуму. До того ж є 2,5 мільйона неповних родин, де жінка фактично є єдиною годувальницею. В Україні допомога матері по догляду за дитиною до трьох років – становить лише 25 відс. від такого мінімуму“.

В. Ющенко пише, що отримує сотні листів, в яких жінки нарікають на недоступність медичної допомоги. Мільйони жінок погано харчуються. Середня тривалість життя українок зменшилася до 68 років, коли в Європі вона перевищила 78 років.

Програми Євросоюзу забезпечують жінкам рівні можливості праці та заробітку, підвищення кваліфікації. Працедавці Швеції, Німеччини, Франції мусять дотримуватися „максимального сприяння“ для працюючих матерів. У Фінляндії та Голландії за порушення прав жінок застосовуються норми кримінального права.

„Чи здатна нинішня, чи подібна їй влада вирішити ці пекучі проблеми? А яку проблему взагалі вона здатна вирішити?“ – питає провідник „Нашої України“.

Вранці у Києві чути відгомін церковних дзвонів. Прибиральниці вулиць лають неохайних прохожих, що розкидають недокурки. На вулиці Хмельницького, біля німецького посольства, ще з вечора формується довга черга охочих виїхати до Німеччини на працю. У черзі жінки – молоді та вродливі! Шукають заробітку в країні, що прогнала Другу світову війну! Але я вірю, що після успішних виборів президента України найкрасивіші у світі українські жінки зможуть посміхатися!

Голова Союзу українок України
Лілія Григорович

Наталія Даниленко
Київ – Нью-Йорк

Співець епохи слави і мужності

До 110-ліття від народження Романа Купчинського

Роман Купчинський

Між мистецькими засобами, які особливо взаємодіють з історичною долею народу, треба підкреслити, зокрема в нас, **українців**, слово і пісню. Їх вплив **про**ходить крізь усю нашу **історію**, від мітичного Бояна; від співця, який супроводжував воїнів князя Ігоря Святославича на Каялу; від кобзарів, яких вислав гетьман Богдан Хмельницький будити українську „волю” до всенароднього повстання, аж до таких ще недавніх повстанських Марка Боєслава, Петра Волоша-Гетьманця, Марти Гай. Зрештою, і до недавніх наших дисидентів.

Та була у нашій історії одна доба, особливо плідна на пісні, на слова й мелодії, які мали небувалий вплив на реальні події. Це були часи Визвольних Змагань 1914 – 1922 років.

Зародилася їх пісня з початком Першої світової війни, у середовищі Українського Січового Стрілецтва, де зібралася найкраща, освічена і ідейна молодь галицької землі. Пресова квартира Січового Стрілецтва, з такою плеядою літературних і композиторських талантів, як Лев Лепкий, Михайло Гайворонський, Олесь Бабій, Роман Купчинський, була явищем справді небувалим. Стрілецька пісня поставала серед буремних обставин, як згадують її творці. Записувала події й переживання лицарів-ідеалістів державності (дарма, що покищо однострої і зброя були – чужі). Вела крізь перемоги зустріч з братами з-за Збруча, через легендарні змагання за княжий Львів. Оспівувала здобуття хоч короткої, але все ж такої пам'ятної незалежності й соборності, і далі – аж до трагічного кінця у польських таборах полонених. Всюди ця пісня озвучувала настрої надій, радощів та розчарувань не лише українського вояка і не лише на одну мить. Як виявилось, ця пісня стала впродовж цілого минулого століття провідним мотивом для всього свідомого народу. Бо

було у цих піснях усе: не лише готовий на всякі жертви патріотизм, але й людські, особисті переживання молодих, романатично настросних людей, підсилені особливо важкими і непевними умовами війни. Не бракувало в них і надхненного відлуння вічно молоді народної пісні.

Для покоління, що виростало в тіні поразки батьківських змагань, пісня Визвольних Змагань підносила до ролі народного міту, який кликав на далішні патріотичні дії...

У плеяді визначних творців стрілецької пісні, поетів, композиторів, чи поетів-композиторів, помітно визначається постать Романа Купчинського.

Музиколог Ігор Соневицький, який видав у діаспорі збірку пісень Романа Купчинського „Ми йдемо в бій” (Нью-Йорк, 1973) назвав його „яскравою й колоритною постаттю української культури нашого століття”. І не даром.

Його „Ми йдемо в бій” (із згадкою про „могутнього духа Мазепи”), „Не сміє бути в нас страху”, „Вдаряй мечем”, „Бодіться”, „Ой та зажурились” (...Вертуться ще тії Стрільці Січовії, задрижить тоді Варшава...) – ставали бойовим кличем міжвоєнної галицької молоді. Варто згадати, що його „Машерують добровольці” стала однією з улюблених бойових пісень Першої Української Дивізії, тих що, боролися „за стрілецький звичай”. А з маленькою поправкою на „Гей, маршують вже повстанці” – співали її залюбки й воїни УПА.

Ліричні пісні Романа Купчинського, як загальновідомий „Човен хитається”, „Накрила нічка”, „Гей там, у Вільхівці”, „Як з Березан до кадри”, „За твої, дівчино”, „Ірчик” – були улюбленим репертуаром вечорниць, концертів та ватер міжвоєнної нашої молоді. Вони вирощували в новому поколінні не лиш патріотичні почуття, але й плекали культуру особистих почувань молоді. Варто відзначити, що його „Іхав стрілець на війноньку” перетяла навіть непроходимі кордони залізної завіси і лунала аж ген по наддніпрянській Україні як „народна пісня” – „Іхав козак на війноньку”.

Уродженець Херсонщини, письменник Микола Понеділок згадував ще на еміграції в Америці, майже зі сльозами в очах, як пісня Купчинського „Засумуй, трембіто” будувала мости порозуміння між колгоспниками українського півдня та похідними групами українських націоналістів у 1941 році...

Ще варто б згадати і прозу Романа Купчинського – особливо його серію повістей „Курилася доріженька” – живу, документальну й поетичну історію стрілецтва.

Говорити тільки про саму роль Романа Купчинського у рамках „Стрілецької музи” – було б дуже несправедливим обмеженням. Після прогнаних Визвольних Змагань він прожив, між війнами, незвичайно плідний та творчий відтинок свого життя. Його постійні щотижневі фейлетони у найповажнішому галицькому щоденнику „Діло” (під псевдонімом „Галактіон Чіпка”) з його своєрідним, глибоким розумінням усіх проявів громадського життя та з нелукавою, але дуже влучною насмішковатістю, безумовно причинялися

до загального культурного й політичного клімату Галицької України під Польщею.

Помітна діяльність Романа Купчинського і в українській кооперації, як члена редакції „Господарсько-кооперативного часопису”, де він вміщував знамениті віршовані сміховинки з життя такого динамічного тоді нашого сільського кооперативного руху. „Для науки і розваги” – так називалася ця рубрика, видана після окремими збірками, з ілюстраціями такого ж неповторного Едварда Козака – „ЕКА”.

Був Роман Купчинський і творцем бадьорого гимну української кооперації – „Ставаймо, браття, як один”, вславив своїми піснями і безсмертну „Просвіту”.

Попри свою схильність до жартів та насміхів, Роман Купчинський писав і релігійні пісні, що було й природним для сина греко-католицького священика. Його пісня-молитва „Боже Великий, Творче всесвіту... Дай Україні силу і славу, волю і владу”... лунала одним акордом по всіх церквах Галичини, незважаючи на ворожі заборони. І варто було бачити очі людей, коли співали цю пісню на закінчення кожної Служби Божої...

Роман Купчинський був завжди „духом молодий”, він розумів молодість. Писав для неї такі ліричні шедеври, як „Чи знаєш ти найкращу в світі пісню?” Творив бадьорі пісні і для молодих спортсменів, для пластуна. Одну пісню він написав для свого сина Юрка, пластуна з куреня „Бурлаки”, вже на еміграції в Німеччині. У ній є пророчі слова, які підтримували на дусі не одну молоду тоді людину: „Побурлакуємо світами, але повернемося назад”.

І справді – „Бурлаки” повернулися у рідні Карпати, вони і їхні сини, але Роман Купчинський цього вже не дочекався...

Стоїть у півруїні приходство в селі Розгадові на Зборівщині, де Стрілецький Боян побачив уперше світ... Й ось сучасний парох Розгадова, о. Олег Дідух, пропонує людям до 110-річчя народження Романа Купчинського перетворити це історичне приходство у музей в його честь. Добра думка!

Про Романа Купчинського є що розказувати молоді! Щоб відчула через його спадщину твердий ґрунт предківських надбань під своїми ногами. Можливо, що в співучасті з нашими американськими та культурними організаціями (адже діє сьогодні у Львові видавництво „Червона калина”, якому багато творчих сил віддав між війнами Роман Купчинський!) цей осередок вдалося б розбудувати взагалі у пам'ять стрілецької пісні, чи навіть культурних здобутків цілих наших Визвольних Змагань?

Та на початок – хай же повернеться під рідну стріху Роман Купчинський, забутий вірний лицар, що співтворив неповторну героїчну добу нашої історії – мечем, пером і „гітарою-стрілецькою бандурою”, як сам писав зі своїм безсмертним почуттям гумору...

Для зацікавлених і готових посприяти справі подаю адресу: о. Олег Дідух, Україна, Тернопільська обл. 47501 м. Бережани, вул. Лепких 4/1.

Леся Храплива-Щур

Виявлено, де похований Василь Івахів

КОСТОПІЛЬ, Рівненська обл. – У ході нещодавніх історичних розвідок члени Костопільської районної організації УНП та кореспонденти газети „Волинь” в результаті опитувань мешканців села Бечаль встановили, що у братській могилі на сільському цвинтарі 15 травня 1943 року поховані підполковник Василь Івахів (псевдо „Йосип Сонар”, „Сом”, поручник Юліян Ковальський, (псевдо „Джин”) та чотовий Семен Снятецький (псевдо „Рулящий”). Це підтвердили мешканка села Бечаль, учасниця тих історичних поховань (вона співала в церковному хорі під час похорону) Анастасія Шелужко, Надія та Василь Шлеюки, а також нині вже покійний повстанець Степан Дубовик, котрий всі ці роки доглядав за могилою.

Василь Івахів, родом із с. Поду-сільної Перемишлянського (колишнього Рогатинського) району, Львівської області, за дорученням Центрального проводу приїхав на Костопільщину з інспекцією терегової мережі ОУН і відразу викликав повагу в місцевих членів ОУН. Саме в ті часи Василь Івахів був призначений військовим референтом ОУН на Північно-західних землях. У перших місяцях розбудови УПА на Волині він фактично виконував роль начальника Головного штабу Кліма Савура до приходу на цю посаду Леоніда Ступницького („Гончаренка”), особисто брав участь у бою з загонами НКВД біля села Кричильська. Вранці 13 травня 1943 року Василь Івахів зі своїми побратимами Юліаном Ковальським та Семеном Снятецьким у супроводі невелич-

Підполковник УПА Василь Івахів

кої охорони зв'язку рухалися підпільною лінією зв'язку на північний захід і в районі села Чорниж, що біля Колок, де несподівано настав опір. В бою з переважаючими силами ворога загинули смертю героїв дев'ятеро вояків УПА і серед них В. Івахів.

У знак пам'яті про Василя Івахіва та його боротьбу залишилась повстанська пісня „Деся там далеко на Волині створилась Армія УПА”, яку написав молодий повстанець Микола Галичко, він же „Чорногора” (тепер його знають як о. Василя Прийму), у якій, зокрема, співається: „Горіли села і містечка, борці боролись ніч і день, в перших рядах борців-героїв упав Івахів – друг Василь”.

Сергій Кричильський

[illegible]

До „Свободи“ надійшли також привіти з літніх Пластових таборів „Без Заходу – нема заходу“, „Пошук сутності Галатунa“, „Грай, сопілко, грай“ і „Хвилю тримай“, але, на жаль, не оригінали, а копії низької якості на кольоровому папері, котрі не можна відтворити у газеті. Дякуємо пластунам за дотримання традиції і просимо надсилати оригінали літніх привітів.

*1-ий рік гарантований

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

В селі знімають кіно

МУЖИЛІВ, Тернопільська обл. – Впродовж липня і серпня в селі триває створення кінофільму про події, що сталися відразу після Другої світової війни, коли більшовицька влада насильством утверджувала свій режим. Фільм знімає уродженець села, гість зі США, відомий кіномистець Ярослав Кулинич. Режисерські обов'язки узяв на себе Заслужений артист України Ростислав Василенко, теж гість з Америки. Ролі персонажів фільму виконують 55 учасників місцевих драматичних гуртків, а у масових сценах бере участь багато селян. Темп праці дуже високий – репетиції тривають щовечора до пізньої ночі, а вранці починаються зйомки – в селі, в лісі, на шляхах.

Уже знято сцени в кабінетах слідчих МГБ, в камерах в'язниць, облави, переміщення населення в лісах, вивезення людей до Сибіру, розстрілів, повернення забитих до села та інші. Ростислав Василенко не тільки навчає самодіяльних артистів гри перед камерою, а накладає грим, піклується про одяг. Адже він сам був учасником і свідком подій Другої світової війни, йому вже 84 роки.

Крім напруженої праці на зйомках фільму, Ростислав Василенко виступає в селах і містах з концертами художнього слова. Такі концерти вже відбулися в Підгайцях, Мужиліві, Козовій. Були запрошення до Львова, Тернополя, Бережан. В селі Мужиліві на концерт прийшло понад 200 осіб, зала була повнісінька. У Народному домі Підгайців 25 липня теж зала була заповнена. Люди зазначали, що попередній концерт гостей з Заходу відбувся тут 14 років тому, коли на Тернопілля приїздили бандуристи Євген Китаєв та Віктор Мішалов з Австралії.

Степан Колодницький

Пошта України відзначила річниці славетних

Поштові марки на честь Марії Заньковецької і Михайла Максимовича

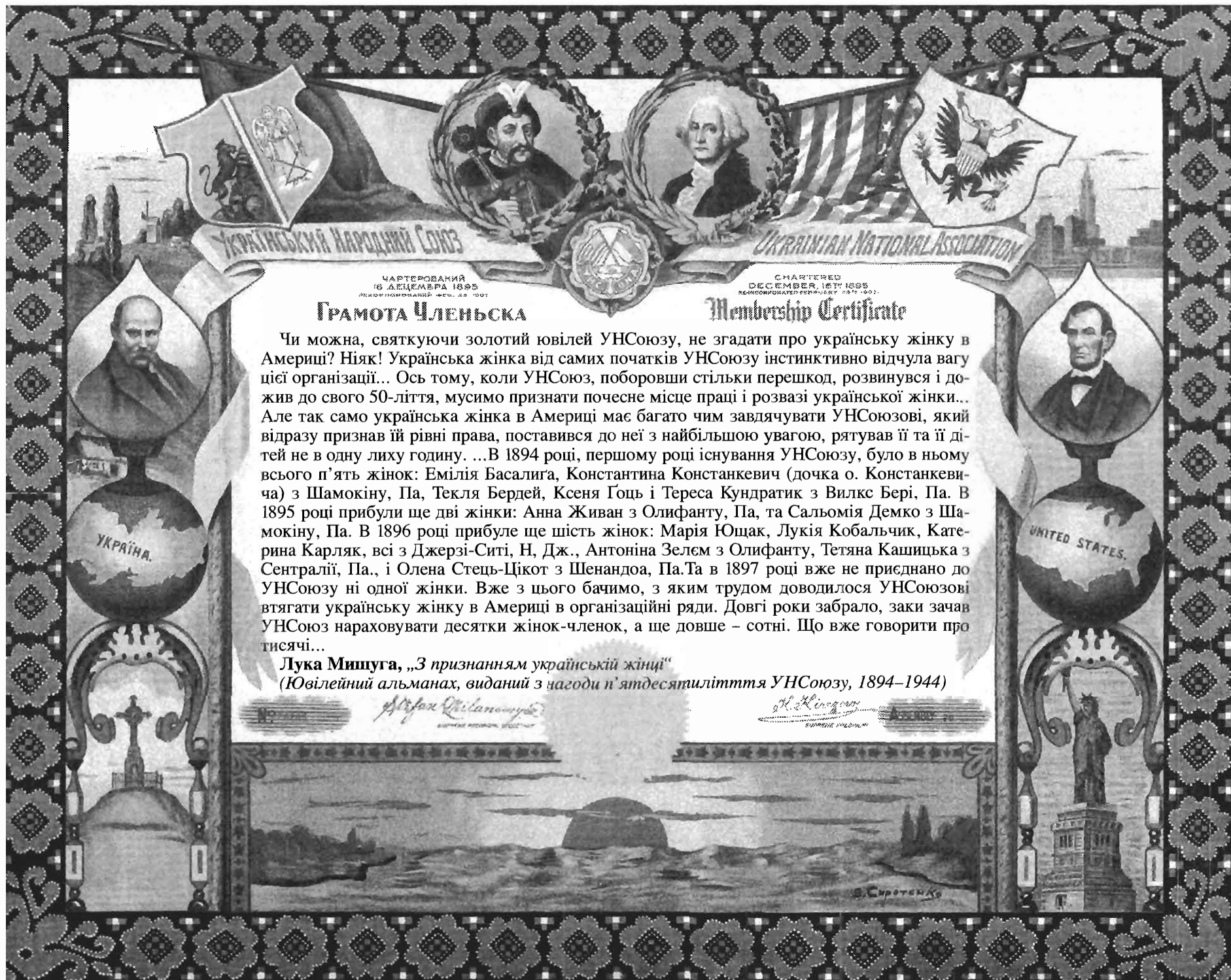
ІКІВ. – 23 липня видавництво „Марка України“ випустило в обіг дві мініатюри з нагоди 200-річчя від дня народження Михайла Максимовича (1804-1873), художник Василь Василенко, і Марії Заньковецької (1854-1934), художник Катерина Штанько.

Докладну розповідь про видатну акторку Марію Заньковецьку (Адамовську) було вміщено в ч. 32 „Свободи“. На цю публікацію негайно відгукнувся Лев Іваськів з Філадельфії, який зауважив, що рік народження видатної діячки українського театру подається подвійно – 1854 і 1860-ий. Справді – виданий у Києві „Універсальний словник-енциклопедія“ (УСЕ) і англомова „Encyclopedia of Ukraine“ подають рік народження актриси як 1854-ий, а УРЕ і „Енциклопедія українознавства“ – 1860-ий. Статтю Ярослава Стеха про М. Заньковецьку ми подали в тижневику

до 150-річчя від дня її народження в 1854 році, але в тексті зберегли твердження автора про 1860 рік. Вочевидь, театрознавці мають встановити істину в цій площині.

Михайло Максимович народився на Полтавщині, закінчив Московський університет і там же захистив учений ступінь доктора з ботаніки. У 1834 році він був обраний першим ректором Київського університету. На цій посаді він працював до 1845 року. Опісля М. Максимович оселився на своєму хуторі Михайлова Гора поблизу Канева і присвятив весь час науково-літературній діяльності. У нього на хуторі бували Т. Шевченко і М. Гоголь. Михайло Максимович був вченим-енциклопедом – від ботаніки до історії. Він залишив Україні велику творчу спадщину.

Л. Хм.

До 100-річчя українського перекладу Біблії

У 1904 році Британське Біблійне товариство видало українською мовою повну Біблію, перекладену П. Кулішем, І. Пулюєм і І. Нечуєм-Левицьким.

На Україні християнство поширювалось ще перед Володимиром Великим в кінці X ст. (близько 988-989). Населення здебільшого добре ставилося до християнської віри і багато людей приймало цю нову релігію. Вже в часи князя Ігоря, в 944 році, в Києві була побудована християнська церква св. Іллі. Ольга, дружина Ігоря, прийняла християнство, і багато княжих дружинників були християнами. А згодом княгиня Ольга приєдналась до Східної грецької Церкви. Володимир Великий, внук Ольги, прийняв християнську релігію і зробив християнство державною релігією Київської Русі.

Проповідники нової релігії закликали народ до морального і справедливого життя. Вони критикували легкі розлучення, безшлюбне життя, багатоженство, пияцтво, недобру поведінку урядовців у стосунках з простими людьми. Проповідники осуджували також торгівлю невольниками, лихварство.

Християнська релігія оголосила ідею доброзичливого ставлення до кожної людини, а не лише до члена свого роду чи племені. Християнська мораль забороняла безкарне вбивство невольника, ганьбила життя чоловіка з невинчаною жінкою і порушення подружньої вірності. Церква заохочувала людей допомагати бідним, сиротам і вдовам, добре ставитись до подорожніх і справедливо поводитись зі слугами.

Спочатку проповідниками християнства на Україні були греки

або болгари, згодом прийшли в духовенство місцеві люди, які навчалися в школах, заснованих Володимиром Великим і Ярославом Мудрим. Підручниками були релігійні, богослужбові книги, особливо „Псалтир”.

Сербські і болгарські місіонери, які прийшли в Київську Русь поширювати християнство, принесли з собою книги Святого Письма і церковнослужбові книги. Книги церковнослов'янською мовою, які приходили з Болгарії і Сербії, переписувались, а книги, які приходили з Греції, перекладались на церковнослов'янську мову. Перекладали ці книги спочатку серби і болгари, а потім цією працею зайнялись українці, які перейняли від південних слов'ян слов'янську азбуку і знання церковнослов'янської мови, яка стала літературною мовою й існувала довгі віки на Україні, аж до виходу „Енеїди” Котляревського народною мовою в 1798 році. Тепер церковнослов'янська мова є мертвою мовою, як античні грецька і латинська.

Отже, з приходом християнства в Київську Русь в кінці X ст. народилась велика перекладницька література, здебільшого книги Святого Письма, твори отців церкви, апокрифічні книги, повісті, збірки різних творів і деякі твори наукового змісту. Появилась найдавніша книга Святого Письма „Остромирова Євангелія” (1056-1057).

Найціннішим з перекладів на зближену народну тогочасну мову є „Пересопницька Євангелія” (1556-1561), яку переклав Михайло Василевич, і яка так називається тому, що вийшла з монастиря в Пересопниці, Волинської області. Дуже популярною книгою був „Псалтир”, який вживався не

тільки як богослужбова книга, а також як навчальна книга для домашнього читання.

Прошло багато століть від прийняття християнства в Україні до з'явлення повної Біблії, перекладеної на живу, народну літературну мову. Однією з причин було те, що не було пекучої потреби в цьому, бо книги, які приходили з Болгарії і Сербії в церковнослов'янській мові, були здебільшого зрозумілі людям, бо тодішня щоденна мова була досить наближена до літературної церковнослов'янської мови. Також мало хто з інтелігенції відважувався на велику працю перекладу Біблії на українську мову, оскільки царський уряд не був зацікавлений в розвитку української культури, і в більшості випадків поборював спроби в цьому напрямку.

За велику працю перекладу Біблії на українську народну мову взявся П. Куліш (1819-1897), письменник, історик, етнограф, критик. П. Куліш цікавився народною творчістю і розвитком української мови. Він перекладав твори В. Шекспіра, Ф. Шіллера, Й. Гете, Г. Гейне, Дж. Байрона, А. Пушкіна, А. Міцкевича. Він був членом Кирило-Методіївського братства. Переклад Біблії П. Куліш почав в 1860 році і скінчив його у спілці із І. Пулюєм, який перекладав трудніші місця грецького тексту, а П. Куліш редагував їх.

П. Куліш взявся за цей переклад не тільки з релігійних мотивів, але і з переконань, що світова культура є найвищим добром у світі, й український народ мусить мати доступ до неї. Він вірив, що Біблія, Гомер і Шекспір є трьома основними стовпами всесвітньої культури, і наполегливо працював, щоб український народ засвоїв здобутки цієї

культури і разом з іншими народами розвивав культурне життя. Для П. Куліша культурний розвиток народу збігався з релігійним і освітнім. Тому він видавав популярні книжечки для народу і підручники для шкіл. Він хотів піднести культурний рівень простого народу і старався розвивати українську мову, щоб вона була на такому самому рівні, як інші європейські мови. П. Куліш бажав, щоб український народ також мав Біблію, перекладену на літературну народну мову. Він казав, що бажає „виробити форми нашої мови на послугу мислі всечоловічій”.

П. Куліш працював над перекладом Біблії усе своє життя, в досить несприятливих умовах, але не довів його до кінця. В 1885 р. сталася пожежа на його хуторі Мотронівці, і переклад згорів. Пропала праця багатьох років. Лишилось тільки те з перекладу, що було надруковане в журналах. Після пожежі П. Куліш знову взявся за переклад втраченого тексту, але не скінчив повного перекладу до своєї смерті в 1897 році. Дружина П. Куліша передала рукопис перекладу Біблії на зберігання в музей Тарнавського, який попросив письменника І. Нечуя-Левицького перекласти нескінчену частину Біблії, що той зробив.

За браком місця не подаємо детального процесу перекладу Біблії на літературну українську мову та зв'язані з цим труднощі і клопоти, які треба було побороти. На жаль, П. Куліш не дочекався побачити виходу Біблії українською мовою, але його замір і його праця не пропали надаремно. Тепер в українській мові є три повних Біблій – П. Куліша (1904 р.), І. Огієнка (1962 р.) і о. І. Хоменка (1963 р.).

З книги Генрі Гелея „Біблійний довідник Гелея”

Кость Левицький...

(Закінчення зі стор. 15)

ського парламенту Євген Олесницький. У 1918 році керівництво товариства подає запит до „міністра внутрішніх справ Української Держави в Києві”, в якому просить „о зіволенє вести підприємство в цілій українській державі”.

Кость Левицький був одним із співзасновників і віце-президентом Земельного Іпотечного Банку, який надавав клієнтам низьковідсоткові позики під заставу ґрунтів та будівель терміном на 50 років. Сума вкладів банку у 1910 році становила 5 000.000 крон, а до 1914 року він надав українським селянам 1 840 позик на купівлю землі загальною сумою 7,70,000 крон.

Після війни Землебанк не надавав іпотечних позик, а здійснював фінансування торгівлі і промисловості. І це дало свої результати: у 1929 році, тобто за 19 років свого існування, акційний капітал ЗІБ складав 5 000.000 злотих, (у 1926 році тільки 1 000.000 злотих), сума оцінки майна склала 800.000 злотих. Вклади приймалися в злотих, до-

лярах та в інших валютах, у них же і виплачувались відсотки. Крім того, банк відкривав та оплачував акредитиви, купувалася та продавалася валюта, а також здійснювались валютні перекази до всіх країн Європи, Америки та Наддніпрянської України, де іпотечний банк мав власних кореспондентів.

Першим і постійним головою Крайового Ревізійного Союзу також був Кость Левицький, а до складу ради КСР входили відомі тогочасні діячі, які зробили багато заходів для відбудови економіки краю.

На початок 1911 року Крайовий Союз Ревізійний став центральним осередком кооперативного руху серед галичан. В цей час до нього входило 415 товариств, які мали 444 самостійних філіяли. На 1911 рік КСР видавав два друкованих органи – економічно-господарський журнал „Економіст” і популярний серед населення журнал „Самопоміч”. КСР поряд з фаховими кредитними, торгівельними і молочарськими товариствами належав до Міжнародного Кооперативного Союзу і брав участь у VIII Міжнародному Кооперативному Конгресі в Гамбурзі.

Ще однією великою економічною організацією Східної Галичини, головою ради директорів якої був Кость Левицький, стала львівська забезпечена компанія „Карпатія”. На початок 1918 року „Карпатія” мала майже 600,000 крон власного капіталу, а на кінець цього ж року, його основний фонд збільшився до 1. 000.000 крон.

Кость Левицький був автором і співавтором статутів різних еко-

номічних товариств, їхнім співзасновником і представником керівних органів, співтворцем громадсько-економічних програм і їхнім виконавцем.

Разом зі своїми товаришами К. Левицький вивів громадсько-економічні організації на новий рівень розвитку з допомогою масової мобілізації сил методом кооперативної допомоги й об'єднання всіх суспільних верств населення Східної Галичини.

**Mrs. Roma
Psychic**

Palm - Cards - Crystal Ball Readings

"Tells your past as it was, present as it is, future as it will be."
Helps with all matters of life

God gifted over 50 years exp. Spiritual guidance, 99% accuracy. I will give you advice by phone or mail. I help with love, business, health and marriage. I will tell you what the future holds. If you call, receive one free question. If you write to me, send \$15.00 donation, your DOB, name, address and three questions to receive a gift from the holy land and your reading.

Польська ворожка
301-230-1960

or

12004 Galena Road, Rockville, MD 20852

НОВІ ВИДАННЯ

Священство жіночого серця

Жо Круасан. „Покликання жінки або священство серця“. Львів. „Свічадо“. 2003.

Відома французька письменниця Жо Круасан пише: „Сучасна жінка, оскільки вона не усвідомлює величчя свого покликання, стає на бік чоловіка, щоб звинуватити Бога у своєму нещасті, замість того, - щоб стати на бік Бога для того, щоб спасти чоловіка“.

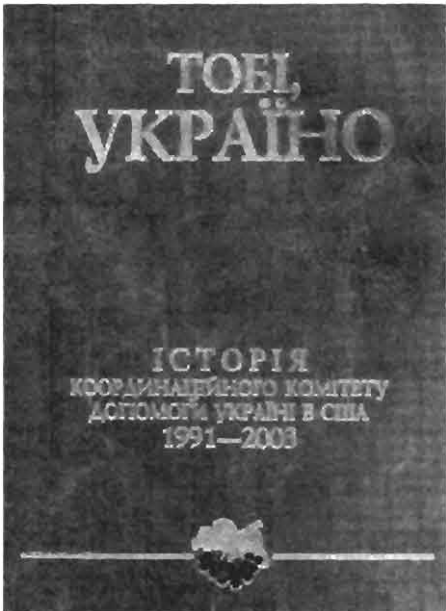
Доцільність такого вибору авторка доводить на 168 сторінках своєї книжки „Покликання жінки або священство серця“, яку випустило українською мовою видавництво „Свічадо“ Монастиря Свято-Іванівської Лаври у Львові. Варто перелічити розділи книжки, щоб мати уявлення про її зміст. У розділі „Дочка Божа“ йде мова про жінку в контексті Святого Письма, розділи „Дружина“ і „Мати“ з'ясовують місце жінки в суспільному, родинному житті, а розділ „Благодать жінки“ висвітлює її духовне покликання. У Франції книга мала 5 видань, її видано в інших країнах, а тепер і в Україні. Переклала книжку Зоряна Курдина, богословський редактор – Тереза Ференц. З питань при-

дбання книжки можна звернутися у видавництво на адресу: а/с 808, „Свічадо“, Львів, 79008 Ukraine. Електронна адреса: post@svichado.com. Тел.: (380-322) 971-633.

Л. Хм.

„Тобі, Україно“: 12 років праці і 255 сторінок цікавої розповіді про неї

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – Звичайно, звіти поодиноких організацій не дуже цікавлять сторонніх, а вже зокрема, коли дістаєте їх на письмі. Однак запереченням цього є історія Координаційного Комітету Допомоги Україні (ККДУ) в США за 1991–2003 роки, що під символічним заголовком, але як правдивим у цьому випадку – „Тобі, Україно“ появилася в Україні цього року з призначенням зацікавити і задовольнити ряд організацій діаспори і усіх читачів своїм багатим змістом.

Історію ККДУ упорядкувала на підставі багатьох матеріалів Оксана Сліпущо, але допомогли у цьому ентузіясти Комітету, що були його засновниками та усі ці роки працювали, повні охоти та сил, над переведенням в життя численних задумів в Україні. Усе це зібране тепер на 255 сторінках, прикрашене світлинами, а передусім – конкретними фактами цієї неоціненної праці, яку виконали впродовж 12 років члени управи ККДУ, інші особи, яким,

як і організаторам, лежить на серці допомога Україні.

Маючи нагоду від 1991 року постійно писати короткі вістки про діяльність і задуми ККДУ на сторінках „Свободи“, я щойно тепер, тримаючи в руках повну історію ККДУ, збагнула обсяг праці цієї організації, що складається з ентузіястів допомоги Україні, як матеріальної, так і моральної. Саме цей ентузіязм кількох осіб зумів запалити серця і думки десятків поодиноких людей та організацій, що добровільно приступили до помочі, в першу чергу фінансової, а також фізичної, що проявилася у поїздках в Україну та організуванні на місці різних акцій, які мали на меті дати помічну руку нашим землякам, що й сталося.

Усе, що досі ця організація та ентузіязм кількох осіб, що взялися за таку акцію, зробили, точно описане у „Історії“, яка щирим добром серця гріє.

У ній знайдете усе, що треба знати про працю ККДУ впродовж минулих років. Поруч з точною реєстрацією праці є також список організацій, що беруть участь у усіх акціях ККДУ, допомагають фінансово, і постійно, впродовж 12 років, виконували або стояли до помочі у задумах організаторів. Є також прізвища усіх тих, які доклали до цієї праці час, сили, а передусім – серце.

Книга прикрашена численними кольоровими світлинами, які віддзеркалюють багатогранність діяльності та успіхи ККДУ впродовж дванадцяти років.

Надіємося, що праця ККДУ буде продовжена з таким успіхом, як у перші 12 років, і дасть можливість записати її у другому томі під такою ж промовистою назвою: „Тобі, Україно!“.

О. Кузьмович

Значуще повернення Р. Рахманного

У 2003 році київське видавництво „Ковчег“ випустило книжку Володимира Погребенника „Слово – зброя“. Автор-професор, завідувач катедри української літератури Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова.

Книжка „Слово – зброя“ є результатом дослідження теми літератури в творчому набутку видатного діаспорного журналіста та есеїста Романа Олійника-Рахманного, відзначеного Державною премією ім. Т. Шевченка за три томник „Україна атомного віку“ (Торонто, 1987–1991). І хоч нині читачам і фахівцям доступні в бібліотеках України книжки діаспорних авторів, видані там після 1991 року, праця Володимира Погребенника в своїй суті є значущим поверненням особи Романа Рахманного в Україну. Книжка має 256 сторінок, в твердій обкладинці, містить 15 розділів, іменний покажчик.

З коротких біографічних даних про цього галицького селянського сина читач довідається про місце народження батьків, братів, освіту та головні віхи праці Р. Рахманного за межами України – в Австрії, Західній Німеччині, Голландії та Канаді. Колишній учасник Похідної групи та провідний діяч ОУН, Р. Рахманний ще до закінчення війни був керівником підпільної мережі ОУН на північну Німеччину. Після війни він був одним із засновників і співредакторів газети „Час“, що виходила у Фюрті, керівником Української пресової служби в Німеччині та членом редколегії мюнхенського часопису „Українська трибуна“. В Голландії Р. Рахманний висвітлював українське питання та збройну боротьбу УПА в статтях, що друкувалися німецькою, англійською, французькою, голландською, норвезькою та польською мовами. В Канаді, де він оселився 1949 року, Р. Рахманний став співзасновником і головним редактором газети „Гомін України“. Від 1959 до 1984 року був редактором, радіокоментатором та останніми десять років – керівником українського відділу „Радіо Канада“.

Від 1945 до 1984 року Р. Рахманний видав сімнадцять книжок та понад тисячу статей в українських та понад триста в іншомовних виданнях на теми політики, історії, літературознавства та культурології. Р. Рахманний – захистив докторат з філософії в Монреальському університеті 1962 року і якийсь час був лектором (історії української літератури) в університеті МекГіла.

Як зазначено в підзаголовку, книжка „Слово – зброя“ В. Погребенника зосереджена на літературі в творчому набутку Р. Рахманного. Автор розглядає наявність багатожанрового українського фольклору, як невід'ємного складника в сприйманні Р. Рахманного. Він пише, як видатний публіцист сягає вершин в есеї про давню та дошвенківську літературу. Він висвітлює суспільно-політичні процеси давньої доби і виявляє, як він висловлюється, „фатально пролонговані риси рідної історії та її творців“.

Особливо блискучими, на мій погляд, є розділи „Суд над Шевченком“, в якому, як пише В. Погребенник, „Візіонерська природа поезії Тараса Шевченка найкраще придалася Р. Рахманному для

уявлення зв'язків „минуле-майбутнє“, розкриття віщого дару Кобзаря та діалог „Роман Рахманний – Іван Франко“. Багато нового читач в Україні знайде і в розділах про українську міжвоєнну поезію в есеях Р. Рахманного та в аналізах його „портретної“ есеїстики, порівняльних біографій, оцінках письменників-неконформістів та конформістів, а також літературно-критичної нарисистики.

В. Погребенник, накреслюючи шість пріоритетів досліджень теми Р. Рахманного, як публіциста й есеїста, так з'ясував мету своєї праці: „Чотири останні завдання, особливо ж шосте, становлять дослідницьку мету цієї книжки. Відповідь на поставлені питання, сподіваємося, розкриє історичну роль публіцистики Романа Олійника – Рахманного у формуванні й ширенні українських державницьких переконань, у боротьбі проти анти-українського шовінізму і геноциду, за здійснення соборницьких ідеалів Тараса Шевченка й Івана Франка“.

Цієї мети В. Погребенник досяг. Завдяки його книжці „Слово – зброя“ постать видатного майстра української публіцистики Романа Рахманного в аспекті його літературної діяльності повернулася на Батьківщину. Це – значуще повернення на похмурий краєвид українського безчасся.

Пишучи цю рецензію, я заглянув до своєї архівної папки листування з журналістами. Лист Р. Рахманного:

„18 червня 1975

Шановний пане Біляйв!

За Ваші дружні завваження, а то й похвали, щиро Вам вдячний, бо безпосереднього зв'язку українському журналістові бракує більш ніж будь-чого іншого, а зокрема листів-відгуків. До речі, Москва-Київ реагують на мої статті. Недавно „Радянська Україна“ присвятила мені спеціальну статтю з нападками на мене, як українського патріота, що (цитую) „дивиться на радянський Союз примруженим оком стрільця в проріз тризубця“. Надіюсь, що Ви прочитали мою статтю-есе(й) про „українську стіну плачу і гордості“. Якщо так, напишіть про свої враження редакторів „Свободи“. Добре, щоб вмістив, бо цим допоможе трохи зрівняти хребта авторам, які за своїми прагненнями „змін“ уже не помічають, що їм зігнулися хребти або що їх замінено советською лозою гнучкою. Ще раз дякую за дружнього листа і залишаюсь з глибокою пошаною до Вас,

Роман Рахманний

Останній параграф листа виразно свідчить, що Р. Рахманний оцінював діаспорних промоторів т. зв. реалітетів в УРСР та їхні бажання змін тоталітарного режиму без тотального повалення російсько-комуністичної імперії не з позиції публіциста, що стояв понад ідеологічними та політичними різницями.

Насамкінець, висловлюю побажання, щоб автори в Україні оминали англізації понять в українській термінології: імпліцитність, рецептивність, пролонгування, креактивний, ремінісценція, латентний, симультанний, дифузійний тощо. Всі ці іменники і прикметники мають українські відповідники.

Володимир Біляйв,
Норт Палмб'іч, Флориди

ПОДОРОЖІ

Збагачує зустріч з Україною

Влітку цього року разом зі своїм внуком, 15-річним Васильком, на запрошення Церковного комітету м. Підгайців, що на Тернопільщині, ми були присутні на посвяченні новозбудованого собору Всіх Святих Українського Народу Української Греко-Католицької Церкви. У Підгайцях побудували храм на тому ж місці, де за часів СРСР бовванів пам'ятник Ленінові. Освятив собор Владика Іриней, Єпископ Бучацький, в сослуженні 30 священників та з участю понад тисячі вірних.

Після Богослужіння представники районної влади і церковного комітету висловили щиру подяку за участь у розбудові храму підгайчанам з діаспори – Комітетові підгайчан (США), організації „Церква в потребі” (Німеччина), духовенству з Манчестеру, оо. Кротцю і Мендюку з Чикаго, меценатам св. п. Михайлові Іваскевичу, Зенонові та Миронові Крамарчукам, Богданові Титлі, Тарасові Гунчакові, Дмитрові та Зенонові Мандебуррам, св. п. Григорієві Кучмі, Зоряні та Миколі Тихим, Олені Папіж, Василеві Ліщиневському, Петрові Твардовському, Григорієві Комарницькому, Володимирові Зваричеві, Маркіянові Коцюбинському, Любомирові Рокецькому, Василеві Думі та багатьом іншим.

Сьогодні в Україні багато священників, звертаючись до народу, використовують у своїх проповідях гасло: „Єдиний Бог, єдиний народ, єдина Україна”. В Тернополі о. Ярослав Онишук в УГКЦеркві св. Михайла після відправи закликав своїх парафіян до молитви і єднання з усім українським народом, щоб Бог дав Україні кращу долю внаслідок цього річного президентських виборів. Від 1 липня, за зверненням Синоду єпископів УГКЦ, в кожному храмі після Літургії відмовляються молитви за справедливі президентські вибори, за розвиток нашої, Богом береженої, держави.

Після десятиліть безбожницької комуністичної влади український народ, а особливо молодь, сприймають християнську мораль і духовність як необхідну потребу в повсякденному житті

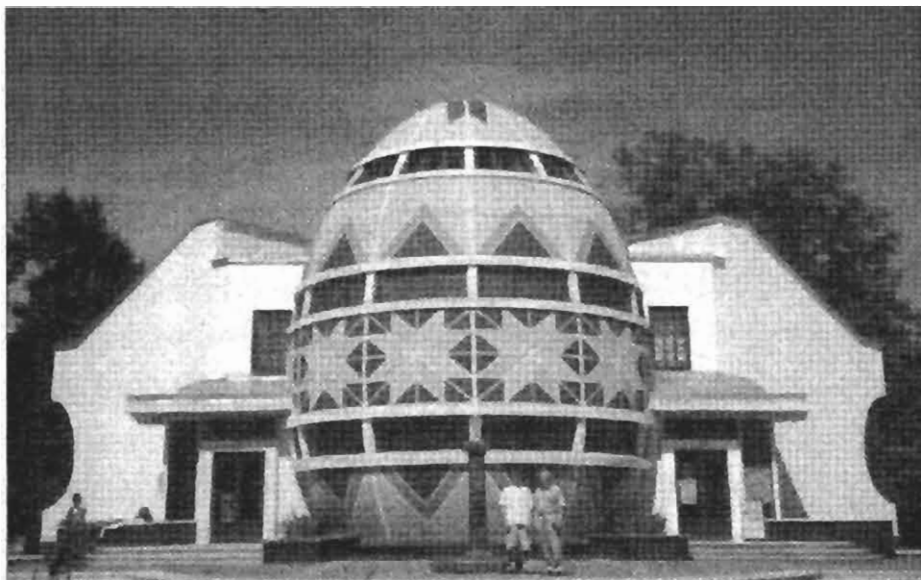
людини. Це засвідчує цього річного Всеукраїнська молодіжна проща у чудотворному місці з'яви Пресвятої Богородиці в селі Зарваниці на Тернопільщині, що тривала 26–27 червня. У ній взяли участь понад 35 тисяч молодих людей зі Львова, Самбора, Івано-Франківська, Дрогобича, Трускавця, Кисва, Хмельницького, Коломиї, Стрия та усієї Тернопільщини. Були присутні гості зі США, Канади, Польщі та Ірландії.

В Тернополі підписано угоду в галузі місцевого самоврядування, освіти та Церкви, за якою передбачається впровадження в усіх середніх навчальних закладах курсу „Основи християнської етики”, налагодження співпраці з громадськими організаціями, які сповідають ідеали християнської моралі, працюватимуть курси з питань підготовки старшокласників до подружнього життя.

Вже вдруге в Тернополі проходив Всеукраїнський фестиваль дитячої духовної пісні „О, Мати Божа, о райський цвіте”. Фестиваль відбувся у палаці культури „Березіль” і в ньому взяли участь молоді виконавці з усіх кутків України, зокрема, хор „Орляк” з Києва, дитячо-юнацька хорова капеля „Журавка” з Кам'янця-Подільського, хорові колективи церков різних конфесій з Тернополя, багато індивідуальних виконавців.

28 червня на Співочому Полі в Тернополі відбувся чудовий концерт, присвячений Дню Конституції України, на якому було присутніх декілька тисяч людей. Особливістю концерту було те, що тут виступали переважно діти та молодь і виконували тільки українські пісні.

З Тернополя ми взяли напрям до Карпат. Надзвичайно приємне враження залишилося під час відвідин Коломиї. Тут споруджено найбільший у світі пам'ятник українській писанці, біля якого є музей, де експонуються чудові українські писанки різних регіонів України, але найбільше – з Гуцульщини. У місті ще є краєзнавчий музей „Гуцульщина”, в якому око милує різнобарвний гуцульський одяг, побутові речі, зброя опришків, де-

Музей писанки в Коломиї

рев'яний і глиняний посуд, ткацькі верстати і вироби килимів, лижників, чудові вишивані рушники, художні картини, макети церков, образи святих та інше.

Ми побували в одному з найбільших гуцульських сіл – в Космачі Косівського району, розташованому в долині між мальовничими Карпатськими хребтами. Космач – це край, в якому здобув силу і відвагу народний ватажок Карпатських опришків Олекса Довбуш. Він тут на 45-му році життя загинув (1745 р.) від руки Штефана Дзвінчука, чоловіка Марічки Дзвінки, яку кохав Олекса.

Місцевий житель і патріот Гуцульщини Михайло Дідишин віднайшов у горах хату-зимівник, в якій був смертельно поранений Олекса Довбуш, і зробив у ній музей, де є особисті речі Олекси та інших опришків. Він увічнив ім'я Довбуша у камені, зробивши його скульптуру на своєму подвір'ї біля хати-музею. М. Дідишин – відомий у Карпатському краю як невідомий краснавець, природолюб, музикант, скульптор, поет, художник, умілий фотограф, знавець цілющих зел і незрівнянний оповідач, хоч освіту має лише за семирічну школу. Він видав дві поетичних збірки „Гість землі і „Поема про Довбуша”, яку закінчує такими рядками:

*Сумували всі Карпати,
Трембіти ридали,
Чесні люди журилися,
Та всі сумували.
Але голос відлунював,
Говорив із неба:*

*– Довбуш знову до вас прийде,
Якщо буде треба.*

З Космача ми переїхали до Косова, в якому бувають найбільші гуцульські базари з різноманітними виробами з дерева, глини, вовни, чудовими писанками, на які здатні тільки гуцули.

Далі їхали через село Криворівню, де часто відпочивав Іван Франко, прибули до серця Гуцульщини – Верховини (колишнє Жаб'є). Тут протікає річка Черемош, прославлена у багатьох піснях. У Ворохті на відомих гірських трамплінах спостерігали за літніми тренуваннями лижників. А з Ворохти уже рукою подати до найвищої вершини Карпат – Говерли. Ми побували лише біля підніжжя гори, де ще у западинах в кінці червня лежав сніг.

Тут бере початок бурхлива річка карпат – Прут. Тут створено мережу туристичних маршрутів, діють санаторії, лікувально-оздоровчі комплекси і табори. Парк охоплює такі відомі міста і населені пункти, як Яремча, Ворохта, Микуличин, Яблуниця.

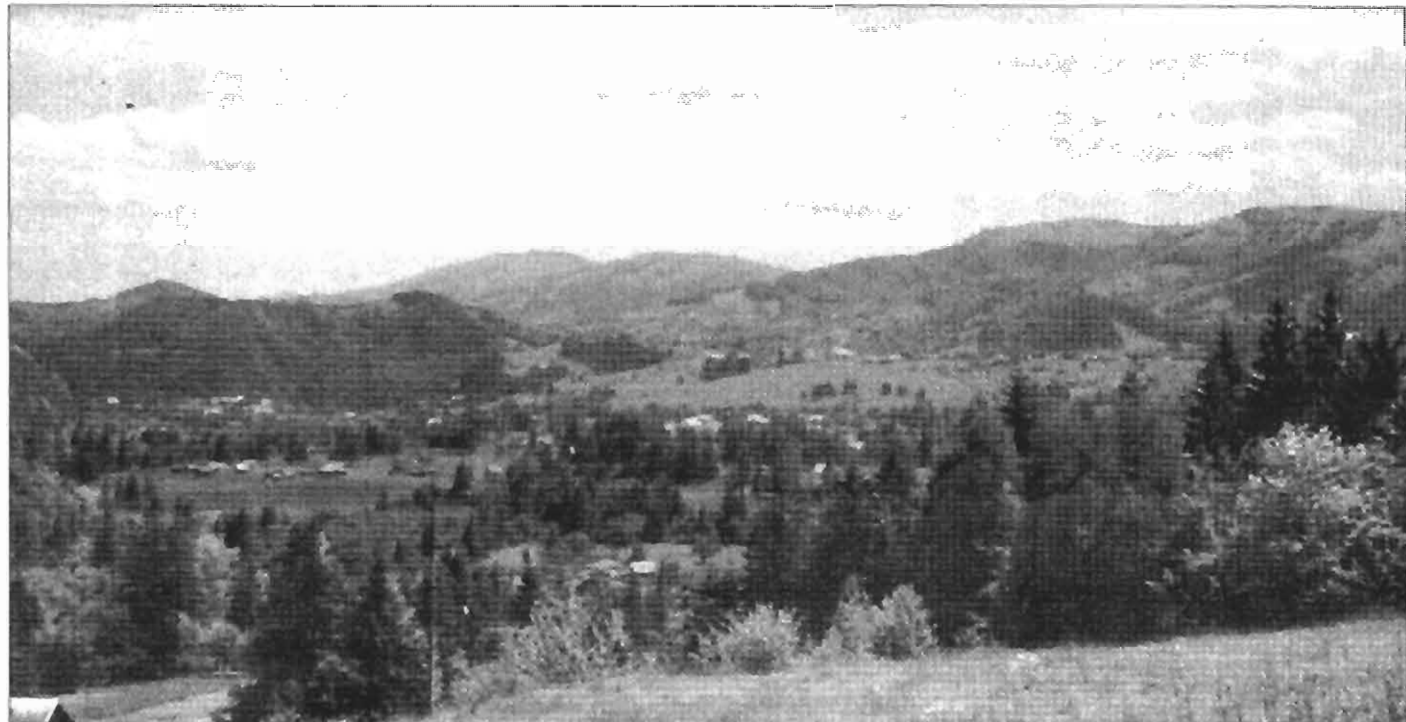
У Дрогобичі ми були у міському музеї „Дрогобиччина”, де у спеціально відведеній кімнаті є книги й інші архівні матеріали, які прислав український громадський діяч з Клівленду Степан Кікта. За це йому міська рада присвоїла звання Почесного громадянина міста. Були в селі Нагуєвичах, де дбайливо впорядкований і оберігається державою музей-садиба Івана Франка, створено літературно-меморіальний комплекс, галявину казок, яка закінчується композицією „Каменярі”.

Звичайно, що не обминули ми і княжого Львова, де милувались його панорамою з Високого Замку. Були у Львівському соборі св. Юра, який зараз іззовні ремонтується і оновлюється.

Відвідали мальовничий Шевченківський гай у Львові, де розміщений Музей народної архітектури і побуту, який має 124 пам'ятки народної архітектури Бойківщини, Гуцульщини, Лемківщини, Поділля, Полісся, Волині, Закарпаття, Покуття, Буковини, Львівщини.

Такі подорожі в Україну завжди збагачують нас духовно, оновлюють в наших серцях національно-патріотичні почуття і гордість за наш рідний край.

**Петро Твардовський,
Василь Рабосюк**

Загальний вигляд села Космач

СПОРТ

Олімпійський прогноз
на медалі

Аудиторська компанія „Прайсво-тергавзкуперс“ 9 серпня оприлюднила прогнози щодо того, як будуть розподілені медалі за результатами Олімпійських ігор в Афинах. На першому місці, як і на попередній Олімпіаді у Сідней, очікуються США, але обсяги їхнього здобутку цього разу дещо зменшаться – 70 медалей проти 97. Друге місце вибере Росія, але теж з певними втратами, порівняно з минулою Олімпіадою – 64 медалі проти 88. Україна, за тим прогнозом, посяде 13 місце – 21 медалю себто лише на дві медалі менше, ніж під час змагань у Сідней.

Збірну України проводжали
під новий олімпійський гимн

Новий олімпійський гимн „Україно, вперед!“ вперше прозвучав 10 серпня під час проводів Національної української збірної до Атен. Олімпійську пісню виконували зірки естради – Наталя Могилевська і Олександр Положинський.

На які гроші їдуть урядовці
України на Олімпіяду?

У Києві віце-президент Національного олімпійського комітету Іван Федоренко спростував повідомлення в українській пресі про те, що 200 українських високих посадовців їдуть на Олімпіяду до Атен за державний кошт. На змагання вирушає багато посадовців, але за їхнє перебування на фешенебельному пароплаві „Роттердам“ платитимуть комерційні спонзори, які вже виділили на це понад 20 млн. гривень. Крім комерційних спонзорів поїздки, він назвав державне підприємство „Укрзалізниця“, міністерства транспорту й агропромислової політики. До групи увійшли прем'єр-міністр В. Янукович, Президент України Л. Кучма та голова Верховної Ради В. Литвин з дружинами. Загалом у списку – 20 представників адміністрації Президента, зокрема В. Медведчук та В. Базів, по 20 членів Верховної Ради та Кабінету міністрів, 7 голів обласних адміністрацій. В. Ющенко вболіватиме за українську збірну в Україні по телевізору. В. Ющенко закликає урядов-

ців вчинити так само, а свої місця віддати спортсменам і тренерам, для яких присутність на іграх – частина їхньої роботи. До складу офіційної української делегації на Олімпіяді увійшли 411 осіб, у тому числі 234 спортсмени, 147 тренерів, лікарів, масажистів, 18 співробітників штабу української збірної, 10 суддів і 2 запасних спортсмени. Понад 200 осіб увійшли до складу делегації почесних гостей.

Нагороди для переможців
Олімпіади

За перше місце українські атлети отримають винагороду від уряду України 100 тисяч американських доларів, 70 тисяч доларів – за срібну і 30 тисяч – за бронзову медаль. У порівнянні з іншими країнами, найвищі нагороди своїм спортсменам виплатить Греція – відповідно 190 тисяч, 132 і 73 тисячі євро. Крім грошових премій, грецьким спортсменам пропонуватимуть посади державних службовців, зокрема у військово-морських і військово-повітряних силах, поліції та пожежній службі. Для російських спортсменів за золоті медалі передбачено винагороду в 40 тисяч євро. Німеччина виплатить 15 тисяч євро за золоту медаль. Цікаво, що грошові винагороди довгий час були заборонені. Заохочувати спортсменів грошима стало можливим лише від 1981 року.

Прапор капітана збірної

Капітан Олімпійської збірної України Роман Віростюк, легкоатлет, який штовхає кулю, багаторазовий переможець клубних чемпіонатів Європи і міжнародних турнірів, здійснив ідею стосовно олімпійського прапора України, яку він започаткував ще в 1996 році в Атланті. Прапор почав їздити з командою з 1995 року, якраз з чемпіонату світу в Гетеборгу. Так сталося, що після паради Роман Віростюк ніс прапор, з яким прийшов до готелю і запропонував усім команді залишити на ньому свої підписи. З того часу всі переможці чемпіонатів світу і Європи,

Олімпійська мозаїка

олімпійських ігор залишали свій підпис на прапорі. На ньому ще лишилось місце на ці олімпійські ігри, а потім прапор перейде до музею.

Бердянська яхта пливе
до Греції

Яхта „Амазонка“ (капітан Володимир Безверхий) з Бердянська, Запорізька область, бере участь у міжнародній культурно-спортивній акції „Одісея-2004“, яка включає перегони, переможець яких доставить олімпійський вогонь до грецького порту Пірей. 4 серпня яхта вирушила до острова Крит, звідки буде дано старт перегонам. Плянується, що участь у змаганнях візьмуть майже 100 яхтсменів з Болгарії, Туреччини, Франції, Іспанії, Італії. За підсумками одноденних перегонів 11 серпня (тижневик „Свобода“ передається в друкарню саме 11 серпня) у гавані на мисі Суніо була визначена яхта, на борту якої олімпійський вогонь прибуде до міста Пірей. А вже наступного дня вогонь спалахне у чаші Олімпійського стадіону.

Мусульманки братимуть участь
в Олімпіаді

Всупереч столітнім традиціям відсторонення жінок мусульманського світу від відкритих усім очам спортивних змагань, тепер телевізійні канали можуть показати, як на найвищому щоденку пошани підіймається переможниця-мусульманка в традиційному одязі. Сусі Сусанті – перша мусульманка, яка здобула олімпійське золото в бадмінтоні. Вона представляла Індонезію – переважно мусульманську країну. Мусульманок у складі своєї збірної мав і колишній СРСР і вони також здобували медалі, як от таджичка Зебунісо Рустамова на Олімпіаді в Монреалі. Робіна Муквіміара з Афганістану готується до своєї першої в житті Олімпіади, яка в бігу на 100 метрів вважається однією з фавориток. Вона говорить: „На мені буде одяг, що закриває тіло – довгі штани закриють мої ноги, але рукави будуть короткими“. Цього року до Атен також приїдуть три іранські атлетки, щоб змагатись зі стрільби. Інші види для них недоступні. Іран започаткував традицію проведення раз на чотири роки мусульманських жіночих ігор. Атлетки на них одягнені так, як їм зручно, однак чоловіки на змагання не допускаються.

UKRAINIAN SPORTS FEDERATION
OF U.S.A. AND CANADAUKRAINIAN TENNIS CHAMPIONSHIP
OF USA AND CANADA
LABOR DAY, 2004

Dates: September 4-6, 2004

Place: Soyuzivka, UNA Resort, Kerhonkson, NY

Starting Times: Play will start Saturday, September 4, at 8:30 a.m.
For individual starting times contact tournament committee at Soyuzivka after 5 p.m.
on Friday, September 3.

Rules: All USTA and USCAK rules for tournament play will apply.
Participants must be Ukrainian by birth, heritage or marriage.
Play will be in singles only. Players should enter only one playing group. However, players wishing to play in second group should indicate so on the entry form but designate the first choice group.
Play in two groups will be determined by the tournament committee.

Awards: Trophies, funded by the Ukrainian National Association, will be awarded to winners and finalists in each playing group.
Financial stipends, funded by Winner Ford Group, Mr. John Hynansky owner, will be awarded to winners and finalists of men's, women's and junior groups.

Host Club: KKK, Ukrainian American Sports Club.

Entry: Advance registration is required and must be received by August 31st.
Send entry form including \$20 fee made out to KKK to:

George Sawchak
724 Forrest Ave., Rydal, PA 19046
(215) 576-7989

Registration Form

Name _____ Phone _____ Club _____

Address _____

Group: Men _____ Men's 35 _____ Men's 45 _____ Men's 55 _____

Women _____ Sr. Women _____ Girls _____ Age _____

USCAK 2004 Boys _____ Age _____

На судовому процесі Кличків

ГАМБУРГ, Німеччина. – 5 серпня на суді між українськими боксерами Віталієм та Володимиром Кличками, з одного боку, та їхнім німецьким промотором Клаусом Петером Коєм, з іншого, сталося несподіване. У гамбурзькому земельному суді не виключають, що контракт між Кличками та німецьким боксерським клубом „Універзум“ справді втратив свою чинність ще 30 квітня. Покищо немає остаточного рішення, однак оглядачі прогнозують, що справу виграють українські боксери. Суд фактично скасував своє попереднє рішення від 15 квітня, коли представники правосуддя були переконані, що українські боксери ще певний час мають бути прив'язаними контрактом до гамбурзького боксерського клубу, оскільки їм доводилося неодноразово робити

перерви у своїх виступах через травми, хвороби тощо. Гамбурзький боксерський клуб „Універзум“ наполягав на продовженні контракту з 28-річним Володимиром Кличком до 22 серпня, а з його старшим братом Віталієм – до травня наступного року. Тепер сторони мають два тижні часу для пошуку нових свідків, які б допомогли розібратися в цій історії. Процес розпочався в грудні минулого року за позовом братів Кличків, які більше не хотіли, щоб гамбурзький боксерський клуб „Універзум“ представляв їхні інтереси. Українські боксери, які тепер переважно живуть в Лос-Анджелесі, прагнуть самі організовувати свої поєдинки, сподіваючись на значно більші прибутки.

УНІАН

СПОГАДИ

Важка доля Марусі Юшко

Вчителька-пенсіонерка з села Світлогірського на Полтавщині Наталя Кушнір дістає „Свободу”, яку їй передплатив Комітет допомоги Україні – Приятелі Руху Центрального Нью-Джерсі, й час від часу надсилає до тижневика свої вірші, записи усної історії своїх земляків. Пропонуємо надісланий запис розповіді Марії Юшко про долі її сім'ї в роки комуністичної диктатури.

Після Столипінських аграрних реформ в сільському господарстві Росії перед Першою світовою війною потяглися селяни на так звані „вільні землі” – з України до Сибіру. На Полтавщині відчувалося малоземелля, тому багато селян рушили на сибірські простори. Моєму батькові було 15 років, коли вся родина Юшків поїхала шукати кращої долі у широких безмежних степах Росії.

З часом вони переселились в Кустанайську область, де не лише землі було досить, а й праці також. Там мій батько і парубком став, женився, утворилася його перша сім'я – жінка, два сини і дочка. З роками у батька частіше з'являлось бажання повернутися в Україну, на рідну Полтавщину. У 1921 році, склавши деякі речі, вся сім'я переїхала в с. Потягайлівку, де проживали далекі родичі.

В цей час в Україні був голод, люди шукали праці і кращого життя, ходили від села до села, від міста до міста, міняли якусь одежину, хустку чи ковдру на хліб, картоплю, буряк... Голод змусував людей рухатись, а тиф, який появився раптово і швидко почав поширюватись, приковував їх до ліжка. Багато померло від тифу і голоду у 1921–1922 роках в Україні. Через тиждень після приїзду в с. Потягайлівку вся батькова сім'я захворіла на тиф. Коли через два тижні прийшов до пам'яті батько, то в нього вже не було нікого – жінка, два сини і дочка померли від тифу, поховали їх чужі люди, батько провідав лише їхні могилки.

У 1926 році мій батько Дмитро Юшко одружився з моєю матю. Одна за другою народились три дочки – Оксана, Катерина і наймолодша – я, Маруся. Мій батько був майстер на всі руки, діловий чоловік, тому його у 1932 році вибрали головою невеликого колгоспу в селі Потягайлівці, зовсім малому, яке розтяглося вздовж мальовничих берегів річки Ворскли.

Голод 1932–1933 років застав нас зненацька. На горищі у нас лишилися лише голі качани та м'якини після пшона і проса, яке забрали страшні чорні люди, що їздили бричкою по селу, нищиприли по всіх куточках на кожному подвір'ї і вигрібали все, що можна, було їсти. Мама пекла на пательні млинці з товчених у ступі качанів, добавляла м'якин, сушеної жаливи і щавлю, підливала на пательню жиру з їжачків, які нам інколи вдавалося спіймати.

Велика сім'я дивилася в страшні очі смерті. Знали про це в районі. Один із знайомих батька приїхав до нашого двору кінсьми, щоб забрати двох дітей. Так мої батьки залишилися без Оксани і Каті. Прощання було тяжким, плакали, кричали і так роз'їхалися на багато років.

Добрі люди Оксану забрали в Росію, де вона і прожила все своє життя в Саратові, на Волзі. Катя з новими батьками жила в Дніпропетровську.

В 1934 році в колгоспі села Потягайлівці зібрали добрий урожай, як і по всій Україні. Голова колгоспу, тобто мій батько, залишив у колгоспній коморі лише зерно для насіння і фуражу, а все інше роздав людям на зароблені трудовні. Крім цього, кожна сім'я на зароблене отримала сукно і бобрик, бо люди обносилися, треба було їх нагодувати і одягнути. Увечорі батько привіз до хати змеленого в млині борошна, на стілець поклав 5 метрів сукна. Мати на вечерю наварилася затірки, повечеряли і задоволені полягали спати. Та вночі до нас гучно постукали. Зайшли до хати троє дядьків, забрали у нас зерно, сукно і батька. За самоправне роздання людям зерна та матерії він відсидів у камері чотири місяці, зняли його з посади голови колгоспу. Через рік – викликали його в район і запропонували повернутися на посаду голови колгоспу, бо цього вимагали люди з Потягайлівки, та батько відмовився.

В 1941 році, коли почалася війна, батько з батоном у руках і вузликом за плечима погнав колгоспну худобу до Волги. Всю війну він був на сході. Батькові пощастило відвідати сім'ю дочки Оксани. Оксана називала їх батьками, ходила до школи, гарно вчилася, життям була задоволена. З часом вона мала вже свою сім'ю, працювала і жила в Саратові.

До сім'ї Катерини в 1944 році прийшла „похоронка”, що чоловік і батько загинув на фронті. В цьому ж році померла мати. Катерина повернулася в Потягайлівку, ходила до 8-ої класи, я до 7-ої класи. Два роки, під час окупації німцями, ми не вчилися.

Влітку 1945 року я і Катя протягом гарячого, трудового дня підносили пшеницю жінкам, щоб вони в'язали снопи. Увечорі прийшли додому зморені. Я помила руки і ноги в холодній воді, а Катя помила ще й голову. Повечеряли і знову пішли на поле носити снопи в копи протягом ночі. У Каті добре заболіла голова, вона не могла працювати, то пішла додому. На другий день її повезли в лікарню – запалення мозкової оболонки. Через 10 днів Катя померла. Їй було 17 років.

Через два місяці повернувся з Росії батько, провідав свіжу могилу, посадив на могилі яворину. У 1953 році я вийшла заміж. Мого сина батько назвав Володею в пам'ять свого наступного сина, а дочку назвав Катериною. Для нього це були дві зірочки, які теплили його душу і освічували темінь минулого життя. Помер батько на початку 90-их років.

Моя нелегка шкільна наука

Юрій Курилко у шкільні роки

Жовтий автобус зупиняється на кожному перехресті, де на нього чекають школярі. І так щодня, у кожному місті Америки. А мені згадується моя шкільна наука.

Від першого складу лісопункту Волошка – вісімнадцять кілометрів до залізничної станції Коноша, що знаходиться на Північній залізниці між Вологдою і Архангельськом. Тут 1 вересня 1933 року, 10-річним хлопчиком, я почав ходити до третьої класи. Мене прийняв до себе мешканий засланий українець-агроном, що працював городником на тартакові, за два кілометри від Коноші, і мешкав у маленькій однокімнатній хатинці. Вчителька старшого віку Марія Антонівна Вотчинська до мене поставилася дуже прихильно. Я в неї провчився два роки. Її чоловік також викладав у старших класах. Заняття в школі, а це була семірка, були на дві зміни: старші класи зранку, молодші – після обіду.

Цього року з Волошки, крім мене, було ще двоє учнів: донька і син бухгалтера. Влітку, на першому складі, було ще двох хлопців – один мого віку, син завідувачого магазину, та трохи старший від мене син засланця Білинського. Але пізніше вони вже зі мною не вчилися.

Чи не іронія, що ми втекли з України, щоб уникнути голодної смерті, аби вижити самим і допомогти вижити батькові-засланцеві, утекли на далеку північ, в тайгу, де за коротке літо досягає лише ячмінь, а з городини – брюква та морква. Навіть огірки, якщо вирощувались, то тільки в парниках.

Восени агронома десь забрали і я став мешкати в інтернаті, недалеко від школи. Це був досить великий будинок, на два поверхи. В нижньому, у великій кімнаті мешкали хлопці, у верхньому – дівчата. Переважно це були селянські діти з подальших поселень. Прожив я в інтернаті всього декілька тижнів, як мене повідомили, що, як син засланця, в інтернаті я жити не можу. Цілий день ходили з батьком по Коноші, але ніхто не хотів прийняти на квартиру. Нарешті одні люди прийняли. Це було старше подружжя, яке мало вітальню, кухню та маленьку кімнатку, яку винаймав молодий гепоушник. Спав я у вітальні і тут за столом робив домашні завдання. Вранці у маленькій казаночок насипав трохи пшона і солі. Хазайка засувала його разом із своїми горщиками в піч, а як зварилось, витягала. Я усе не їв, залишаючи трохи, щоб поїсти, як прийду зі школи. Пізно увечорі – кусень хліба та склянка чаю. Якщо був цукор, то пив „у прикуску”, а як цукру не було, то хліб посилав

сіллю. Хотілось їсти, але я не нарікав. Я знав, що на Волошці в'язні з України мруть з голоду. Якось у школі почали давати гарячі сніданки. Отримав і я тижневі талончики. Три дні ласував супом з невеликим куснем хліба, але вже на четвертий день талончики від мене відібрали: синові засланця не дозволено мати гарячі сніданки.

У школі почали організовувати піонерські загони. Дітям повидавали червоні „галстуки”. Я також хотів належати до гурту дітей, але мені було сказано, що піонером я бути не можу.

Осені тут майже нема, в жовтні випадає сніг, а додому треба якось добиратись. Пройдеш вісімнадцять кілометрів залізницею то виморений, ледве ноги тягнеш. Інколи вдавалося проїхати потягом, який забрав нагнаний лісоматеріалом вагони та платформи, іноді з підводою, але переважно, незважаючи на тріскучі морози, треба було йти пішки.

Одного разу, після школи, вночі прийшов до залізниці. Мороз тріскучий, йти пішки на Волошку одному в таку ніч неможливо. Побачивши той паротяг, що ходив на Волошку, заліз на тендер, де набирається вода, зіщулювся, щоб ніхто не помітив, бо зженуть. Мороз сильнішає. Паротяг їздить сюди-туди, переставляє вагони і під кінець під'їхав набирати воду. Помічник машиніста, на щастя, був з спецпереселенців, побачив мене, напівзамерзлого, узав до середини паротягу і умотив коло теплої котла. Багато часу пройшло, поки я відійшов, а додому таки доїхав.

На старій квартирі хазяї сказали, що гепоушник заборонив приймати мене до них мешкати. Треба було знову шукати житло.

Однієї неділі, вранці, я пішов до залізниці побачити, чи не буде йти потяг на Волошку. Потягу не було, але стояв моторизований вагончик. Я запитав у водія, куди їхатиме ця дрезина?

– На Волошку, – відповів він.

– Чи не можу я з вами поїхати?

– То залежить від начальства, он воно іде, – відповів водій.

Попереду йшов товстий, високий гепоушник з однією ромбою в петличках – генерал, позаду – два нижчі в чинах. Водій звернувся до того, що з ромбою:

– Цей пацан просить підвезти його до другого складу.

– А чому ж, можна, – відповіла „ромба”.

– Він син засланця-контрорщика, – промовив один з прибухлих.

– Таких ми не возимо!

Вони сіли у дрезину і вона помалу рушила. Не довго думаючи, я умотився на підніжжі дрезини і так доїхав. Коли гепоушники вийшли з дрезини, той, що з ромбом здивовано запитав:

– А він як сюди попав?

– Видно, їхав на підніжжі, – відповів водій.

Через кілька тижнів я знову побачив дрезину: на дверних ручках був вирізаний жолобок і в ньому мідний дріт, підключений до електричної системи дрезини.

Глибокої осені 1935 року батько дістав звільнення і п'яту класу я закінчив в Донбасі, на шахті „Капітальна”.

Жовті автобуси і тут, звісно, не ходили, теж доводилося долати 5–6 кілометрів.

Юрій Курилко,
Іст Гановер, Н. Дж.

LVIV EXPRESS PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE

BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ

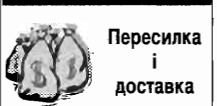
мінімум
10 фунтів

ЛІТАКОМ

2-3 тижні
мін.
10 фунтів

ДОЛЯРИ

Пересилка
і
доставка

ЕЛЕКТРОНІКА

220 V

15 років в бізнесі чесно і добросовісної праці.

Відправляємо і покладоуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.

Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі,
Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.

Пересилка пачок через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА ФІРМА

1. Більше ніж 25 років будівельної практики.

2. Говоримо по-англійськи і по-українськи.

3. Забезпечені повністю страхівкою.

4. Будуємо на нашій або на Вашій площі.

5. Високо кваліфіковані працівники.

Будуємо в North Port, Venice, South Venice, Englewood.

ІГОР ГРОНЬ,
президент
(941) 270-2413

ЛЮБОМИР ЛУЖНЯК,
заст. президента
(941) 270-2411

TRIDENT DEVELOPMENT CORPORATION

ПАЧКИ В
УКРАЇНУ

DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну
та з України, зробити візи до України.
До вибору 99 візців хусток!

Телефонні картки: 100 хв. розмови із Україною за \$10.

NEWARK, NJ

688 Sanford Ave

Тел.: (973) 373-8783

(888) 336-4776

CLIFTON, NJ

565 Clifton Ave

Тел.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA

1801 Cottman Ave

Тел.: (215) 728-6040

ЙОСИФ
КУПЧАК

ВЛАСНИК

JOSEPH MEAT MARKET

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: (732) 442-4660

Якщо Ви ще не
придбали нове
авто, то саме зараз
час на купівлю!

1 рік - 2.50%

2 роки- 3.25%

3 роки- 3.75%

5 років-4.50%

Нові авто!!!

2.50%

ОДНОРІЧНА ПОЗИКА НА
КУПІВЛЮ НОВОГО АВТА

Федеральна Кредитова Кооператива

Самопоміч Нью Йорк

108 Second Avenue
New York, NY 10003

Tel: (212) 473-7310

Вигідно розташовані філії:

ФІЛІЯ В КЕРГОНКСОНІ:
6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ФІЛІЯ В ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

ФІЛІЯ В АСТОРИІ:
32-01 31ST Ave. Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА: SRNYFCU@aol.com

ІНТЕРНЕТ: www.selfreliance.org

Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно: 1-888-SELFREL

YURI INTERNATIONAL

TRADE, TRAVEL, PARCEL SERVICE

Пакунки, авіаквитки, доляри, харчі, бандеролі, візи з Америки і Канади до: України, Росії, Білорусі, Молдови, Балтії, Польщі, Середньої Азії та Кавказу

- Запрошення до Америки, візи в Україну, продовження віз в Америці
- Відвозимо і зустрічаємо на аеродромах Львова, Києва, Москви, Торонто і Нью-Йорку
- Допомогаємо покласти еміграційні справи з „Green Card“
- Відправляємо пакунки з України до Америки і Канади

Відбираємо пакунки з кожного дому в Америці

Відеотрансфер PAL/SECAM – NTSC

Дзвінки в Україну 14¢ за хвилину • Москва 4¢ за хвилину

4166 Union RD., Cheektowaga, NY 14225

(716) 630-0130 • Fax: (716) 630-0133

E-mail: Yuriinter@hotmail.com

Web-Site: www.yuriinter.com

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел.:

(973) 292-9800 додатковий 3018

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гавайях;
- подорожі на люксових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION“
- квитки на літаки з **НЬЮ-Йорку** до:

„FINNAIR“

Ст. Пітербург \$660 + податок (RT)
Москва \$610 + податок (RT)
Рига \$610 + податок (RT)
Вільно \$610 + податок (RT)

„AEROSVIT“

Київ \$645 + податок (RT)
Львів \$725 + податок (RT)
Івано-Франківськ \$725 + податок (RT)
Одеса \$725 + податок (RT)

Нові спеціальні ціни на **ВЕРЕСЕНЬ 2004 р.:**

„MALEV“ (Мадярська авіалінія) до Києва – \$ 560 + податок (RT)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083

Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973

<http://www.albatravel.com>

e-mail: albatravel@aol.com

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ ТА ІНШИХ.

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

• ЗНАЙОМСТВА •

Мужчина лагідної вдачі познайомиться з жінкою віком до 65 років для серйозних відносин.

Тел.: (570) 325-9154

від 9:30 PM до 7:00 AM

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ!

**ХОЧЕТЕ МАТИ
СПОКІЙНУ ТА
ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ
– ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ
УНСОЮЗУ!**

DNIPRO

26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(586)759-6563

АВІАКВИТКИ в УКРАЇНУ

туди і назад
починаючи від
\$640.00

ПАЧКИ в УКРАЇНУ

за
фунт **79 ¢**

Картки
Телефонічні
до України
\$10.00

Перепишемо
відеокасети з
Європейської на
Американську
систему і навпаки

ПРОДУКТОВІ
ПАЧКИ

Пачки в країни
Балтії, Польщу,
Росію, Білорусь,
Молдову, Чехію
і Словачію

ВІЗИ І ЗАПРОШЕННЯ
до УКРАЇНИ

Ukrainian Gift Shop

11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212

SUMA (Yonkers) Federal Credit Union
Федеральна Кредитова Кооператива СУМА
Пропонує

Найновіші, Найшвидші і Найвигідніші Послуги.

- Вікно Каса (Drive thru teller window)
- Mon-Tu: 8:00 A.M. – 3:00 P.M. Fri: 8:30 A.M. – 8:00 P.M.
- АТМ машина – 24 години, 7 днів
- Додаткові години урядування
- Обслуга від понеділка до суботи
- Ранні і вечірні години урядування
- Позики на землю (vacant land loans)
- Позики на будову (construction loans)

Тільки у нашій кредитівці СУМА в Йонкерсі Вам не потрібно шукати за паркуванням, платити за паркування і висідати із машини. Всі Ваші фінансові справи можна покласти дуже швидко через Вікно Каси (Drive – thru teller window), а також дістати гроші у вигідний для Вас час через АТМ машину.

Головне Бюро:

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701-6841
Phone: (914) 220-4900
Fax: (914) 220-4090
Monday-Thursday: 9:00 A.M. – 3:00 P.M.
Friday: 9:00 A.M. – 8:00 P.M.

Філія у Йонкерсі:

301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: (914) 965-8560
Fax: (914) 965-1936
Tuesday - Thursday: 3:00 P.M. – 8:00 P.M.
Saturday: 9:30 A.M. – 12:30 P.M.

1-888-644-SUMA

E-mail: Sumayonfcu@aol.com

Філія у Стемфорді:

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Road, Stamford, CT 06902
Phone/Fax: (203) 969-0498
Tuesday, Wednesday, Friday:
4 P.M. – 8 P.M.

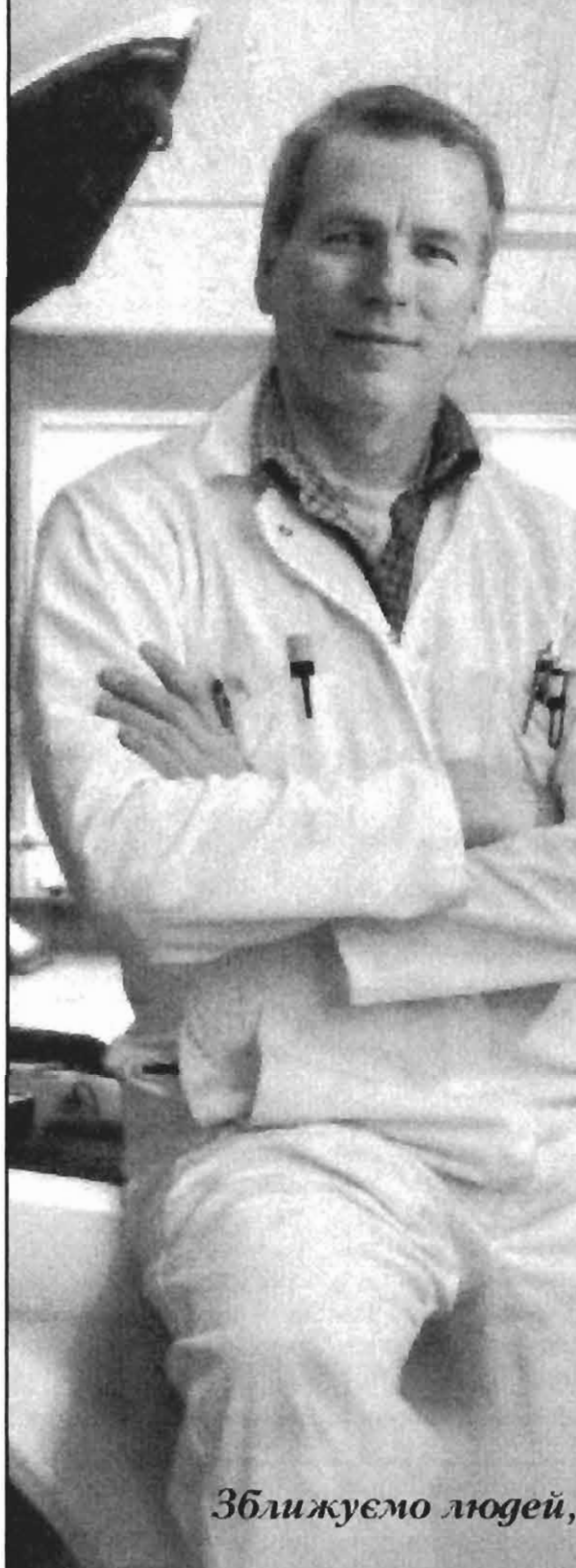
Філія у Спрінг Велі:

Ukrainian Hall
16 Twin Ave., Spring Valley, NY 10977
Phone: (845) 356-0087 • Fax: (845) 356-5335
Tuesday, Friday:
5:30 P.M. – 8:30 P.M.

Дирекція Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА

Я НАДСИЛАЮ

*своїм батькам набагато
більше, ніж гроші*

Зближуємо людей, відкриваємо можливостіSM

**WESTERN
UNION**
MONEY TRANSFER

Ми у Western Union знаємо, що ви довіряєте нам щось набагато більше, ніж гроші. Тому ми робимо процес надсилення грошей якомога безпечнішим і зручнішим.

- Більш ніж 6 000 відділень в Україні і більш ніж 20 000 у Східній Європі.
- Не потрібно мати банківський рахунок.
- Гарантовані* виплати.

Зателефонуйте до Western Union — в компанію, яка знає ваші потреби.

Ми розмовляємо
українською мовою
1-800-799-6882

www.westernunion.com

АДРЕСИ ДЕЯКИХ ВІДДІЛЕНЬ WESTERN UNION

UKRAINIAN
ORTHODOX FCU
1678 E 17TH ST
BROOKLYN, NY 11229
(718) 376-5057

UKRAINIAN
ORTHODOX FCU
35 MAIN STREET
SOUTH BOUNDBROOK,
NJ 08880
(732) 469-9085

UKRAINIAN
ORTHODOX FCU
215 SECOND AVE
NEW YORK, NY 10003
(212) 533-2980

UKRAINIAN
ORTHODOX FCU
265 WASHINGTON AVE
CARTERET, NJ 07008
(732) 802-0480

POLARUS
389 W. ROUTE 59
SPRING VALLEY, NY 10977
(845) 426-7375

POLARUS AGENCY
711 ROUTE 17M
MONROE, NY 10950
(845) 781-0188

* Western Union гарантує, що ваш грошовий переказ через Western Union буде готовий для виплати або відшкодований вам. Дивіться подробиці на бланку грошового переказу "Надсилення грошей".

© 2004 Western Union Holdings, Inc. Всі права зарезервовані. Назва Western Union, його логотип, торгові і сервісні марки є відповідною власністю Western Union Holdings, Inc. Вони зареєстровані і/або вживаються у США та багатьох іноземних країнах.

У Бетлегемі, Па., відійшов у вічність д-р Василь Рибак

Св. п. Д-р В. Рибак

З днем його смерті, 3 лютого 2004 року, громада Лігай-Велі втратила надзвичайно сильну духом, завзяту й добродійну людину.

Д-р прав Василь Рибак народився в 1922 року в місті Нью-Йорк. Його родичі Іван й Калина (Ревецька) Рибакі згодом переїхали до Бетлегему Па., де батько влаштувався на працю в сталеварні і, як великий патріот, включився в активну працю української громади й церкви, в такому ж дусі виховав своїх п'ятеро дітей.

Василь був найстаршим сином. Маючи 12 років, вскакував у поїзд і загубив свій черевик. Намагаючись його підняти, хлопчина впав під колеса поїзда, втративши свої ліву руку і ногу. Незважаючи на важке каліцтво, закінчив середню й вищу освіту з високим відзначенням і стипендією на дальші студії. Подався до університету Місісіпі, який закінчив 1949 року і одержав диплом зі званням доктора прав та повернувся до свого Бетлегему в Пенсильванії.

Тут розпочав свою адвокатську практику, провадив нормальне життя молодого людини, включно зі спортом. У 1957 році д-р В. Рибак одружився з Луїзою Голомб у церкві св. Йосафата і згодом став батьком 6 дітей (два його сини тепер, як

правники, перебрали канцелярію свого батька). Д-р Рибак увесь час брав участь в українській громаді Лігай-Велі, репрезентував її у різних потребах і з різних нагод, виголошував привіти й промови на українських національних святах. Усі його діти були учнями суботньої Школи українознавства при 91-му Відділі СУА, членами дитячого хору та катехизму пру церкві св. Йосафата і залишаються активними й тепер.

Д-р В. Рибак був людиною дуже сильного характеру. Колеги його популярно називали „Бульдог”. Він завзято працював над кожним своїм задумом і кожне розпочате діло чи ідею обов'язково мусів допровадити до переможного кінця. Одним словом – ніколи не здавався. Він був славним адвокатом, політиком, представником Демократичної партії, 5 разів, представляв у легіслатурі Гарисбургу 135-ий Нортгемптонський повіт. І хоч будучи кандидатом, не все вигравав вибори, та в наступних, зі своєю, питомою йому витривалістю, перемагав.

У повіті Нортгемптон він очолював численні позиції в різних організаціях – шкільництва, легального права і захисту громадян, зокрема недорозвинених. В 1966 році був вибраний надзвичайним Інвалідом року і свою грошову нагороду в сумі 2,400 дол. призначив на ним заснований „Фонд ушкоджених дітей”, зі словами: „Господь допоміг мені вирости понад моє каліцтво – тому я зобов'язаний супроти дітей-калік допомогти їм вирости понад їхнє”.

При тім покійний був дуже релігійною людиною і з посвятою, разом зі своєю дружиною й дітьми, помагав своїй парохії св. Йосафата. Свої діла й прикмети передав своїм дітям. Уся родина Рибаків є членами 47-го Відділу Українського Народного Союзу. Пам'ять про нього залишиться в історії Лігай-Велі, особливо міста Бетлегему.

Його дружині, дітям, онукам, сестрам і братові складаємо від нашої громади глибокі співчуття.

О. Козак

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ, ВІДДІЛ ПЕНСИЛЬВАНІЇ

повідомляє своїх членів і українську громаду,
що в п'ятницю, 23 липня 2004 р.
у Філадельфії, Па., відійшов у вічність
довголітній член і голова Управи УЛТПА Відділу Пенсильванії

СВ. П.

д-р мед.

ЯРОСЛАВ ЯРИМОВИЧ

Управа і члени УЛТПА, Відділу Пенсильванії, висловлюють щирі
співчуття – дружині МАРТІ і родині.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА

В четвер 29 липня 2004 року відійшла у вічність

СВ. П.

д-р МАРІЯ КУШНІР

з дому РОЖАНКОВСЬКА

лікар стоматолог

Тлінні останки Покійної поховано на Личаківському
кладовищі у Львові. Покійна залишила численну родину в
Україні, у ЗСА та в Канаді.

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів на могилу нашої коханої сестри Марусі пожертви складають брат д-р Ярослав (Буньо) і д-р Рута Рожанковські з родиною – Бостон, Мас. ЗСА пожертву на „Фонд Дітям Чорнобіля” заснований в Нью-Джерзі, ЗСА.

Сестра д-р Дарія з Рожанковських Миндюк з родиною, Гюстон, Тексас, ЗСА жертвує на будову катехетичного центру для молоді при церкві „Св. Тройці” у с. Чортовець, Городенківського р-ну, Івано-Франківської обл., та на будову храму „Воскресіння Христового” в м. Горлівка, Донецької обл. в Україні.

R.P. Drago Funeral Home, Inc.

Louis G. Pillari – Funeral Director

43-10 30th Avenue
Long Island City, NY 11103
(718) 278-0089

Українська обслуга

Owned by the Podpirka Family

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager

NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА І ЧЕСНА.

Our Services Are Available

Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue

(corner Stanley Terr.)

UNION, N.J. 07083

(908) 964-4222

(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙПРО - директор

Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568

25 РОКІВ ТОМУ, 16 СЕРПНЯ 1979 РОКУ

відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

СВ. П.

ІВАН ІВАСІВ

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

буде відправлена

в суботу, 14 серпня 2004 року
о год. 9 ранку

в українській католицькій церкві св. Володимира,
709 Front Street, Hempstead, NY.

Про молитви за душу Покійного просить
дружина МАРІЯ з родиною

Вічна йому пам'ять!

АМЕРИКАНЦІ В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ (АНРУ)

АГРУ повідомляє українську громадськість, що після важкої недуги ранком, 8 серпня 2004 р., в Тяпче, Україна, відійшов у вічність проживши 82 роки

бл. п.

ІВАН ДОЛІШНИЙ

колишній бійовик УПА, арештований після важкого поранення гранатою, яка вибухнула в криївці. Довголітній в'язень советських тюрем і концтаборів, активний член і провідник патріотичної громади Долинщини.

Шановній дружині його життя ОЛЕНІ, яка поділяла його боротьбу за Україну і його мученицький життєвий шлях, його донькам і внукам та членам родини висловлюємо найщиріші співчуття.

УПРАВА АГРУ

Замість квітів на нев'янучий вінок на його могилу, АГРУ дарує 100 доларів на Фонд допомоги потребуючим ветеранам УПА в Україні. Просимо жертвувати на цей Фонд. Чеки просимо виписувати на:

АНРУ – 43 Midland Place, Newark, NJ 07106.

Пожертви є звільнені від податку IRS № 22 231 8966.

ГЕЛЕН ОЛЕК-СКАТ

28 квітня 1913 – 31 липня 2004 р.

Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу повідомляє членів Головного Уряду, 22-го Відділу та всіх членів УНС, що 31 липня 2004 р. відійшла у вічність св. п. Гелен Олек-Скат, почесний член Головного Уряду УНС впродовж 10 літ, та радна УНС протягом 24 років.

Екзекутивний Комітет та все членство УНС висловлюють глибокі співчуття синові Стівенові з родиною, та ближчій і дальшій родині.

Похоронні відправи відбулися у четвер, 5 серпня 2004 року, в українській католицькій церкві св. Йосафата в Чикаго, а відтак на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.

Св. п. Гелен Олек-Скат залишиться у нашій пам'яті як одна з найактивніших організаторів нових членів в околиці Чикаго та як найкращий взірць довголітньої праці для Українського Народного Союзу.

Ділимося сумною вісткою, з прителами і знайомими, що 26 липня 2004 р. в Торонто відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ВУЙКО і ШВАГЕР

бл. п.

ВОЛОДИМИР СТОЧАНСЬКИЙ

нар. 19 грудня 1932 р. в Богатківцях, на Тернопільщині

У глибокому смутку залишені:

дружина – МАРІЯ з дому ГРИГОРСЬКА
сини – ЯРОСЛАВ
– АНДРІЙ з дружиною ЛІЗОЮ
сестри – ІРИНА ТУРЧИНЯК з мужем ТАДЕЄМ і родиною
– АННА ТЕРЛЕЦЬКА з родиною
швагри – ЗЕНОН ГРИГОРСЬКИЙ з родиною
– ЯРОСЛАВ ГРИГОРСЬКИЙ з родиною
та ближча і дальша родина в США, Канаді та Україні

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися з української католицької церкви св. Димитрія на цвинтар Парклавн.

Вічна Йому пам'ять!

Про молитви за душу Покійного просить

Родина

У глибокому смутку повідомляємо, що 3 серпня 2004 р. упокоївся в Бозі на 84-му році життя і 35 році священства наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл.п.

о.мітрат

ЕВСТАХІЙ-ОСТАП ГОШУЛЯК

нар. 5 березня 1920 р. в Чорткові, Тернопільської обл.

Сотрудник при катедрі св. свщ. Йосафата в Торонто, Канада, адміністратор тижневика „Наша мета”, катехит при школі св. свщ. Йосафата, капелян на оселі Гакстон, Онт.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 9 серпня 2004 р. в катедрі св. свщ. Йосафата, 143 Franklin Ave., Toronto. Тлінні останки поховані на цвинтарі Park Lawn, Toronto.

Про молитви за спокій душі Покійного просять опечалені:

дружина – ДАРІЯ
дочки – АДРІАНА МИРФІ з чоловіком ВІНЦЕНТОМ і дітьми МАТЕЄМ і АДРІАНОЮ
– КАТЕРИНА
– МАРІЯ ПАРЦЕЙ з чоловіком МИКОЛОЮ і доньками СТЕФОЮ і КАТРУСЕЮ
– МОТРІЯ ДИСТЕРГОФ з чоловіком АЛЕКСОМ і синами МАКСИМОМ і ЮЛІЯНОМ
син – ІВАН з дружиною ДЕБІ і дітьми ПЕТРОМ, ЕМЕЛІ і ЛЯРИСОЮ
сестри – ОЛЬГА, ЕВА і РОМА з родинами в Україні
брат – БОГДАН з родиною в Україні
швагерки – МАРІЯ СТИРАНКА з родиною у Франції
– НЕОНІЛЯ ПАШКОВСЬКА з родиною
– МАРТА НАБЕРЕЖНА з родиною
швагер – ІВАН ФІЦАЛОВИЧ з родиною в Україні
та ближча і дальша родина в Канаді, США, Франції і Україні

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на могилу Покійного родина просить складати пожертви на Lviv Seminary „In Memory of Rev. O. Goshulak”, St. Josaphat Cathedral, 143 Franklin Ave, Toronto, ON M6P 3Y9

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п. о. ЕВСТАХІЯ-ОСТАПА

12 вересня 2004 р.

буде відслужена СВЯТА ПОМИНАЛЬНА ЛІТУРГІЯ в катедрі св. свщ. Йосафата в Торонто, КАНАДА

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого незабутнього БАТЬКА, ДІДА і ПРАДІДА

бл. п.

ГРИГОРІЯ БУРИ

який упокоївся в Бозі 22 серпня 1994 р.

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВ. ЛІТУРГІЇ

в неділю, 22 серпня 2004 року в:

церкві св. Миколая у Грейт Медовс, Н. Дж.
церкві св. Івана Хрестителя у Випані, Н. Дж.
церкві Благовіщення Пресвятої Богородиці у Ратерфордді, Н. Дж.
церкві свв. Петра і Павла в Ансонії, Конн.

в понеділок, 23 серпня 2004 року в:

соборі Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці, у Філядельфії, Па.
церкві свв. Петра і Павла у Джерзі Сіті, Н. Дж.
церкві св. Миколая у Вільмінгтоні, Дел.
церкві св. Архангела Михаїла у Шенандоа, Па.

Просимо ласкаво пом'янути Покійного у своїх молитвах.

Вічна Йому пам'ять!

РОДИНА

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ОСИП ГАВРИЛЮК
Професійний продавець
забезпечення УНС
JOSEPH HAWRYLUK
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224-4442
Tel.: 716 674-5185 • Fax: 716 675-2238

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець
забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel./ fax: (908) 782-5451
Matawan 9@optonline.net

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.
250 West 57th St. #1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220

ECONOMY AIRFARES

Львів/Одеса

927 дол. + tax (round trip)

575 дол. + tax (one way)

Київ

730 дол. + tax (round trip)

475 дол. + tax (one way)

Restrictions Apply

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International

ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ

98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

РЕСОРТ НАД МОРЕМ

VILLA „LIDIA“

SUZANNA SAPOWYCZ

128 E. Crocus Rd.
Wildwood Crest, NJ 08260

Tel. (609) 522-3348

LAW OFFICES OF

ZENON B. MASNYJ, ESQ.

Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльності
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіційні завірення

**157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003**

(212) 477-3002

(Тільки за попереднім домовленням)

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972
Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 30-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.

Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

- Багаторазові 5-річні візи в Україну за 185 дол.
- Сприяємо в оформленні і отриманні українських паспортів нового зрізня.

XENIA AGENCY
10241 Rt. 23A,
Hunter, NY 12442

Тел.: (518) 263-4391

Фірма „КАРПАТИ“

Licence № 113486759

Виконує малі і великі роботи. Переробляє хати, лазнички, направляє дахи, виконує цементні праці, а також малює назовні і всередині (handyman) сантехнічні і електричні роботи – Василь Чолак

Тел.: (718) 937-1021
Beeper: (917) 935-0280

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 473-3550

КАРПАТИ

Export

Import Ltd.

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4

1-800-265-7189

в Торонто (416) 761-9105

e-mail: nsemczys@aol.com

**ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПОСИЛКИ З ОДЕЖЕЮ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ**

**НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата
в Україну, Польщу та інші держави**

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ

ВІЗИ • АВІАКВИТКИ

ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США

СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

**НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ
ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ**

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!